

**ŠALČININKŲ RAJONO
SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ
PREVENCIJOS IR TVARKYMO
IKI 2027 METŲ PLANO**

**STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI
VERTINIMO ATASKAITA**

VAATC
Vilniaus apskrities atliekų
tvarkymo centras

Plano rengėjai:

SPAV ataskaitos
rengėjas:

TURINYS

ĮVADAS _____	4
1. Plano turinys _____	6
2. Plano tikslai, kurių siekiama, ir uždaviniai, kurie nurodo, kaip juos išspręsdus bus pasiekti tikslai _____	8
3. Plano ryšys su kitais planais ir programomis _____	10
4. Esama aplinkos būklė ir jos pokyčiai, jeigu Planas nebus įgyvendintas _____	17
5. Teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, aplinkos charakteristikos _____	18
5.1. Visuomenės sveikata _____	19
5.2. Vanduo _____	25
5.3. Oras _____	32
5.4. Kultūros paveldas (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą, kultūros vertybių registre registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo objektus/kompleksus, teritorijas ir vietas) _____	42
5.5. Saugomos teritorijos _____	44
5.6. Gamtos paveldo objektai _____	45
5.7. Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos _____	46
5.8. Kraštovaizdis _____	47
5.9. Dirvožemis _____	49
5.10. Esamų atliekų tvarkymo įrenginių vietos _____	49
5.10.1. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės _____	49
5.10.2. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės _____	52
6. Su Planu susijusios aplinkos apsaugos problemos _____	53
7. Tarptautiniu, Europos Sąjungos arba nacionaliniu lygmeniu nustatyti aplinkos apsaugos tikslai, susiję su Planu, kaip rengiant Planą atsižvelgta į šiuos tikslus ir aplinkos apsaugą _____	54
8. Galimos reikšmingos pasekmės aplinkai _____	56
8.1. Biologinė įvairovė, gyvūnija, augalija, saugomos teritorijos, gamtos paveldo objektai, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos _____	58
8.2. Visuomenės sveikata (tame tarpe oro taršos, triukšmo ir kvapų poveikis artimiausioms gyvenamosioms ir visuomeninėms teritorijoms ir patalpoms) _____	69

8.3. Dirvožemis _____	82
8.4. Vanduo _____	93
8.5. Oras ir klimatas _____	105
8.6. Materialusis turtas _____	114
8.7. Kultūros paveldas (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą, kultūros vertybių registre registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo objektus/kompleksus, teritorijas ir vietas) _____	123
8.8. Kraštovaizdis _____	132
9. Priemonės Plano įgyvendinimo reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, sumažinti ar kompensuoti _____	1
10. Pasirinktų Plano alternatyvų aprašymas, priežastys, kodėl pasirinktos svarstytos Plano alternatyvos _____	3
11. Vertinimo, įskaitant visus sunkumus, su kuriais susidurta kaupiant reikiamą informaciją, aprašymas _____	9
12. Numatytų taikyti stebėsenos priemonių aprašymas _____	10
13. Ataskaitoje pateiktos informacijos santrauka _____	11
14. Vertinimo subjektų išvados apie SPAV apimties nustatymo dokumentą _____	14

IVADAS

Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau – SPAV) – tai tam tikrų planų ir programų įgyvendinimo galimų pasekmių aplinkai nustatymo, apibūdinimo ir vertinimo procesas, per kurį rengiami strateginio pasekmių aplinkai vertinimo dokumentai, konsultuojama, atsižvelgiama į vertinimo ir konsultacijų rezultatus prieš priimant ir (arba) tvirtinant planą ar programą, teikiama informacija, susijusi su sprendimu dėl plano ar programos priėmimo ir (arba) tvirtinimo. SPAV atliekamas vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2014 m. gruodžio 31 d.) (toliau – Aprašas). Aprašo 6.1 papunktyje nustatyta, kad SPAV privaloma atlikti, kai rengiamas planas, skirtas atliekų tvarkymui, kuris nustato ūkinės veiklos, įrašytos į Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 ar 2 priedus, vystymo pagrindus ir kuris rengiamas didesniai nei 10 kv. kilometrų plotui.

Atliekamo SPAV tikslai yra:

1. nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 metų plano (toliau – Planas) įgyvendinimo pasekmes aplinkai;

2. užtikrinti, kad bus konsultuojamasi su atsakingomis už aplinkos apsaugą valstybės ir savivaldybių institucijomis, įstaigomis, visuomene;

3. užtikrinti, kad Plano rengimo organizatorius turės išsamią informaciją apie galimas reikšmingas plano įgyvendinimo pasekmes aplinkai ir atsižvelgs į ją.

Plano SPAV procese dalyvauja:

1. Plano rengimo organizatorius – uždaroji akcinė bendrovė „VAATC“, Lvivo g. 89-75, 08104 Vilnius, tel. (8 5) 213 0397, el. p. info@vaatc.lt, interneto svetainės adresas <https://www.vaatc.lt/>.

2. Plano ir SPAV rengėjai:

2.1. UAB „EKONOMINĖS KONSULTACIJOS IR TYRIMAI“, J. Jasinskio g. 16 B, 03163 Vilnius, tel. (8 5) 2526225, el. p. ekt@ekt.lt, interneto svetainės adresas <https://www.ekt.lt/>;

2.2. UAB „JOSTRA“, Nočios g. 15A-12, 03103 Vilnius, tel. (8 5) 2773777, el. p. info@jostra.lt, interneto svetainės adresas <https://www.jostra.lt/>;

2.3. UAB „Nomine Consult“, J. Tumo-Vaižganto g. 8-1, 01108 Vilnius, tel. (8 5) 2107210, el. p. info.lt@nomineconsult.com, interneto svetainės adresas <https://nomineconsult.com/lt/>.

3. Vertinimo subjektai (pagal kompetenciją nagrinėja SPAV dokumentus, teikia išvadas dėl šių dokumentų ir pasiūlymus dėl vertinimo apimties):

3.1. Aplinkos apsaugos agentūra;

3.2. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus departamentas;

3.3. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos;

3.4. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus teritorinis skyrius;

- 3.5. Šalčininkų rajono savivaldybės administracija.
- 4. Visuomenė.

Plano SPAV ataskaitoje aprašytos ir įvertintos Plano sprendinių įgyvendinimo galimos reikšmingos pasekmės aplinkai, išnagrinėti vertinimo apimties nustatymo dokumente numatyti klausimai ir pateikta informacija, nurodyta Aprašo 2 priede.

1. PLANO TURINYS

Planas susideda iš dviejų dalių: pirmoje dalyje įvertinta esama Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo sistemos būklė, antroje išdėstyta atliekų prevencijos ir tvarkymo strategija ir numatytos priemonės jai įgyvendinti.

Pirmos Plano dalies 1 skyriuje „Įvadas“ pagrįstas Plano rengimo poreikis, apžvelgtos bendrosios Plano rengimo nuostatos, išvardintos Plano sudėtinės dalys, nurodyti informacijos šaltiniai.

2 skyriuje „Atliekų tvarkymo teisinis reglamentavimas“ nurodyti svarbiausi teisės aktai, reglamentuojantys komunalinių atliekų tvarkymą, komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtrą ir komunalinių atliekų tvarkymo planų rengimą ir atnaujinimą.

3 skyriuje „Esamos komunalinių atliekų tvarkymo būklės apžvalga“ trumpai apžvelgti Šalčininkų rajono savivaldybės bendrieji geografiniai, administraciniai, gamtiniai, demografiniai duomenys, išanalizuota komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizacinė struktūra ir jos finansavimas, komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūra, viešųjų komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimo lygis, pateikti komunalinių atliekų susidarymo statistiniai duomenys, surinktų mišrių komunalinių atliekų, patenkančių į mechaninio biologinio apdorojimo įrenginius, kiekiai, regioniniame sąvartyne šalinamų atliekų pobūdis ir kiekiai, pateikti surenkamų antrinių žaliavų, įskaitant pakuočių atliekas, biologiškai skaidžių atliekų, statybos ir griovimo, elektros ir elektroninių atliekų, bešeimininkių atliekų kiekiai ir sutvarkymo bendrieji principai.

4 skyriuje „Ankstesnių atliekų tvarkymo planų užduočių vykdymas“ įvertintas Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo 2014–2020 m. plane ir Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų tvarkymo 2014-2020 m. plane iškeltų užduočių įgyvendinimas, išanalizuotos Šalčininkų rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo stiprybės, silpnybės, grėsmės ir galimybės.

Antros Plano dalies „Atliekų prevencijos ir tvarkymo strategija“ 1 skyriuje „Šalčininkų rajono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų planas“ įvardinti darnaus vystymosi tikslai, Nacionaliniame pažangos plane bei kituose valstybinės reikšmės dokumentuose nurodyti strateginiai tikslai ir uždaviniai, susiję su atliekų prevencija ir tvarkymu, prie kurių prisidės Šalčininkų rajono savivaldybė, įgyvendindama rajono ir Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų planus, aprašyti Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano tikslai ir uždaviniai, suformuluoti Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos tikslai, uždaviniai ir priemonės.

Antros Plano dalies 2 skyriuje „Komunalinių atliekų susidarymas ir infrastruktūros poreikis“ pateikta Šalčininkų r. sav. komunalinių atliekų susidarymo iki 2027 m. prognozė, nurodytos prognozavimo prielaidos, konkretizuotos planuojamos sukurti ir vystyti atliekų tvarkymo infrastruktūros kryptys: rūšiuojamojo surinkimo ir atliekų sutvarkymo vietoje plėtra rajono teritorijoje (antrinių žaliavų surinkimo priemonių palaikymas ir plėtra, mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių pasiekiamumo užtikrinimas, individualių kompostavimo priemonių (dėžių) plėtra, maisto (virtuvės) atliekų tvarkymo infrastruktūros sukūrimas ir vystymas, tekstilės atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra, viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra), ir regioninės atliekų prevencijos ir tvarkymo sistemos plėtros priemonės.

3 skyriuje „Plano įgyvendinimo poveikio įmokų už atliekų tvarkymą dydžiui vertinimas“ atliktas Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 metų plane numatytų sprendinių įgyvendinimo poveikio įmokoms už komunalinių atliekų tvarkymą įvertinimas.

Paskutiniame, 4 Plano antros dalies skyriuje „Plano įgyvendinimo kriterijai“ nustatyti Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano priemonių stebėsenos Šalčininkų rajono savivaldybėje ir Šalčininkų rajono atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 metų plano priemonių stebėsenos rodikliai.

2. PLANO TIKSLAI, KURIŲ SIEKIAMA, IR UŽDAVINIAI, KURIE NURODO, KAIP JUOS IŠSPRENDUS BUS PASIEKTI TIKSLAI

Pagrindinis Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 metų plano tikslas – nustatyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimo priemonės, kurios užtikrintų aplinkosaugos, techninius-ekonominius ir higienos reikalavimus atitinkančios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos pasiūlą visiems savivaldybės teritorijoje esantiems asmenims.

Valstybinis ilgalaikis atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslas – mažinti susidaranciu atliekų kiekį, užtikrinti žmonių sveikatai ir aplinkai saugų atliekų tvarkymą, racionalų atliekų medžiaginių ir energinių išteklių naudojimą, siekti mažiau naudoti gamtos, kitus išteklius, mažiau atliekų šalinti sąvartynuose, mažinti aplinkos taršą, aprūpinti pramonę vietinėmis žaliavomis.

Vilniaus regiono ilgalaikis atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslas – lyderyste grįstas, efektyvus ir skaidrus Vilniaus regiono atliekų tvarkymo sistemos vystymas paremtas regioniniu bendradarbiavimu ir geriausiai atliepiantis gyventojų lūkesčius.

Siekiant ilgalaikio atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslo įgyvendinimo, nustatomi Šalčininkų rajono atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 m. sistemos vystymą užtikrinantys tikslai: 1) atliekų prevencijos skatinimas, 2) atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti, 3) atliekų paruošimas naudoti pakartotinai, 4) atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti, 5) atliekų šalinimo galimybės užtikrinimas.

1. Pirmasis tikslas skirtas **atliekų prevencijos skatinimui** – tai planuojama įgyvendinti keičiant gyventojų vartojimo įpročius, kurie skatintų vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, remontuoti ar taisyti gaminius ir vartoti juos pakartotinai, taip pat bendradarbiauti siekiant šiukšlinimo prevencijos, bei surenkant ir tvarkant šiukšles. Pirmojo tikslo uždaviniai:

1.1. siekti mažinti atliekų susidarymą skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, naudoti produktus pakartotinai, remonto ir (ar) taisymo paslaugas;

1.2. užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, tvarkyti šiukšles.

2. Antrasis tikslas orientuotas į **atliekų atskyrimą dar susidarymo vietoje** – šiam tikslui pasiekti keliami uždaviniai:

2.1. gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimas;

2.2. atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumo didinimas.

3. Trečiasis tikslas – **atliekų paruošimas naudoti pakartotinai**, jo uždavinys:

3.1. tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias

dalį paruošti taip, kad jie būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo.

4. Ketvirtuoju tikslu siekiama **paruošti atliekas naudoti tos pačios ar kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti**. Šiam tikslui pasiekti išskelti du uždaviniai:

- 4.1. atliekų paruošimo perdirbti ir jų perdirbimo galimybių sukūrimas;
- 4.2. atsinaujinančios energijos pajėgumų sukūrimas siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą.

5. Penktasis tikslas – **užtikrinti atliekų šalinimo galimybes** tais atvejais, kai atliekos negali būti ar jas netikslinga perdirbti ar panaudoti pakartotinai, uždavinys:

5.1. atliekų šalinimas: atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti, šalinti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai.

Prielaidos, kuriomis remiantis planuojamos priemonės tikslams ir uždaviniams pasiekti:

- Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano uždutys vykdomos regioniniu principu pasitelkiant ir teikiant prioritetą sukurtai ir vystomai regioninei komunalinių atliekų tvarkymo sistemai;
- Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano uždutys paskirstomos savivaldybėms atsižvelgiant į jų specifiką bei vystomą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą.

3. PLANO RYŠYS SU KITAIŠ PLANAIŠ IR PROGRAMOMIŠ

Planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymu, Regioninių ir savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planų sudėties ir turinio, rengimo ir skelbimo reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. D1-1004 „Dėl Regioninių ir savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planų sudėties ir turinio, rengimo ir skelbimo reikalavimų patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2022 m. rugpjūčio 20 d.), kitų teisės aktų reikalavimais.

Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 metų planas pakeis Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų tvarkymo 2014-2020 m. planą.

Su Planu susiję kiti planai ir programos:

1. Valstybinis atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 1 d. nutarimu Nr. 573 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimo Nr. 519 „Dėl Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano patvirtinimo“ pakeitimo“;

2. Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų planas, patvirtintas Vilniaus regiono plėtros tarybos 2023 m. sausio 31 d. sprendimu Nr. TS-1 „Dėl Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano patvirtinimo“;

3. 2021–2030 metų Nacionalinis pažangos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2021 m. spalio 9 d.);

4. Aštuonioliktoji Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, priimta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“;

5. Vilniaus regiono plėtros planas 2014–2020 metams, patvirtintas Vilniaus regiono plėtros tarybos 2015 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. 51/1S-5 (pakeistas Vilniaus regiono plėtros tarybos 2022 m. birželio 10 d. nutarimu Nr. TS-11 „Dėl Vilniaus regiono plėtros tarybos 2015 m. spalio 16 d. sprendimo Nr. 51/1S-22 „Dėl Vilniaus regiono plėtros plano 2014-2020 m. dalies „Priemonių planas“ tvirtinimo“ pakeitimo“);

6. Šalčininkų rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos 2010 m. balandžio 29 d. sprendimu Nr. T-1184 „Dėl Šalčininkų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“, su vėlesniais pakeitimais;

7. Vilniaus apskrities regioninis 2014-2020 m. atliekų tvarkymo planas, patvirtintas Vilniaus regiono plėtros tarybos 2015 m. birželio 12 d. sprendimu Nr. 51/1S-16;

8. Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ (pakeista Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. XIII-1288 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo);

9. Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1210 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“ (pakeistas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 30 d. nutarimu Nr. 306 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. 1210 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“ pakeitimo“);

10. Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų tvarkymo 2014-2020 m. planas, patvirtintas Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos 2015 m. gruodžio 29 d. sprendimu Nr. T-287 „Dėl Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų tvarkymo 2014-2020 m. plano patvirtinimo“;

11. Kiti planai ir programos, institucijų strateginiai ir veiklos planai.

Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 metų plano tikslai, uždaviniai ir priemonės tiesiogiai susiję su Nacionaliniame pažangos plane ir kituose valstybinės reikšmės dokumentuose nustatytais strateginiais tikslais ir uždaviniais, susijusiais su atliekų prevencija ir tvarkymu. Informacija apie šiuos dokumentus ir konkrečius juose nurodytus tikslus, uždavinius, pateikta toliau 1 lentelėje.

1 lentelė. Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 metų plano ryšys su valstybinės reikšmės dokumentuose nurodytais strateginiais atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslais ir uždaviniais.

Dokumento pavadinimas	Dokumento punktas	Citata
2021–2030 metų nacionalinis pažangos planas	Uždavinys 1.4	Perorientuoti pramonę link klimatui neutralios ekonomikos
	Uždavinys 6.8	Mažinti susidarantių atliekų kiekį ir efektyviai jas tvarkyti.
XVIII-os Vyriausybės programa	Iniciatyva 12.2.1	Išvien su savivalda sukursime tvarių miestų gaires dėl gyvenamosios aplinkos kokybės didinimo, želdynų gausinimo, darnaus judumo, atsakingo ir tvaraus vartojimo skatinimo, atliekų, oro, vandens, garso taršos ir poveikio klimato kaitai mažinimo.
Valstybės pažangos strategija „Lietuva 2030“	6.9.2	Diegti pažangias, išteklius tausojančias ir aplinkos taršą bei klimato kaitą mažinančias technologijas ir gaminius pramonės, energetikos ir transporto sektoriuose.
Nacionalinė aplinkos apsaugos strategija	Tikslas 2	Mažinti susidarantių atliekų kiekį, užtikrinti žmonių sveikatai ir aplinkai saugų atliekų tvarkymą ir racionalų atliekų medžiaginių ir energinių išteklių naudojimą, taip sumažinant gamtos, kitų išteklių naudojimą ir atliekų šalinimą sąvartynuose.
	3 aplinkos apsaugos politikos principas	Atsakomybės („teršėjas moka“). Bus siekiama, kad išlaidos ir atsakomybė dėl skurdinamos ir teršiamos aplinkos atkūrimo tektų ne visiems šalies piliečiams, o tiems, kurie gauna iš to naudos arba yra gamtos išteklių vartotojai, tai yra taršos šalinimo priemonių išlaidas turėtų padengti atitinkamas teršėjas, išskyrus atvejus, kai teršėjo neįmanoma nustatyti arba kai, remiantis ES ar nacionalinės teisės aktais, jis

Dokumento pavadinimas	Dokumento punktas	Citata
		negali būti laikomas atsakingu už taršą arba jo negalima priversti padengti atkūrimo išlaidų.
	6 aplinkos apsaugos politikos principas	Geriausios praktiškai įgyvendinamos technologijos naudojimo. Visur, kur tik įmanoma, net ir tada, kai nustatyti limitai ar normos neviršijami, turi būti siekiama naudoti aplinkosaugos atžvilgiu pažangiausią, efektyviausią ir kartu praktiškai įgyvendinamą technologiją . <...> ypač gamtos išteklių naudojimo, atliekų tvarkymo, perdirbimo ir kitokio naudojimo srityse <...>.
	8 aplinkos apsaugos politikos principas	Bus siekiama, kad <...> susidariusios atliekos gražinamos pakartotiniam naudojimui , perdirbimui ar kitokiam naudojimui (pavyzdžiui, energijos gamybai).
Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniai iki 2030	30	Siekiant įgyvendinti strateginį atliekų tvarkymo tikslą – mažinti susidarančių atliekų kiekį ir užtikrinti žmonių sveikatai ir aplinkai saugų atliekų tvarkymą, skatinti perėjimą prie žiedinės ekonomikos modelio .
Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.	Uždavinys 6.3.	Iki 2030 metų pagerinti vandens kokybę, mažinant taršą, naikinant sąvartynus ir kuo labiau sumažinant pavojingų chemikalų ir medžiagų išskyrimą, per pusę sumažinant nevalytų nuotekų kiekį ir labai padidinant atliekų perdirbimą ir saugų pakartotinį naudojimą pasauliniu mastu.
	Uždavinys 7.2	Iki 2030 metų labai padidinti atsinaujinančiosios energijos dalį pasaulinės energijos rūšių derinyje.
	Uždavinys 9.4	Iki 2030 metų modernizuoti infrastruktūrą ir aprūpinti naujais įrenginiais pramonės sektorius, kad jie taptų tvaresni, padėtų pagerinti išteklių naudojimo veiksmingumą ir taikytų daugiau švirių ir aplinkai nekenksmingų technologijų ir gamybos procesų, visoms šalims imantis veiksmų pagal jų atitinkamus pajėgumus.
	Uždavinys 11.6.	Iki 2030 metų sumažinti vienam gyventojui tenkanti neigiamą miestų poveikį aplinkai, ypatingą dėmesį skiriant oro kokybei bei komunalinių ir kitų atliekų tvarkymui
	Uždavinys 12.3	Iki 2030 metų per pusę sumažinti vienam gyventojui tenkanti pasaulinį maisto švaistymą mažmeniniu ir virtuotojų lygiu , taip pat sumažinti maisto nuostolius gamybos ir tiekimo grandinėse, įskaitant nuostolius po derliaus nuėmimo
	Uždavinys 12.5.	Iki 2030 metų labai sumažinti atliekų susidarymą, taikant prevenciją, mažinimą, perdirbimą ir pakartotinį panaudojimą
	Uždavinys 13.3	Gerinti švietimą, informuotumo didinimą bei žmogiškuosius ir institucinius gebėjimus klimato kaitos mažinimo, prisitaikymo prie jos, jos poveikio mažinimo ir ankstyvo įspėjimo srityse.
	Uždavinys 14.1	Iki 2025 metų užkirsti kelią ir labai sumažinti visų rūšių jūrų taršą, visų pirma taršą, kurią kelia sausumoje vykdoma veikla, įskaitant jūrines šiukšles ir taršą biogeninėmis medžiagomis.

Dokumento pavadinimas	Dokumento punktas	Citata
	Uždavinys 15.1	Užtikrinti sausumos ir vidaus gėlo vandens ekosistemų ir jų paslaugų, pirmiausia miškų, pelkių, kalnų ir sausumų, išsaugojimą, atkūrimą ir tausų naudojimą laikantis tarptautinėse sutartyse nustatytų įsipareigojimų.
	Uždavinys 17.14	Didinti darnaus vystymosi politikos nuoseklumą.

Šalčininkų rajono savivaldybė, vykdydama rajono ir Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų planų priemones, prisidės prie 9 darnaus vystymosi tikslų (žr. 2 lentelę), nustatytų Darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 metų (Darbotvarkė 2030)¹, įgyvendinimo.

2 lentelė. Darnaus vystymosi tikslai ir juos pasiekti padedančios Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų ir tvarkymo iki 2027 metų plano priemonės².

Darnaus vystymosi tikslas	Darnaus vystymosi tikslas ir jį pasiekti padedančios Šalčininkų rajono atliekų ir tvarkymo iki 2027 metų plano priemonės
6 SVARBUS VANDENS VYKDYMAS	6 tikslas. Užtikrinti visiems vandens prieinamumą, darnų valdymą ir sanitariją. Regione siekiama pagerinti vandens kokybę mažinant taršą, kuri susijusi su sąvartyno veikla, bei siekiant didinti atliekų perdirbimą ir pakartotinį naudojimą.
7 PRIEINAMA IR ŠVIESI ENERGIJA	7 tikslas. Užtikrinti visiems galimybę naudotis prieinama, patikima, darnia ir modernia energija. Regione siekiama naudoti vis daugiau tvarios energijos, vykdyti atsinaujinančią energiją gaminančių įrenginių plėtrą (plėtojama lokalių elektros ir dujų gamybos įrenginių infrastruktūra).
9 PRAEIDINGI HORIZONTALUSI IR INFRASTRUKTŪRA	9 tikslas. Kurti atsparią infrastruktūrą, skatinti visa apimančią industrializaciją ir skatinti naujoves. Šalčininkų rajono savivaldybėje, modernizuojant atliekų surinkimo infrastruktūrą, siekiama atliepti tvaraus vartojimo standartus.
11 DARNI MIESTAI IR BENDRUOMENĖS	11 tikslas. Pasiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs. Regione ir Šalčininkų rajono savivaldybėje siekiama kurti darnią miestų aplinką atnaujinant atliekų surinkimo infrastruktūrą ir didinant sąmoningumą atliekų prevencijos klausimais.
12 ATSAKINGAS VARTOJIMAS IR GAMYBA	12 tikslas. Užtikrinti darnius vartojimo ir gamybos modelius. Regione ir Šalčininkų rajono savivaldybėje skatinama prioretizuoti daugkartinių gaminių vartojimą ir gamybą, taip pat daiktų pakartotinį naudojimą ir perdirbimą.

¹ Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2015 m. rugsėjo 25 d. patvirtinta „Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų“ (Darbotvarkė 2030), prieiga internetu: <https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-ir-tarptautinis-bendradarbiavimas/darnus-vystymasis/darnus-vystymasis-ir-lietuva/jt-darbotvarke-2030-darnaus-vystymosi-tikslai-ir-kiti-tarptautiniai-susitarimai>.

² Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 metų plano projektas.

Darnaus vystymosi tikslas	Darnaus vystymosi tikslas ir jį pasiekti padedančios Šalčininkų rajono atliekų ir tvarkymo iki 2027 metų plano priemonės
	13 tikslas. Imtis skubių kovos su klimato kaita ir jos poveikiu veiksmų. Regione ir Šalčininkų rajono savivaldybėje siekiama didinti aplinkosauginį sąmoningumą, vykdyti gyventojų švietimą klimato kaitos klausimais, informuojant apie jų veiksmų įtaką klimato kaitai.
	14 tikslas. Išsaugoti ir tausiai naudoti vandenynus, jūras ir jūrų išteklius darniam vystymuisi. Vilniaus regione esančių vandens telkinių taršos prevencija bei ir atliekų perdirbimas ar šalinimas nekeliant pavojaus aplinkai.
	15 tikslas. Saugoti, atkurti ir skatinti darnų sausumos ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės būklės blogėjimą ir pakeisti šį procesą priešinga kryptimi bei sustabdyti biologinės įvairovės praradimą. Vandens ir sausumos ekosistemų išsaugojimas, skatinant tvarų vartojimą.
	17 tikslas. Stiprinti įgyvendinimo priemones ir atgaivinti pasaulinę darnaus vystymosi partnerystę. Planas rengiamas ir įgyvendinamas bendradarbiaujant Šalčininkų rajono savivaldybei, regioniniam atliekų tvarkymo centrui ir kitiems sistemos dalyviams, taip užtikrinant darnų tikslų pasiekimą, gerinant atliekų tvarkymą ir prevenciją bendruomenėse.

Vienas iš Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano tikslų – nustatyti valstybines atliekų prevencijos ir tvarkymo užduotis savivaldybėms. Šiame plane nustatyta, kad sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų dalis 2025 m. turės būti mažesnė kaip 15 procentų, 2027 m. – ne didesnė kaip 8 proc., 2030 m. – ne didesnė kaip 5 proc. Paruoštų pakartotinai naudoti ir perdirbtų komunalinių atliekų dalies rodiklis 2025 m. turės padidėti iki 55 proc., 2027 m. – iki 57 proc., 2030 m. turės siekti 60 proc.

Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano įgyvendinimo poveikio rodikliai perkelti iš 2021–2030 metų Nacionaliniame pažangos plane nustatytųjų 1.4.1 uždaviniui „Perorientuoti pramonę link klimatui neutralios ekonomikos“ ir 6.10 uždaviniui „Mažinti susidarančių atliekų kiekį ir efektyviai jas tvarkyti“, šie rodikliai pateikti 3 lentelėje.

3 lentelė. Poveikio rodikliai, nustatyti 2021–2030 metų Nacionaliniame pažangos plane ir Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane³.

Poveikio rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetai	Pradinė reikšmė (metai)	Siektina 2025 m. reikšmė	Tarpinė siektina 2027 m. reikšmė	Siektina 2030 m. reikšmė
Lietuvos antrinių žaliavų panaudojimo (žiediškumo) indeksas	procentai	4 (2019)	nemažiau nei ES vidurkis	ne mažiau nei ES vidurkis	ne mažiau nei ES vidurkis

³ 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano 1 priedas, Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano 1 priedas.

Poveikio rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetai	Pradinė reikšmė (metai)	Siektina 2025 m. reikšmė	Tarpinė siektina 2027 m. reikšmė	Siektina 2030 m. reikšmė
Bendras atliekų kiekis BVP vienetui	tonos/mln. eurų	105 (2018)	100	90	90
Komunalinių atliekų, tenkančių vienam gyventojui, kiekis (kg/m.), palyginti su ES vidurkiu	procentai	94,02 (2018)	< 100	< 100	< 100
Sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų dalis	procentai	21,5 (2019)	<15	8	5
Paruoštų pakartotinai naudoti ir perdirbtų komunalinių atliekų dalis	procentai	49,73 (2019)	55	57	60
Atliekų sektoriuje išmetamo šiltnamio efekto sukeliančių dujų kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu	procentai	-37,2 (2016–2018)	-50,9	-61,0	-65

Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane nustatytos šios atliekų prevencijos ir tvarkymo sistemos plėtros kryptys: atliekų susidarymo prevencija; šiukšlinimo prevencija ir šiukšlių tvarkymas; maisto švaistymo prevencija; rūšiuojamojo atliekų surinkimo plėtra; paruošimas naudoti pakartotinai; atliekų perdirbimas; kitoks atliekų tvarkymas; atliekų šalinimas; pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymas; elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymas; eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ir jų dalių tvarkymas; alyvos atliekų tvarkymas; baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymas; padangų atliekų tvarkymas; žvejybos įrankių, kurių sudėtyje yra plastiko, atliekų tvarkymas; tekstilės atliekų tvarkymas; baldų atliekų tvarkymas; pavojingųjų atliekų tvarkymas; gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų tvarkymas; statybinių atliekų tvarkymas; medicininių atliekų tvarkymas; nuotekų dumblo tvarkymas; kitų komunalinių atliekų tvarkymas.

Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane nustatytos priemonės, kurias turės įgyvendinti savivaldybės:

1. organizuoti viešinio kampanijas, skatinančias rinktis daugkartinius gaminius ir pakartotinai naudoti daiktus (kartu su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija ir regioniniais atliekų tvarkymo centrais);
2. organizuoti ir skatinti pilietines šiukšlių rinkimo iniciatyvas (kartu su gamintojų ir importuotojų organizacijomis);
3. išplėsti antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklą viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse), užtikrinti jų surinkimą ir sutvarkymą (kartu su gamintojų ir importuotojų organizacijomis);
4. siekiant mažinti plastiko pakuočių atliekas, plėtoti viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklą savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose;
5. finansuoti padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymą (kartu su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija);

6. finansuoti taupaus maisto vartojimo iniciatyvas mokyklų, darželių, darbuotojų valgyklose, skatinant „švediško stalo“ principu grįstą maitinimą (kartu su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerijomis);

7. įgyvendinti viešinio priemonės maisto švaistymo mažinimo ir maisto atliekų prevencijos, gyventojų maisto vartojimo įgūdžių ugdymo temomis (kartu su Lietuvos Respublikos aplinkos, Žemės ūkio, Sveikatos apsaugos ministerijomis, Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba);

8. vykdyti viešinio kampanijas, skatinančias atliekų rūšiuojamąjį surinkimą (ypač maisto, tekstilės, statybinių, baldų, pakuočių, padangų, pavojingųjų atliekų) (kartu su gamintojų ir importuotojų organizacijomis);

9. didinti rūšiuojamo atliekų surinkimo kontrolę, taikyti atsakomybę už savivaldybių atliekų tvarkymo taisyklių pažeidimus;

10. plėsti trūkstamų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių skaičių, užtikrinant jų prieinamumą (kartu su regioniniais atliekų tvarkymo centrais);

11. plėsti maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamo surinkimo infrastruktūrą, aprūpinant gyventojus atskirais rūšiavimo konteneriais ar kitomis priemonėmis, arba užtikrinti kompostavimą vietoje (kartu su regioniniais atliekų tvarkymo centrais);

12. plėsti buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamo surinkimo infrastruktūrą (kartu su regioniniais atliekų tvarkymo centrais);

13. plėsti buityje susidarančių pavojingųjų atliekų rūšiuojamo surinkimo infrastruktūrą (kartu su regioniniais atliekų tvarkymo centrais);

14. plėsti atliekų, tinkamų paruošti pakartotinai naudoti, priėmimo vietų (stotelių) tinklą, finansuoti jose vykdomas paruošimo pakartotinai naudoti veiklas (kartu su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija ir regioniniais atliekų tvarkymo centrais);

15. pakeisti teisės aktus, nustatant reikalavimus visuomenės sveikatos saugos, aplinkos apsaugos ir kitus saugos reikalavimus atitinkančių kompostinių įrengimų namų ūkiuose ir urbanizuotų vietovių bendruomenių daržuose arba įgyvendinti kitas žaliųjų atliekų tvarkymo priemones (kartu su Lietuvos Respublikos aplinkos ir Sveikatos apsaugos ministerijomis, Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba).

Plane nustatytos naujos Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane numatytų užduočių įgyvendinimui reikalingos priemonės bei uždaviniai periodui iki 2027 metų.

4. ESAMA APLINKOS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI, JEIGU PLANAS NEBUS ĮGYVENDINTAS

Jeigu Planas nebūtų įgyvendintas (būtų pasirinkta „nulinė“ alternatyva), esama aplinkos būklė, aprašyta šios ataskaitos 5 skyriuje „Teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, aplinkos charakteristikos“, pablogėtų. Neįgyvendinus Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 metų plane numatytų priemonių, 2027 m. nebūtų pasiekti Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane nustatyti įgyvendinimo poveikio rodikliai, atitinkantys 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano poveikio stebėsenos rodiklius: Lietuvos antrinių žaliavų panaudojimo (žiediškumo) indeksas nesiektų Europos Sąjungos vidurkio; bendras atliekų kiekis BVP vienetui viršytų 90 tonų/mln. eurų; komunalinių atliekų, tenkančių vienam gyventojui, kiekis (kg/m.) viršytų Europos Sąjungos vidurkį; sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų dalis viršytų 8 proc.; paruoštų pakartotinai naudoti ir perdirbtų komunalinių atliekų dalis nesiektų 57 proc.; atliekų sektoriuje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu, nebūtų mažesnis 61,0 proc. Savivaldybei neorganizuojant savo komunalinių atliekų tvarkymo sistemos vieningai su kitomis regiono savivaldybėmis, sąvartyne šalinamų atliekų kiekiai galimai nemažėtų, o atskirai surenkamų atliekų (antrinių žaliavų, maisto, tekstilės, pavojingų, statybinių, baldų atliekų) kiekiai didėtų nežymiai. „Nulinės“ alternatyvos atveju priemonės, skatinančios gyventojus rūšiuoti atliekas, remontuoti, pakartotinai naudoti daiktus, dalyvauti šiukšlinimo prevencijos veiklose, kompostuoti namų ūkiuose susidariusias biologiškai skaidžias atliekas, būtų vykdomos padrikai, nesistemiškai arba nevykdomos visai.

Visi šie veiksmai ar neveikimas sąlygotų biologinės įvairovės, visuomenės sveikatos, gyvūnijos, augalijos, dirvožemio, vandens, oro, klimato, materialaus turto, kultūros paveldo, saugomų teritorijų, gamtos paveldo objektų, kraštovaizdžio būklės nuolatinį blogėjimą.

5. TERITORIJŲ, KURIOS GALI BŪTI REIKŠMINGAI PAVEIKTOS, APLINKOS CHARAKTERISTIKOS

Šalčininkų rajono savivaldybė – administracinis teritorinis vienetas Vilniaus apskrityje, pietryčių Lietuvoje, apimantis 13 seniūnijų: Akmenynės, Baltosios Vokės, Butrimonių, Dainavos, Dieveniškių, Eišiškių, Gerviškių, Jašiūnų, Kalesninkų, Pabarės, Poškonių, Šalčininkų, Turgelių. Administracinis centras – Šalčininkai, kiti rajono miestai: Eišiškės, Baltoji Vokė, miesteliai: Jašiūnai, Turgeliai ir Dieveniškės. Šalčininkų rajono savivaldybės teritorija ribojasi su Vilniaus apskrities Vilniaus rajono ir Trakų rajono savivaldybėmis, Alytaus apskrities Varėnos rajono savivaldybe, bei Baltarusija.

Šalčininkų rajono savivaldybės plotas – 1493 kv. km, ji užima 15,34 proc. Vilniaus apskrities ir 2,29 proc. Lietuvos ploto.

2023 m. pradžioje (išankstiniais duomenimis) savivaldybėje gyveno 29 342 asmenys (3,45 proc. Vilniaus apskrities ir 1,03 proc. Lietuvos gyventojų), iš jų 10 654 asmenys gyveno miestuose (36,31 proc. gyventojų; palyginus Vilniaus apskrityje miestuose gyveno 79,95 proc. gyventojų, Lietuvoje – 68,74 proc. gyventojų). Gyventojų tankis siekė 19,9 gyv./kv. km (palyginus Vilniaus apskrityje – 84,1 gyv./kv. km, Lietuvoje – 43,0 gyv./kv. km; pateikti 2022 m. pradžios duomenys).⁴

Nors bendras Vilniaus apskrities ir Lietuvos nuolatinių gyventojų skaičius pastaruju 5 metų laikotarpiu padidėjo atitinkamai 5,03 ir 2,36 proc. (40 808 ir 65 818 asmenų), Šalčininkų rajono savivaldybės gyventojų skaičius sumažėjo 5,44 proc. (1 689 asmenimis). Tokia pati gyventojų skaičiaus mažėjimo tendencija pastebima ir kai kuriose kitose nuo Vilniaus miesto nutolusiose savivaldybėse: Švenčionių r. sav. gyventojų skaičius per pastaruosius 5 metus sumažėjo 4,82 proc. (1 127 asmenimis), Širvintų r. sav. – 3,51 proc. (539 asmenimis). Šalčininkų rajono savivaldybės, Vilniaus apskrities ir Lietuvos gyventojų skaičiaus pokytis 2019–2023 metų laikotarpiu pateiktas 4 lentelėje.

4 lentelė. Nuolatinių gyventojų skaičiaus pokytis Šalčininkų rajono savivaldybėje, Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje 2019–2023 m.⁵

Teritorinis vienetas	Nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje:				
	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Šalčininkų r. sav.	31 031	30 521	30 052	29 699	29 342
Vilniaus apskritis	810 538	820 511	810 797	817 950	851 346
Lietuvos Respublika	2 794 184	2 794 090	2 810 761	2 805 998	2 860 002

⁴ Statistinė informacija iš Oficialiosios statistikos portalo: <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>.

⁵ Statistinė informacija iš Oficialiosios statistikos portalo: <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>.

5.1. Visuomenės sveikata

2021 m. Šalčininkų rajono savivaldybėje sirgo 23 355 asmenys, sergančių asmenų skaičius 1 000 gyventojų siekė 781,74. Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje šis rodiklis buvo didesnis ir siekė atitinkamai 850,63 ir 844,32 asmenų 1 000 gyventojų.⁶

Savivaldybėje gyventojai daugiausiai sirgo kraujotakos sistemos ligomis (toliau nurodytas sergančių asmenų skaičius 1 000 gyventojų) – 318,66 asmenų, kvėpavimo sistemos ligomis – 265,13 asmenys virškinimo sistemos ligomis – 263,06 asmenys, jungiamojo audinio ir raumenų bei skeleto ligomis – 234,34 asmenys. Šalčininkų r. sav. sirgusių asmenų skaičiaus su diagnozėmis 1 000 gyventojų palyginimas su Vilniaus apskrityje ir visoje Lietuvoje sirgusiaisiais 2021 m. pateiktas 1 paveiksle. Sergamumas kraujotakos, kvėpavimo sistemų ligomis viršijo Vilniaus apskrities vidurkį, tačiau buvo mažesnis nei Lietuvoje. Kai kurios ligos Šalčininkų rajono gyventojams 2021 m. buvo nustatytos rečiau nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje, tai virškinimo sistemos ligos, jungiamojo audinio ir raumenų bei skeleto ligos, endokrininės, mitybos ir medžiagų apykaitos ligos, psichikos ir elgesio sutrikimai, lytinės ir šlapimo sistemos ligos, akies ir jos priedinių organų ligos, odos ir poodžio ligos, navikai, šiek mažiau užfiksuota sužalojimų, apsinuodijimų ir tam tikrų išorinių poveikių padarinių.⁷

Šalčininkų r. sav. 2021 m. vaikai iki 17 metų dažniausiai sirgo virškinimo, kvėpavimo sistemų, akies ir jos priedinių organų ligomis (žr. 2 paveikslą). Suaugusiesiems nuo 18 iki 64 metų amžiaus buvo dažnesnės kraujotakos sistemos ligos, jungiamojo audinio ir raumenų bei skeleto ligos, kvėpavimo, virškinimo ir nervų sistemų ligos, endokrininės, mitybos ir medžiagų apykaitos, ligos (žr. 3 paveikslą). Suaugusieji nuo 65 metų labiausiai sirgo kraujotakos sistemos ligomis. Kitos dažniau nustatomos ligos šios amžiaus grupėms asmenims buvo: endokrininės, mitybos ir medžiagų apykaitos ligos, jungiamojo audinio ir raumenų bei skeleto ligos, kvėpavimo ir virškinimo sistemų ligos (žr. 4 paveikslą).

2021 m. Šalčininkų rajono savivaldybėje mirė 670 asmenų, mirtingumo rodiklis siekė 2 242,64 mirusiųjų, tenkančių 100 000 gyventojų (2 253,64 mirusių vyrų ir 2 232,56 mirusių moterų, tenkančių 100 000 gyventojų). Šie rodikliai viršijo Vilniaus apskrities (1 476,23 mirusiųjų 100 000 gyventojų, iš kurių 1 546,49 mirusių vyrų ir 1 415,36 mirusių moterų) bei Lietuvos rodiklius (1 700,13 mirusiųjų, tenkančių 100 000 asmenų, iš kurių 1 752,9 mirusių vyrų ir 1 654,27 mirusių moterų).

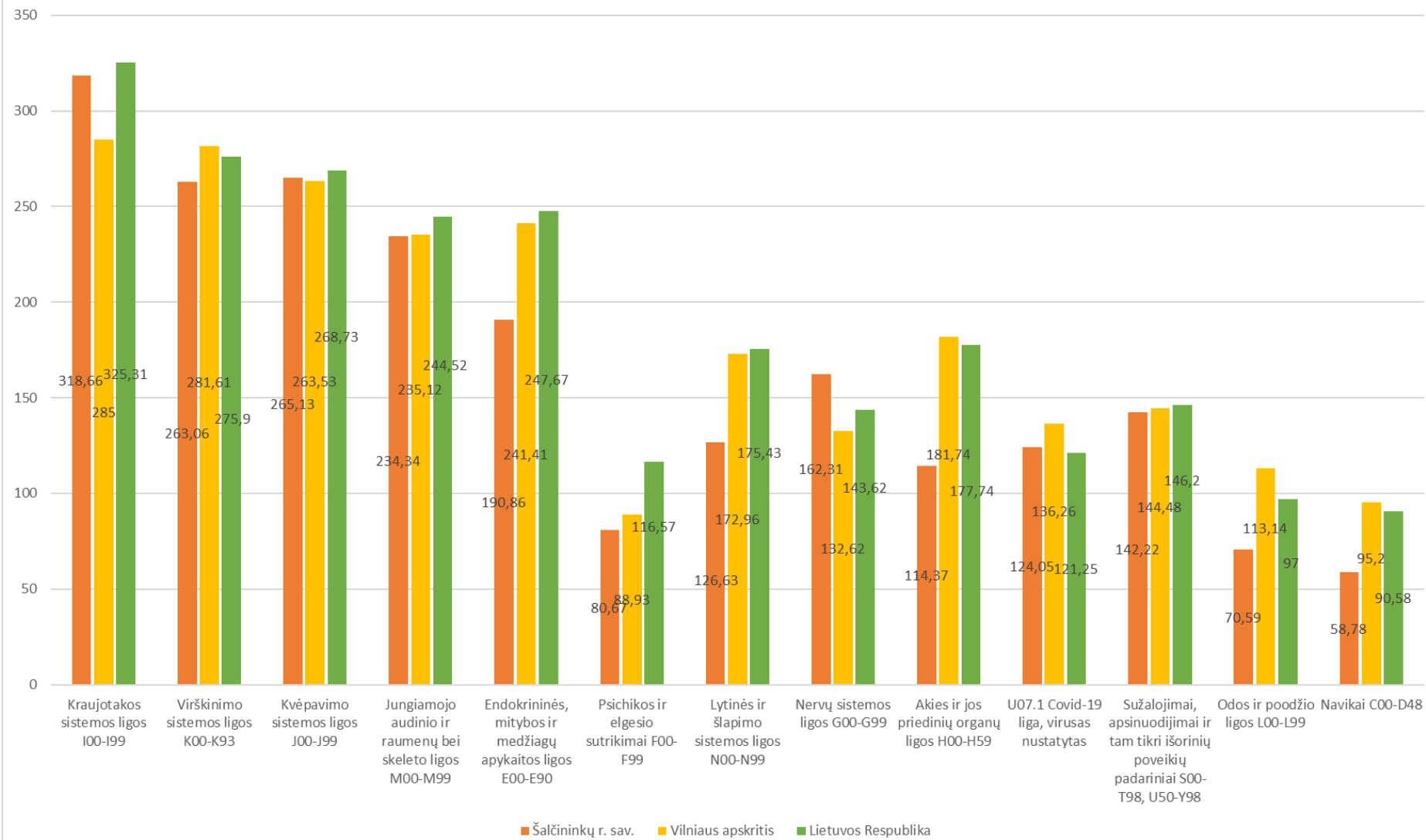
Dažniausia mirties priežastis Šalčininkų rajono savivaldybėje 2021 m. buvo kraujotakos sistemos ligos, kurios sudarė pusę – 50,30 proc. (Vilniaus apskrityje – 45,7 proc., Lietuvoje – 48,1 proc.) visų mirties priežasčių. COVID-19 sukėlė 14,93 proc. (Vilniaus apskrityje – 15,9 proc., Lietuvoje – 14,7 proc.), piktybiniai navikai – 11,94 proc. (Vilniaus apskrityje – 16,2 proc., Lietuvoje – 16,5 proc.) mirties atvejų. 5 paveiksle pateiktas Šalčininkų r. sav., Vilniaus apskrities ir Lietuvos mirusių asmenų skaičiaus 100 000 gyventojų palyginimas pagal mirties priežastis 2021 m.⁸

⁶ Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Sveikatos statistikos Sveikatos statistinių duomenų portalo duomenys, prieiga internetu: https://stat.hi.lt/default.aspx?report_id=126.

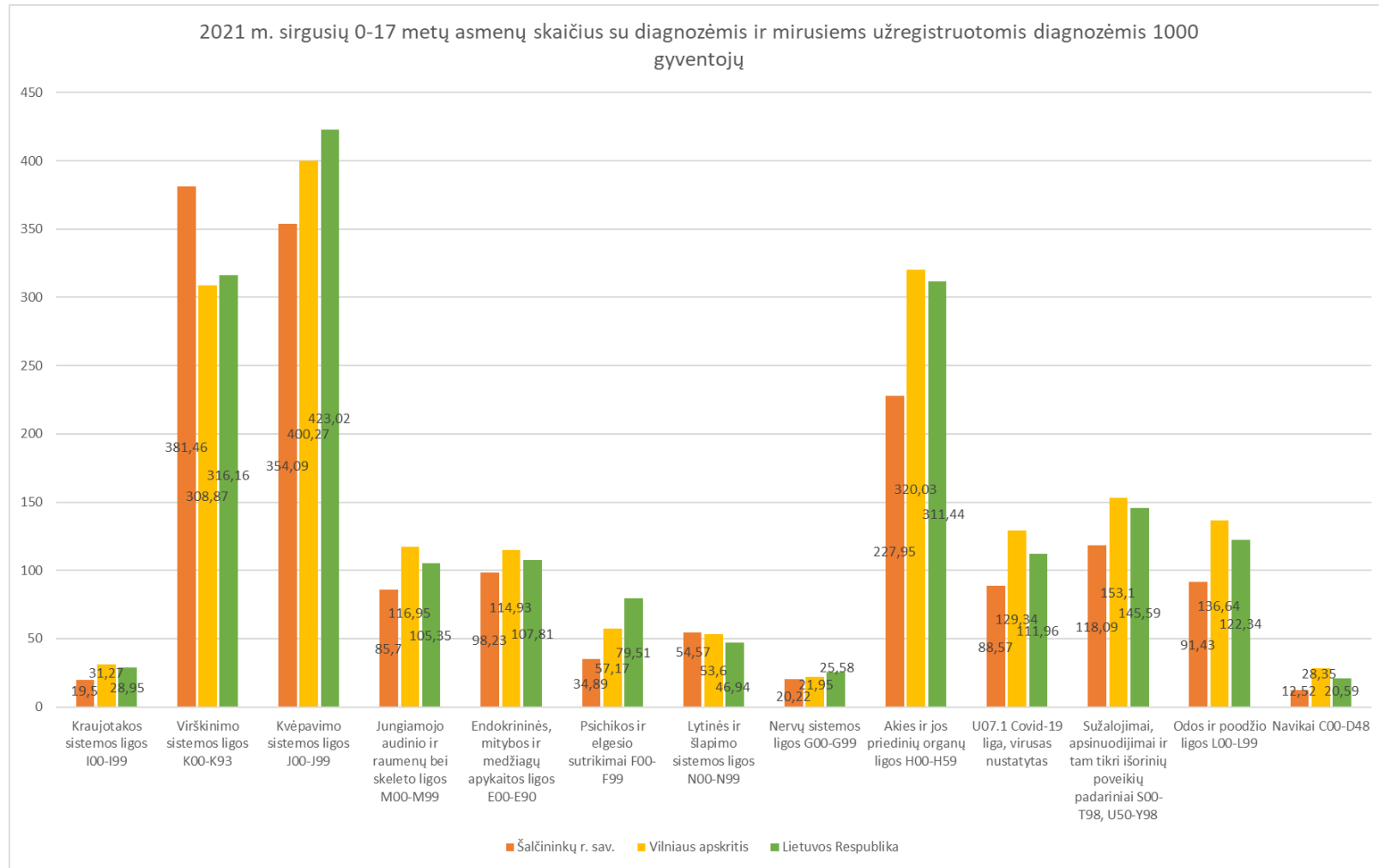
⁷ Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Sveikatos statistikos Sveikatos statistinių duomenų portalo duomenys, prieiga internetu: https://stat.hi.lt/default.aspx?report_id=126.

⁸ Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Sveikatos statistikos Sveikatos statistinių duomenų portalo duomenys, prieiga internetu: https://stat.hi.lt/default.aspx?report_id=245.

2021 m. sirgusių asmenų skaičius su diagnozėmis ir mirusiems užregistruotomis diagnozėmis 1000 gyventojų

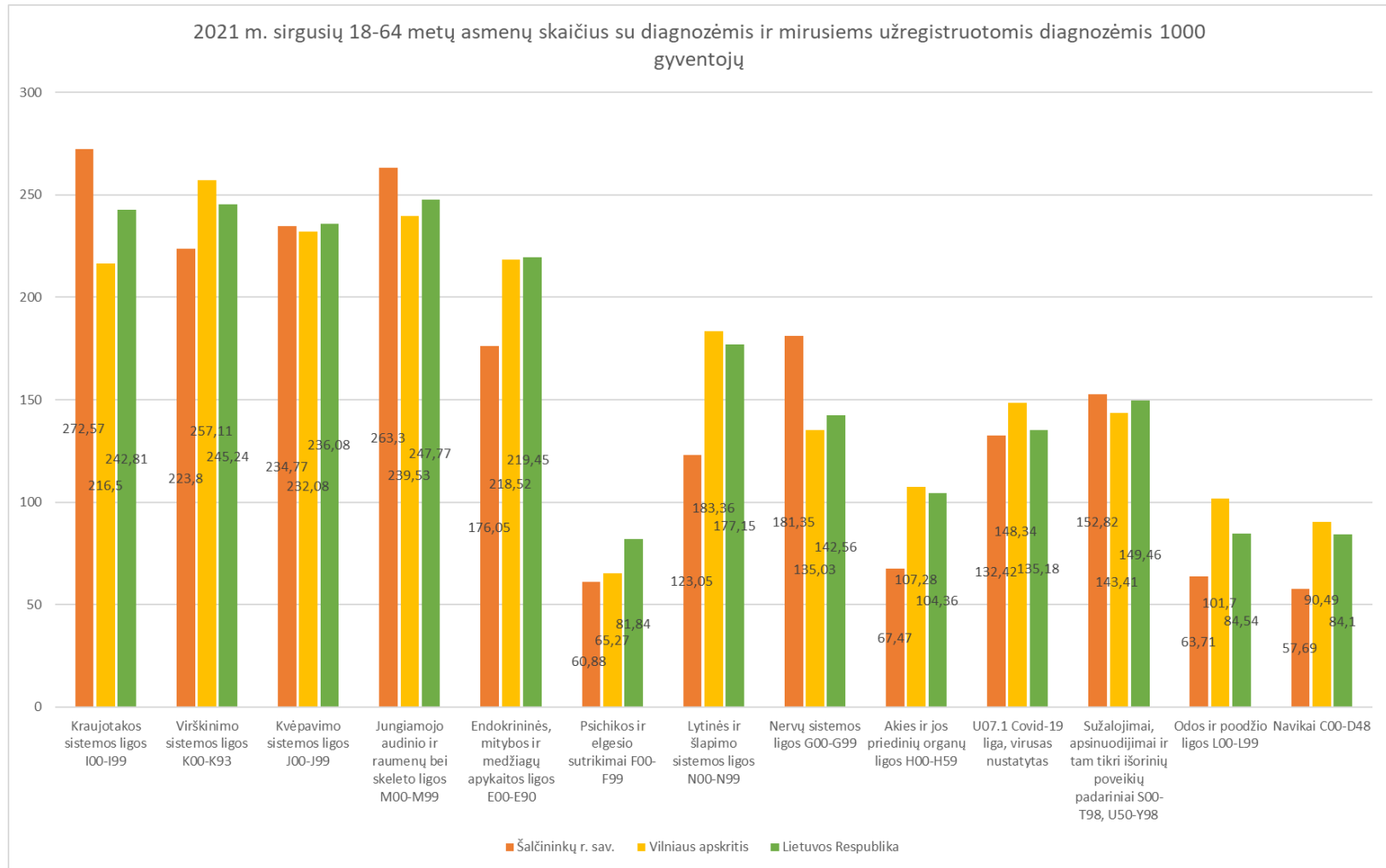

1 paveikslas. 2021 m. Šalčininkų rajono savivaldybėje, Vilniaus regione ir visoje Lietuvoje sirgusių asmenų skaičiaus su diagnozėmis 1 000 gyventojų palyginimas⁹.

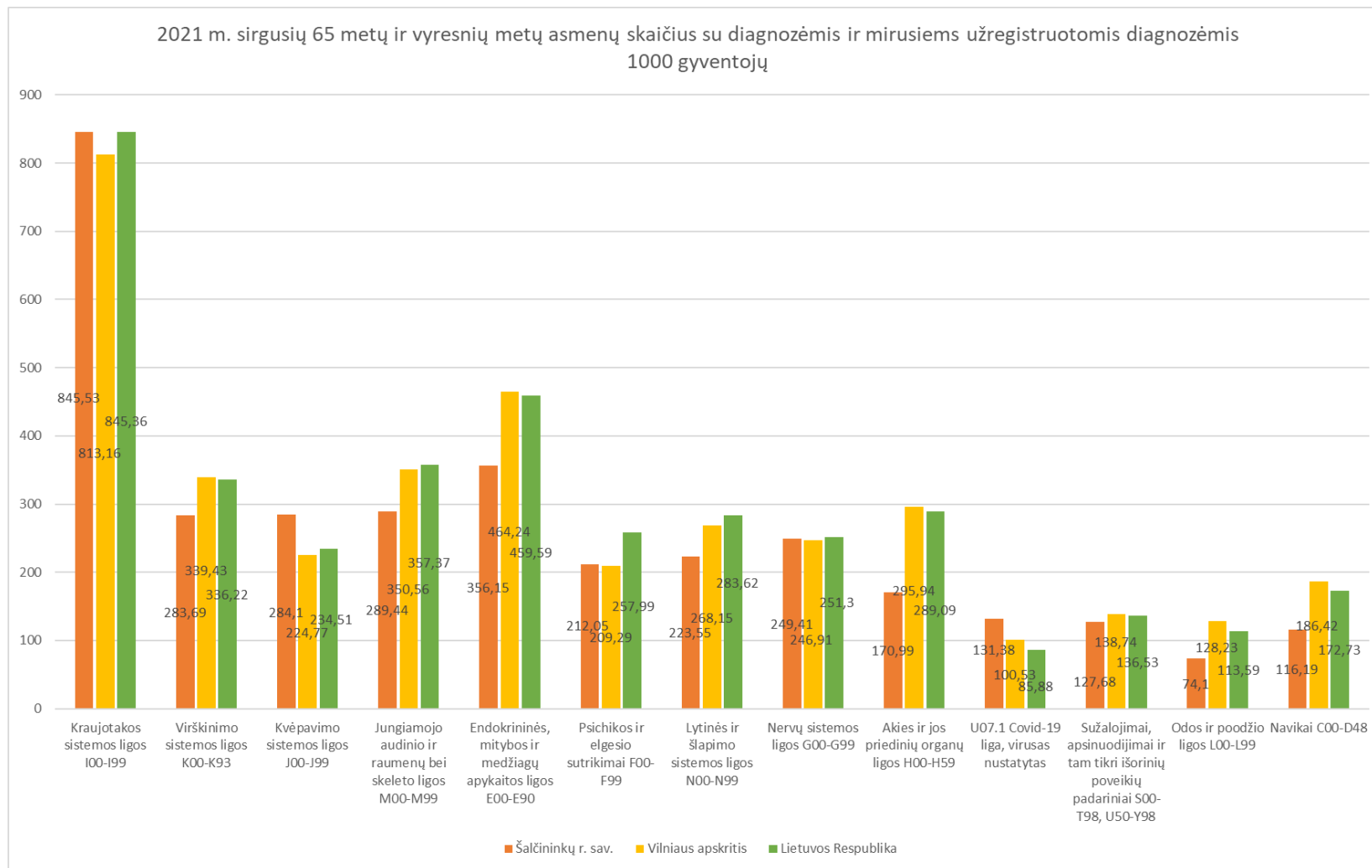
2 paveikslas. 2021 m. Šalčininkų rajono savivaldybėje, Vilniaus regione ir visoje Lietuvoje sirgusių 0-17 metų asmenų skaičiaus su diagnozėmis 1 000 gyventojų palyginimas¹⁰.

¹⁰ Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Sveikatos statistikos Sveikatos statistinių duomenų portalo duomenys, prieiga internetu: https://stat.hi.lt/default.aspx?report_id=126.

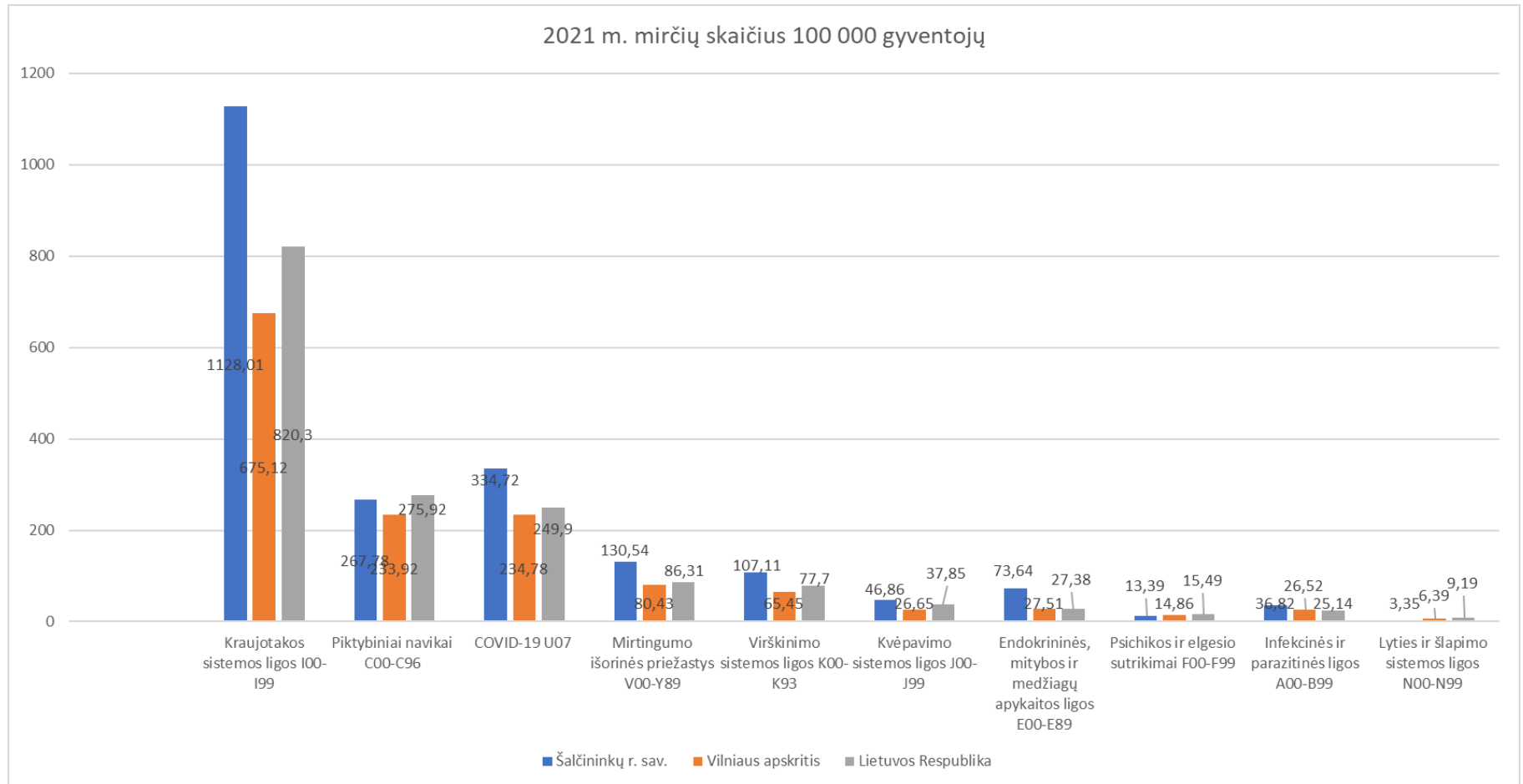
3 paveikslas. 2021 m. Šalčininkų rajono savivaldybėje, Vilniaus regione ir visoje Lietuvoje sirgusių 18-64 metų asmenų skaičiaus su diagnozėmis 1 000 gyventojų palyginimas¹¹.

¹¹ Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Sveikatos statistikos Sveikatos statistinių duomenų portalo duomenys, prieiga internetu: https://stat.hi.lt/default.aspx?report_id=126.

4 paveikslas. 2021 m. Šalčininkų rajono savivaldybėje, Vilniaus regione ir visoje Lietuvoje sirgusių 65 metų ir vyresnių asmenų skaičius su diagnozėmis 1 000 gyventojų palyginimas¹².

¹² Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Sveikatos statistikos Sveikatos statistinių duomenų portalo duomenys, prieiga internetu: https://stat.hi.lt/default.aspx?report_id=126.

5 paveikslas. 2021 m. Šalčininkų rajono savivaldybės, Vilniaus apskrities ir Lietuvos mirčių skaičiaus 100 000 gyventojų pagal mirties priežastis palyginimas.

5.2. Vanduo

Vanduo yra gyvybiškai svarbus, su juo susijusi veikla labai reikšminga valstybei, visuomenei, šalies ūkiui ir gyventojams.¹³ Vanduo svarbus užtikrinant visuomenės sveikatą ir aplinkos kokybę, saugant biologinę įvairovę, transportui ir rekreacijai. Vanduo tenkina ekologinius, ekonominius ir socialinius visuomenės poreikius.

Žmonių ūkinė veikla yra tiesioginis paviršinių vandens telkinių vandens kokybę lemiantis veiksnys¹⁴. Ši veikla sukelia pasklidąją ir sutelktąją taršą. Pasklidoji tarša apima daugiausia trąšų naudojimą, sutelktoji – nevalomų ar nepakankamai valomų nuotekų išleidimą.

Šalčininkų rajono savivaldybės vandens telkiniai priskiriami Nemuno upių baseinų rajonui (toliau – UBR). Nemuno UBR Šalčininkų rajono teritorijoje priskiriama Nemuno upės baseino dalis.

Nemuno UBR Nemuno baseino pabaseiniai Šalčininkų rajono teritorijoje: Nemuno mažųjų intakų, Merkio, Neris mažųjų intakų pabaseiniai (žr. 6 paveikslą).

6 paveikslas. Nemuno UBR Nemuno baseino pabaseiniai Šalčininkų rajono teritorijoje¹⁵.

Šalčininkų rajono savivaldybės ploto dalys, priskiriamos UBR baseinams ir pabaseiniams, pateikta 5 lentelėje.

¹³ Nacionalinis vandenų srities 2022–2027 metų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. 1292 „Dėl Nacionalinio vandenų srities 2022–2027 metų plano patvirtinimo“.

¹⁴ L. Bagdžiūnaitė-Litvinaitė. Biogeninių medžiagų kaitos upių vandenyje tyrimai ir įvertinimas, 2005, prieiga internetu: <file:///C:/Users/Darbuotojas/Downloads/1999211-1.pdf>.

¹⁵ geoportal.lt, prieiga internetu: <https://www.geoportal.lt/map/#>.

5 lentelė. Šalčininkų rajono savivaldybės ploto dalys upių baseinų rajonų baseinuose ir pabaseiniuose.¹⁶

Nemuno UBR		
Neries mažųjų intakų pabaseinis	Merkio pabaseinis	Nemuno mažųjų intakų pabaseinis
4,2	78,6	16,9

Paviršinių vandens telkinių būklė vertinama pagal ekologinę būklę (dirbtinių ir labai pakeistų vandens telkinių – ekologinį potencialą) ir pagal cheminę būklę. Vandens telkinio būklė nustatoma pagal prastesnę iš jų, klasifikuojant į dvi klases: gerą arba neatitinkančią geros būklės. Paviršinių vandens telkinių ekologinė būklė vertinama pagal fizikinių-cheminių, hidromorfologinių ir biologinių kokybės elementų rodiklius. Paviršinių vandenų cheminės būklės vertinimo kriterijai yra Nuotekų tvarkymo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236, 1 priede ir 2 priedo A dalyje nurodytų medžiagų aplinkos kokybės standartai paviršiniuose vandenyse, didžiausios leidžiamos koncentracijos vandens telkinyje-priimtuve.¹⁷

Valstybinis upių monitoringas Šalčininkų rajone 2021 m. buvo vykdytas 3 monitoringo vietose šiose upėse: Gauja, Merkys ir Šalčia. Šios vietos nurodytos 6 lentelėje ir pažymėtos 7 paveiksle pateiktame žemėlapyje.¹⁸

6 lentelė. Valstybinio upių monitoringo vietos Šalčininkų rajono savivaldybėje 2021 m.¹⁹

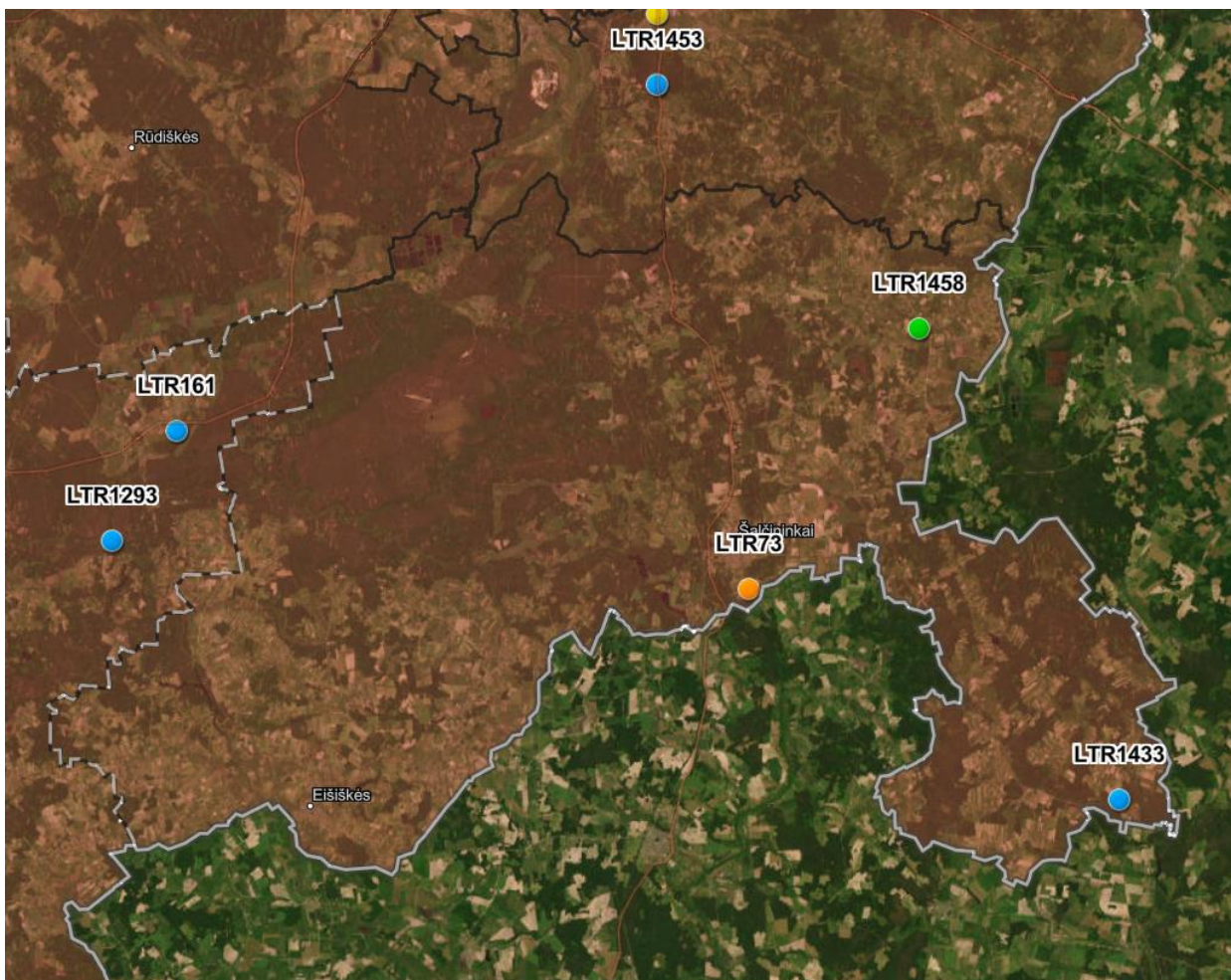
Vandens telkinio pavadinimas	Monitoringo vietos kodas	Monitoringo vietos pavadinimas	Monitoringo vietos rytų koordinatė	Monitoringo vietos šiaurės koordinatė	Debitas	Srovės greitis
Gauja	LTR1433	Gauja ties Girdžiūnais	6005391,50	613197,63	1,5	0,3
Merkys	LTR1458	Merkys ties Pamerkiu	6033116,00	600686,00	1,2	-
Šalčia	LTR73	Šalčia žemiau Šalčininkų	6017926,00	590769,80	0,4	0,2

¹⁶ Nemuno UBR valdymo planas, prieiga internetu: https://aaa.lrv.lt/uploads/aaa/documents/files/Nemuno%20UBR_1dalis_charakteristika%20ir%20b%C5%ABkl%C4%97.pdf.

¹⁷ Aplinkos apsaugos agentūros informacija, prieiga internetu: <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/vanduo/upes-ezerai-ir-tvenkiniai/upiu-ezeru-ir-tvenkiniu-bukle>.

¹⁸ Aplinkos apsaugos agentūros duomenys, prieiga internetu: <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/vanduo/upes-ezerai-ir-tvenkiniai/valstybinis-upiu-ezeru-ir-tvenkiniu-monitoringas/upiu-monitoringo-rezultatai>.

¹⁹ Aplinkos apsaugos agentūros duomenys, prieiga internetu: <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/vanduo/upes-ezerai-ir-tvenkiniai/valstybinis-upiu-ezeru-ir-tvenkiniu-monitoringas/upiu-monitoringo-rezultatai>.

7 paveikslas. Šalčininkų r. sav. upių vandens monitoringo vietos 2021 m.²⁰

Vertinant upių ekologinę būklę pagal fizikinių-cheminių kokybės elementų rodiklius, dviejų upių (Gaujos ir Merkio) būklė atitiko labai geros arba geros ekologinės būklės rodiklius pagal visų tirtų fizinių-cheminių kokybės elementų rodiklius. Šalčia žemiau Šalčininkų neatitiko geros būklės kriterijų pagal pusę tirtų elementų: pagal BDS₇, PO₄-P ir P šioje monitoringo vietoje upės ekologinė būklė – vidutinė, pagal NH₄-N – bloga.

Šalčininkų r. sav. upių cheminė būklė 2021 m. nebuvo tirta.

Apibendrinant, galima teigti, kad Šalčininkų r. sav. didžiosios dalies tirtų upių būklė yra gera, išskyrus Šalčią žemiau Šalčininkų, kurios vandens būklė nepriskiriama gerai.

Informacija apie Šalčininkų r. sav. upių vandens ekologinės būklės rodiklius 2021 m. pateikta 7 lentelėje.

²⁰ Aplinkos apsaugos agentūros duomenys, prieiga internetu: <https://gamta.maps.arcgis.com/apps/instant/basic/index.html?appid=f0a0dc207b004af084ad687f3f10b37e>.

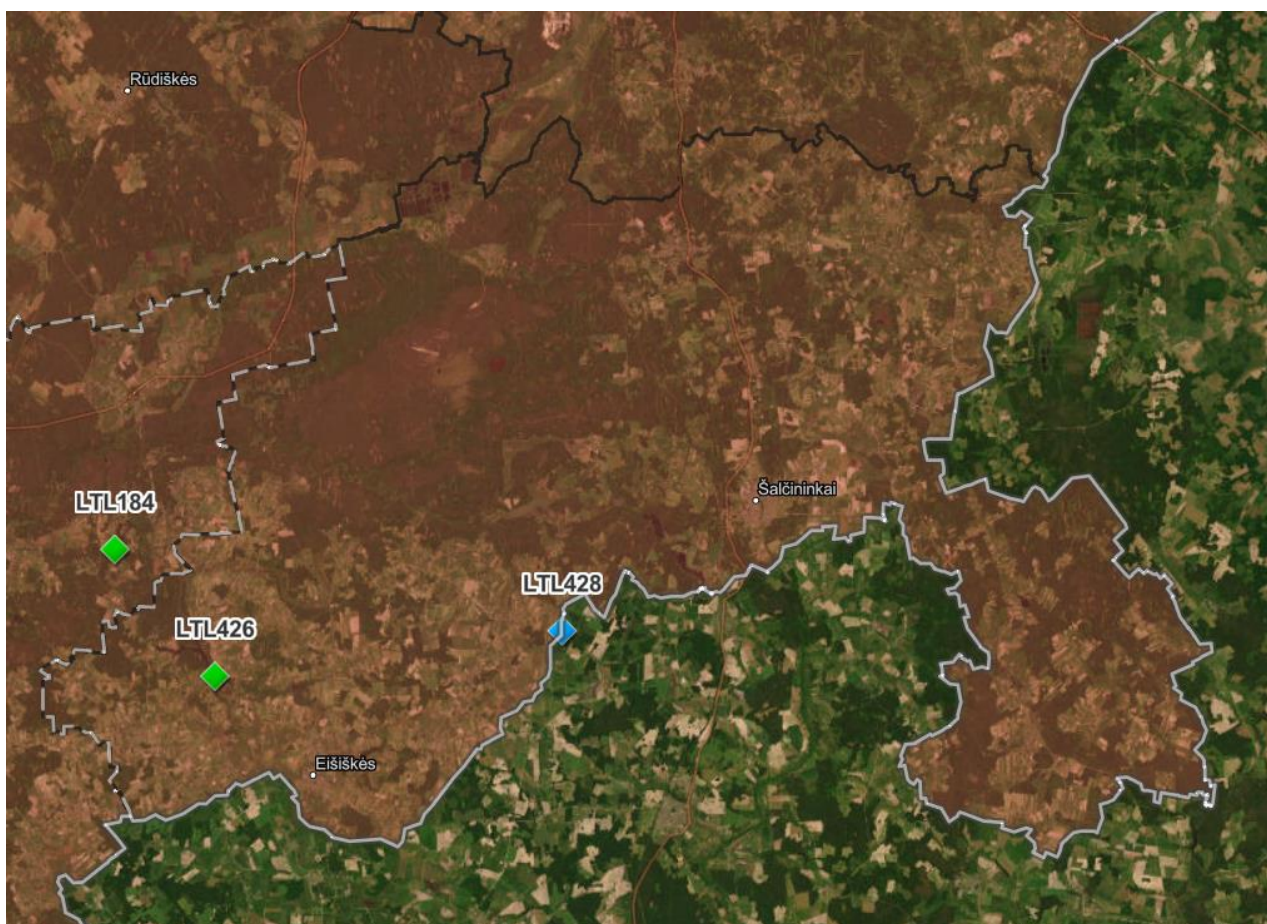
7 lentelė. 2021 m. Šalčininkų r. sav. upių ekologinė būklė pagal fizikinių-cheminių kokybės elementų rodiklius, fitobentosos indeksą (UFBI), upės makrobestuburių indeksą (UMI).

Van- dens telkinio pavadi- nimas	Monito- ringo vietos pavadini- mas	Monitoringo vietos kodas	Ekologinė būklė pagal:								
			O ₂	BDS ₇	NH ₄ -N	NO ₃ -N	N	PO ₄ -P	P	Fito- ben- toso indek- są (UFBI)	Makro- bestu- burių indek- są (UMI)
Gauja	LTR1433	Gauja ties Girdžiūnais	Labai gera	Labai gera	Labai gera	Gera	Labai gera	Labai gera	Labai gera	Gera	Gera
Merkys	LTR1458	Merkys ties Pamerkiu	Labai gera	Labai gera	Gera	Gera	Gera	Labai gera	Labai gera	Gera	Gera
Šalčia	LTR73	Šalčia žemiau Šalčininkų	Labai gera	Vidu- tinė	Bloga	Gera	Gera	Vidu- tinė	Vidu- tinė	Gera	-

Valstybinis tvenkinių monitoringas 2021 m. buvo vykdomas 2 Šalčininkų r. sav. tvenkiniuose, jų sąrašas pateiktas 8 lentelėje, o monitoringo vietos pažymėtos 8 paveiksle pateiktame žemėlapyje.

8 lentelė. Valstybinio tvenkinių monitoringo vietos Šalčininkų r. sav. 2021 m.²¹

Vandens telkinio pavadinimas	Monitoringo vietos kodas	Vandens telkinio kodas	Platuma (m)	Ilguma (m)
Eišiškių HE tvenkinys	LTL426	LT111050071	6009672,35	559398,42
Jurgonių tvenkinys	LTL428	LT110050053	6012555,80	579160,36

8 paveikslas. Šalčininkų r. sav. tvenkinių vandens monitoringo vietos 2021 m.²²

²¹ Aplinkos apsaugos agentūros duomenys, prieiga internetu: <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/vanduo/upes-ezerai-ir-tvenkiniai/valstybinis-upiu-ezeru-ir-tvenkiniu-monitoringas/ezeru-ir-tvenkiniu-monitoringo-rezultatai>.

²² Aplinkos apsaugos agentūros duomenys, prieiga internetu: <https://gamta.maps.arcgis.com/apps/instant/basic/index.html?appid=6c35e17765534d1e8c3c14e8be4c6163>.

Vertinant tvenkinių būklę, nei vieno iš jų bendra ekologinė būklė pagal fizikinių-cheminių kokybės elementų rodiklius, biologinius kokybės elementus (makrobestuburių indeksą (EMI)) neatitiko geros ekologinės būklės kriterijus. Cheminė šių tvenkinių būklė nebuvo tirta. Detalesni Šalčininkų rajono tvenkinių ekologinės būklės tyrimų rezultatai pateikti 9 lentelėje.

9 lentelė. 2021 m. Šalčininkų rajono tvenkinių ekologinės būklės klasės pagal fizikinių-cheminių kokybės elementų rodiklius, biologinius kokybės elementus (fitoplanktono indeksą (EFPI), fitobentosos indeksą (EFBI), makrobestuburių indeksą (EMI)).

Vandens telkinio pavadinimas	Ekologinė būklė pagal:						
	vandens skaidrumą	N	BDS ₇	P	Fitoplanktono indeksą (EFPI)	Fitobentosos indeksą (EFBI)	Makrobestuburių indeksą (EMI)
Eišiškių HE	Vidutinė	Gera	Vidutinė	Labai gera	-	-	Vidutinė
Jurgonių	Gera	Labai gera	Gera	Labai gera	-	-	Vidutinė

Šalčininkų r. sav. per 2021 m. į paviršinius vandenį buvo išleista 1 115,274 tūkst. m³ buitinių, gamybinių ir komunalinių nuotekų, iš kurių 41,87 proc. (466,911 tūkst. m³) buvo nereikalaujančios valymo, 17,11 proc. (190,845 tūkst. m³) išvalyta iki nustatytų normų ir 41,02 proc. (457,518 tūkst. m³) nepakankamai išvalytos (žr. 10 lentelę).

10 lentelė. Buitinių, gamybinių ir komunalinių nuotekų išleidimas į gamtinę aplinką Šalčininkų r. sav. 2021 m.²³

Buitinės, gamybinės ir komunalinės nuotekos, tūkst. m ³ /metus					
išleistos į paviršinius vandenį					išleistos į natūralias nuotekų filtravimo sistemas
iš viso	iš jų				
	nereikalaujančių valymo	išvalytų iki nustatytų normų	nepakankamai išvalytų	užterštų be valymo	
1 115,274	466,911	190,845	457,518		

Paviršinių nuotekų, išleistų į paviršinius vandenį, kiekis 2021 m. sudarė 8,503 tūkst. m³, visos jos buvo išvalytos iki nustatytų normų (žr. 11 lentelę).

²³ Aplinkos apsaugos agentūros nuotekų tvarkymo apskaitos statistiniai duomenys, prieiga internetu: <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/vanduo/nuoteku-tvarkymas/nuoteku-tvarkymo-apskaitos-duomenys>.

11 lentelė. Paviršinių nuotekų išleidimas į gamtinę aplinką Šalčininkų r. sav. 2021 m.²⁴

Paviršinės nuotekos, išleistos į paviršinius vandenis, tūkst. m³/metus				
iš viso	iš jų			
	išvalytų iki nustatytų normų	nepakankamai išvalytų	užterštų be valymo	nereikalaujančių valymo
8,503	8,503	-	-	-

Pagal išleidžiamų teršalų sudėtį Šalčininkų r. sav. 2021 m. su nuotekomis į paviršinius vandens telkinius daugiausia pateko chloridų – 41,5918 t, taip pat nemažai išleista bendrojo azoto – 7,7413 t, skendinčiųjų medžiagų – 3,8097 t, nitratinio azoto NO₃-N – 3,7462 t.²⁵

Požeminio vandens baseinų cheminė būklė priklauso nuo žmogaus ūkinės veiklos ir gamtinių sąlygų. Didžiausią įtaką gruntinio vandens kokybei regioniniu mastu daro pasklidoji tarša. Pasklidąją požeminio vandens taršą formuoja užteršta atmosfera, žemės ūkyje naudojamos trąšos ir pesticidai ir kompleksinė urbanizuotose teritorijose vykdoma veikla. Lietuvoje geriamam vandeniui yra naudojamas tik požeminis vanduo, siurbiamas iš įvairaus amžiaus ir litologinės sudėties vandeningųjų sluoksnių. Hidrogeologiniu požiūriu Šalčininkų rajono savivaldybės teritorija priklauso Pietryčių Lietuvos kvartero (Nemuno) ir Smėlingosios pietryčių lygumos požeminio vandens baseinams, kurių išteklių kiekio ir kokybės būklė yra gera²⁶. Atliekant valstybinį požeminio vandens monitoringą, 2021 m. Šalčininkų r. sav. buvo stebimi 2 gręžiniai, jų vietos pažymėtos 9 paveiksle pateiktame žemėlapyje.

²⁴ Aplinkos apsaugos agentūros nuotekų tvarkymo apskaitos statistiniai duomenys, prieiga internetu: <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/vanduo/nuoteku-tvarkymas/nuoteku-tvarkymo-apskaitos-duomenys>.

²⁵ Aplinkos apsaugos agentūros duomenys, Teršiančių medžiagų išleidimas, prieiga el. būdu: <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/vanduo/nuoteku-tvarkymas/nuoteku-tvarkymo-apskaitos-duomenys>.

²⁶ Lietuvos geologijos tarnybos duomenys - Požeminio vandens baseinai, prieiga internetu: <https://www.lgt.lt/epaslaugos/elpaslauga.xhtml>.

9 paveikslas. Valstybinio požeminio vandens monitoringo gręžiniai Šalčininkų r. sav.²⁷

5.3. Oras

Aplinkos oras – troposferos (ne patalpų) oras. Troposfera – apatinis (prie žemės), pagrindinis atmosferos sluoksnis iki 8-10 km storio poliarinėse, 10-12 km vidutinėse ir 14-18 km storio atogrąžų platumose.

Aplinkos oro apsaugos prioritetai yra:

1) energijos naudojimo veiksmingumo didinimas ir šilumos energijos gamybai naudojamų kuro deginimo įrenginių sukeltos taršos mažinimas griežtinant kietojo kuro vartojimo, kurą deginančių įrenginių eksploatavimo reikalavimus, plėtojant centralizuoto šilumos tiekimo sistemas, teisinėmis ir finansinėmis priemonėmis užtikrinant, kad didinant gyventojų tankumą teritorijose, kuriose galima užtikrinti centralizuotą šilumos tiekimą, nauji šilumos vartotojai šilumos energija būtų aprūpinami centralizuotai arba šilumos energijos gamybai naudotų netaršias šilumos gamybos technologijas (elektros, saulės ar geoterminę energiją);

2) transporto priemonių sukeltos taršos mažinimas mažinant vidaus degimo varikliais varomų transporto priemonių naudojimą ir didinant elektrinių transporto priemonių naudojimą;

3) geriausių prieinamų gamybos, darnaus susisiekimo paslaugų organizavimo būdų ir technologijų diegimas.

²⁷ Lietuvos geologijos tarnybos duomenys – Valstybinio monitoringo tinklas, prieiga internetu: <https://www.lgt.lt/epaslaugos/elpaslauga.xhtml>.

Šalčininkų r. sav. 2021 m. iš 15 stacionarių taršos šaltinių (UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“ Baltosios Vokės katilinė, UAB „Vilniaus betono gaminiai“ gamykla, UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“ Butrimonių katilinė, UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“ Dainavos katilinė, UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“ Dieveniškų katilinė, UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“ Eišiškių katilinė, UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“ Eišiškių katilinė, UAB „Arbena“, uždaroji akcinė bendrovė „Jašiūnų keramika“, UAB „Polivektris“, UAB „POLYWOOD“, UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“ Poškonių katilinė, UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“, ūkininko Č. Moroz kiaulių ferma, UAB „Atliekų tvarkymo centras“ Zavišonių padalinys) į aplinkos orą išmesta 130,81 t teršalų. Šis kiekis sudaro atitinkamai 1,97 ir 0,21 proc. bendro teršalų, išmestų iš stacionarių taršos šaltinių Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje, kiekio. Šalčininkų r. sav., Vilniaus apskrities ir Lietuvos 2021 m. emisijų kiekiai ir struktūra pateikta 12 lentelėje.

12 lentelė. Teršalų, išmestų į aplinkos orą iš stacionarių taršos šaltinių, kiekiai ir struktūra Šalčininkų r. sav., Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje 2021 m.²⁸

Adminis-tracinis vienetas	Įmo-nių skai-čius	Bendras kiekis, t/metus	Sieros anhidrida s, t/metus	Azoto oksidai, t/metus	Anglies monok-sidas, t/metus	Lakieji organiniai junginiai, t/metus	Viso kietų, t/metus
Šalčininkų r. sav.	15	130,81	0,66	19,36	73,42	6,25	11,88
Vilniaus apskritis	109	6 634,29	177,56	1 483,07	2 779,18	1 023,9	457,3
Lietuvos Respublika	660	60 894,24	9 512,54	9 067,98	21 756,43	13 870,99	3 380,26

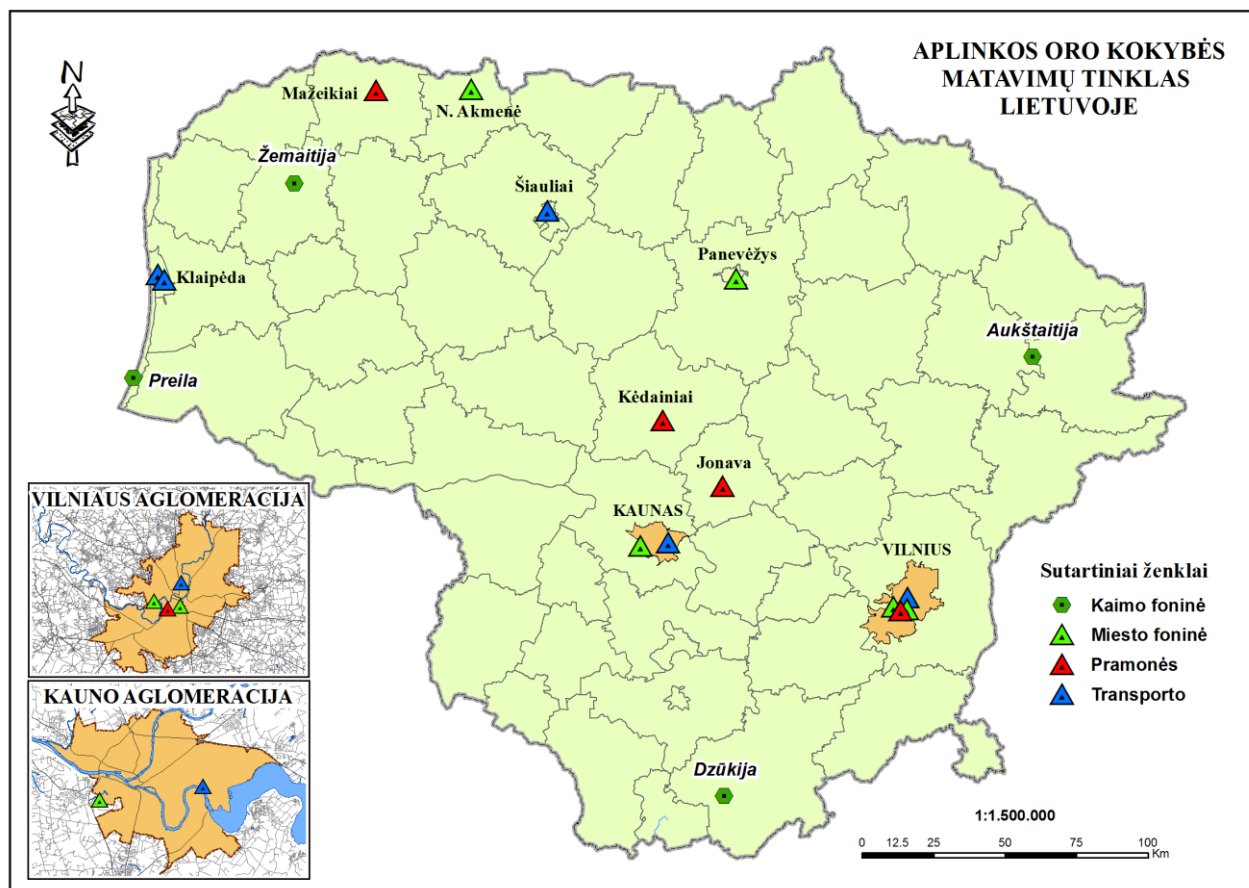
Valstybinėje aplinkos monitoringo 2018–2023 metų programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 996 „Dėl Valstybinės aplinkos monitoringo 2018–2023 metų programos patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2021 m. sausio 1 d.)²⁹, nustatyta, kad aplinkos oro kokybės vertinimui Lietuvos teritorija, atsižvelgiant į gyventojų skaičių ir teršalų koncentracijos lygį, pagal Direktyvos 2008/50/EB reikalavimus suskirstyta į zonas (zona – aplinkos oro kokybės vertinimui ir valdymui Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo nustatytais pagrindais aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro įsakymu nustatyta Lietuvos teritorijos dalis) ir aglomeracijas (aglomeracija – zona, kuri yra miesto teritorija ir kurioje gyvena daugiau kaip 250 000 gyventojų arba kurioje dėl gyventojų tankumo (gyventojų skaičius kvadratiniam kilometre) būtina vertinti ir valdyti aplinkos oro kokybę). Lietuvoje yra 2 aglomeracijos – teritorijos, tapatinamos su Vilniaus ir Kauno miestų ribomis, ir likusi Lietuvos teritorijos dalis – 1 zona. Vilniaus apskritis pagal šį suskirstymą patenka į Vilniaus aglomeraciją ir zoną. Aplinkos oro kokybei stebėti ir vertinti skirtas valstybinio aplinkos oro monitoringo Vilniaus apskrityje tinklas apima 4 automatizuotas miesto oro kokybės tyrimo

²⁸ Statistinė informacija apie ūkio subjektų į aplinkos orą iš stacionarių taršos šaltinių išmetamų teršalų kiekius, prieiga internetu: <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/oras/tarsa-is-stacionariu-tarsos-saltiniu>.

²⁹ Valstybinė aplinkos monitoringo 2018–2023 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 996 „Dėl Valstybinės aplinkos monitoringo 2018–2023 metų programos patvirtinimo“, prieiga internetu: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/bb8c1a00c89a11e8a82fc67610e51066/asr>.

stotis (OKTS), pagal tokių stočių tinklui keliamus reikalavimus išdėstytas didžiausiame šalies mieste ir pramonės centruose ir atspindinčių tiek foninį atskirų miestų oro užterštumą, darantį poveikį didžiausiai miestų gyventojų daliai (Vilniaus Senamiesčio, Vilniaus Lazdynų), tiek transporto (Vilniaus Žirmūnų), tiek pramonės ir kitų stambių stacionarių taršos šaltinių (Vilniaus Savanorių pr.) galimą įtaką oro kokybei.

Iš kitų valstybių atnešamą oro taršą, bendrą – foninį – šalies oro baseino užterštumo lygį, jo pokyčius ir juos lemiančius veiksnius leidžia analizuoti foninio oro monitoringo stočių sistema. Vilniaus apskrityje zonai priskirtoje teritorijoje (t. y. teritorijoje be Vilniaus miesto) nėra nei vienos kaimo vietovėse toli nuo bet kokių taršos šaltinių įrengtos stoties, skirtos foniniam oro užterštumui ir teršalų srautų iš rytinių Europos regionų galimam poveikiui Lietuvos oro kokybei stebėti. Artimiausia tokia stotis yra įrengta Aukštaitijos nacionaliniame parke (Aukštaitijos stotis). Aukštaitijos kaimo foninėje stotyje matuojama teršalų, į Lietuvą intensyviausiai pakliūvančių su tolimosiomis oro pernašomis, koncentracija ore ir atmosferos iškritose (kritulių cheminė sudėtis). Įgyvendinant Direktyvos 2008/50/EB reikalavimus ir siekiant geriau suprasti smulkiųjų kietųjų dalelių poveikį, jo sumažinimui parinkti tinkamą politiką, Aukštaitijos kaimo foninėje stotyje atliekami išsamūs šio teršalo koncentracijos ir cheminės sudėties matavimai, o pagal direktyvos 2004/107/EB reikalavimus ten vykdomi sunkiųjų metalų ir policiklinių aromatinių angliavandenilių koncentracijos ore ir atmosferos iškritose stebėjimai. Aukštaitijos stotis dirba pagal Oro teršalų pernašų konvencijos Tarptautinę bendradarbiavimo sąlygiškai natūralių ekosistemų kompleksinio monitoringo srityje programą (toliau – ICP IM). Ši stotis priklauso tarptautinių stočių sistemai, jų stebėjimai griežtai reglamentuoti. Atsižvelgiant į EMEP 2010–2019 m. strategijoje (ECE/EB.AIR/GE.1/2009/15) iškeltus pagrindinius tikslus, Programoje numatyta EMEP stotyje matuoti teršalų, kurie įtraukti į pirmojo lygio EMEP stočiai privalomų matuoti teršalų sąrašą, koncentraciją, kad stotis atitiktų tokio lygio EMEP stočiai keliamus reikalavimus ir prisidėtų prie Direktyvos 2008/50/EB, NEL Direktyvos reikalavimų įgyvendinimo.

10 paveikslas. Aplinkos oro kokybės matavimo stočių tinklas Lietuvoje.³⁰

Vilniaus mieste esančiose oro kokybės matavimo stovyse matuojamos kietųjų dalelių (KD_{10} ir $KD_{2,5}$), sieros dioksido (SO_2), azoto dioksido (NO_2), ozono (O_3), anglies monoksido (CO) ir benzeno koncentracijos aplinkos ore. Vadovaujantis Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 „Dėl Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2017 m. liepos 13 d.), taikomos normos pateiktos 13 lentelėje.

³⁰

13 lentelė. Žmonių sveikatos apsaugai nustatytos teršalų normos.³¹

Eil. Nr.	Teršalo pavadinimas	Vidurkinimo laikotarpis	Ribinė vertė	Siektina vertė	Ilgalaikį tikslą atitinkanti vertė	Informavimo slenkstis	Pavojaus slenkstis
1.	Sieros dioksidas (SO ₂)	1 valanda	350 µg/m ³ negali būti viršyta daugiau kaip 24 kartus per kalendorinius metus				nustatytas matuojant tris valandas iš eilės vietovėse, kurios yra tipinės pagal oro kokybę maždaug 100 km ² teritorijoje arba visoje zonoje ar aglomeracijoje, pasirenkant mažesnę – 500 µg/m ³ .
		1 para	125 µg/m ³ negali būti viršyta daugiau kaip 3 kartus per kalendorinius metus				
2.	Azoto dioksidas (NO ₂)	1 valanda	200 µg/m ³ negali būti viršyta daugiau kaip 18 kartų per kalendorinius metus				nustatytas matuojant tris valandas iš eilės vietovėse, kurios yra tipinės pagal oro kokybę maždaug 100 km ² teritorijoje arba visoje zonoje ar aglomeracijoje, pasirenkant mažesnę – 400 µg/m ³ .
		Kalendoriniai metai	40 µg/m ³				
3.	Benzenas	Kalendoriniai metai	5 µg/m ³				
4.	Anglies monoksidas (CO)	Maksimalus paros 8 valandų vidurkis*	10 mg/m ³				
5.	Švinas	Kalendoriniai metai	0,5 µg/m ³				

³¹ Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 „Dėl Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2017 m. liepos 13 d.), prieiga internetu: <https://www.teisesakturegistras.lt/portal/lt/legalAct/TAR.ED13284EBC72/asr>.

Eil. Nr.	Teršalo pavadinimas	Vidurkinimo laikotarpis	Ribinė vertė	Siektina vertė	Ilgalaikį tikslą atitinkanti vertė	informavimo slenkstis	Pavojaus slenkstis
6.	Kietosios dalelės (KD ₁₀)	1 para	50 µg/m ³ negali būti viršyta daugiau kaip 35 kartus per kalendorinius metus				
		Kalendoriniai metai	40 µg/m ³				
7.	Kietosios dalelės (KD _{2,5})	Kalendoriniai metai	20 µg/m ³				
8.	Ozonas (O ₃)	8 valandos		120 µg/m ³ neturi būti viršijama daugiau nei 25 dienas per kalendorinius metus, imant trejų metų vidurkį			
		8 valandos			120 µg/m ³		
		1 valanda				180 µg/m ³	
		1 valanda					240 µg/m ³

2021 m. pagrindiniai oro kokybės tyrimų rodikliai Vilniaus aglomeracijoje pateikti 14, 15, 16 ir 17 lentelėse.

14 lentelė. 2021 m. pagrindiniai oro kokybės tyrimų rodikliai Vilniaus aglomeracijoje.³²

Stotis	KD ₁₀ , µg/m ³			KD _{2,5} , µg/m ³	SO ₂ , µg/m ³			NO ₂ , µg/m ³			O ₃ , µg/m ³				CO, mg/m ³	Benzenas, µg/m ³
	C _{vid}	C _{max24} h	P	C _{vid}	C _{vid}	C _{max24} h	C _{max 1} h	C _{vid}	C _{max 1} h	V	C _{max 8} h	P ₁	P ₂	C _{max 1} h	C _{max 8 h}	C _{vid}
	2020 m. galiojusios normos, nustatytos žmonių sveikatos apsaugai															
	40	50	35 d.	20		125	350	40	200	18	120¹⁾		25 d.	180	10	5
Vilnius, Senamiestis	23	78	8		5,6	10,1	14,9	16	151	0					2,1	
Vilnius, Lazdynai	20	64	4		7,7	11,9	19,4	14	109	0	116	0	3	124		
Vilnius, Žirmūnai	25	103	12	13,8				23	236	1	116	0	2	142	2,3	0,19*
Vilnius, Savanorių pr.	22	73	9		8,4	15,8	22,1	17	234	1					1,6	0,27*

Paaiškinimai:

C_{vid} - vidutinė metinė koncentracija; C_{max 24 h} - didžiausia paros koncentracija; C_{max 1 h} - didžiausia 1 val. koncentracija;

C_{max 8 h} - didžiausia 8 val. periodo koncentracija, apskaičiuota slenkančio vidurkio būdu pagal „Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų“ 4 priedo ir 8 priedo 3 dalies reikalavimus;

¹⁾ ozono siektina vertė neturi būti viršyta daugiau kaip 25 dienas per metus, imant trijų metų vidurkį;

P - parų skaičius, kai buvo viršyta paros ribinė vertė (50 µg/m³);

P₁ - parų skaičius, kai buvo viršyta 8 val. ozono siektina vertė 2021 m.;

P₂ - vidutinis metinis parų skaičius, kai buvo viršyta 8 val. ozono siektina vertė, 2019-2021 m. laikotarpiu;

V - valandų skaičius, kai buvo viršyta 1 val. ribinė vertė (200 µg/m³), kurios įsigaliojimo data – 2010 m. sausio 1 d.;

* - surinkta mažiau negu 90 proc. duomenų.

³² Aplinkos apsaugos agentūros 2021 m. oro kokybės tyrimų Vilniaus aglomeracijoje apžvalga, prieiga internetu: https://aaa.lrv.lt/uploads/aaa/documents/files/Ap%C5%BEvalga_%20Vilniaus%20aglomeracija_2021_3.pdf.

15 lentelė. Vidutinė sunkiųjų metalų koncentracija Vilniaus Žirmūnų OKT stotyje 2021 m. ³³

Sunkieji metalai	Švinas (Pb), µg/m ³	Arsenas (As), ng/m ³	Nikelis (Ni), ng/m ³	Kadmis (Cd), ng/m ³
	Ribinė vertė			
	Siektina vertė			
	0,5	6	20	5
Vilnius, Žirmūnai	0,002	0,10	0,66	0,040

16 lentelė. Vidutinė metinė policiklinių aromatinių angliavandenilių (PAA) koncentracija Vilniaus Žirmūnų OKT stotyje 2021 m. ³⁴

Teršalai	Policikliniai aromatiniai angliavandeniliai (PAA)					
	Benzo(a)pirenas, ng/m ³	Benzo(a)antracenas, ng/m ³	Benzo(b)fluorantenas, ng/m ³	Benzo(k)fluorantenas, ng/m ³	Dibenzo(a,h)antracenas, ng/m ³	Indeno(1,2,3-cd)pirenas, ng/m ³
Siektina vertė	1	-	-	-	-	-
Nustatyta koncentracija	0,51	0,55	0,56	0,29	0,04	0,47

³³ Aplinkos apsaugos agentūros 2021 m. oro kokybės tyrimų Vilniaus aglomeracijoje apžvalga, prieiga internetu:

https://aaa.lrv.lt/uploads/aaa/documents/files/Ap%C5%BEvalga_%20Vilniaus%20aglomeracija_2021_3.pdf.

³⁴ Aplinkos apsaugos agentūros 2021 m. oro kokybės tyrimų Vilniaus aglomeracijoje apžvalga, prieiga internetu:

https://aaa.lrv.lt/uploads/aaa/documents/files/Ap%C5%BEvalga_%20Vilniaus%20aglomeracija_2021_3.pdf.

17 lentelė. Kietųjų dalelių (KD₁₀) paros ribinės vertės viršijimo atvejai ir jų priežastys 2021 m. Vilniaus aglomeracijos OKT stotyse.³⁵

Eil. Nr.	Data	Oro kokybės tyrimų stotis				Pagrindinės ribinės vertės viršijimo priežastys
		Vilnius, Senamiestis	Vilnius, Lazdynai	Vilnius, Žirmūnai	Vilnius, Savanorių prospektas	
		Koncentracija, µg/m ³				
1.	2021-01-18	62				1) energetikos įmonių bei individualių namų šildymo įrenginių tarša; 2) transporto tarša.
2.	2021-02-07	61				1) energetikos įmonių bei individualių namų šildymo įrenginių tarša; 2) transporto tarša.
3.	2021-02-22	78	54	103	73	1) teršalų pernaša iš kitų šalių; 2) šiluminės energijos gamyba; 3) transporto tarša.
4.	2021-02-23	71	64		71	1) teršalų pernaša iš kitų šalių; 2) šiluminės energijos gamyba; 3) transporto tarša.
5.	2021-02-24	57			54	1) teršalų pernaša iš kitų šalių; 2) šiluminės energijos gamyba; 3) transporto tarša.
6.	2021-02-25			58		1) energetikos įmonių bei individualių namų šildymo įrenginių tarša; 2) transporto tarša; 3) pakeltoji tarša.
7.	2021-03-24			63	60	1) transporto tarša; 2) pakeltoji tarša; 3) energetikos įmonių bei individualių namų šildymo įrenginių tarša.
8.	2021-03-25			59		1) transporto tarša; 2) pakeltoji tarša; 3) pernykštės žolės deginimas.
9.	2021-03-26	60			64	1) transporto tarša; 2) pakeltoji tarša; 3) teršalų pernaša iš kitų šalių; 4) pernykštės žolės deginimas.
10.	2021-03-27				62	1) transporto tarša; 2) pakeltoji tarša; 3) teršalų pernaša iš kitų šalių; 4) pernykštės žolės deginimas.
11.	2021-06-22	60	58	64	61	1) transporto tarša; 2) pakeltoji tarša; 3) teršalų pernaša iš kitų šalių.
12.	2021-06-23	68	63		69	1) transporto tarša; 2) pakeltoji tarša.
13.	2021-09-09			56		1) transporto tarša; 2) pakeltoji tarša; 3) teršalų pernaša iš kitų šalių.
14.	2021-09-10			65		1) transporto tarša; 2) pakeltoji tarša.

³⁵ Aplinkos apsaugos agentūros 2021 m. oro kokybės tyrimų Vilniaus aglomeracijoje apžvalga, prieiga internetu: https://aaa.lrv.lt/uploads/aaa/documents/files/Ap%C5%BEvalga_%20Vilniaus%20aglomeracija_2021_3.pdf.

Eil. Nr.	Data	Oro kokybės tyrimų stotis				Pagrindinės ribinės vertės viršijimo priežastys
		Vilnius, Senamiestis	Vilnius, Lazdynai	Vilnius, Žirmūnai	Vilnius, Savanorių prospektas	
		Koncentracija, $\mu\text{g}/\text{m}^3$				
15.	2021-09-11			54		1) transporto tarša; 2) pakeltoji tarša.
16.	2021-10-09				56	1) transporto tarša; 2) pakeltoji tarša; 3) energetikos įmonių bei individualių namų šildymo įrenginių tarša.
17.	2021-10-10			54		1) transporto tarša; 2) pakeltoji tarša; 3) energetikos įmonių bei individualių namų šildymo įrenginių tarša.
18.	2021-10-11			61		1) transporto tarša; 2) pakeltoji tarša; 3) energetikos įmonių bei individualių namų šildymo įrenginių tarša.
19.	2021-10-12			52		1) transporto tarša; 2) pakeltoji tarša; 3) energetikos įmonių bei individualių namų šildymo įrenginių tarša.
20.	2021-11-12			51		1) energetikos įmonių bei individualių namų šildymo įrenginių tarša; 2) transporto tarša; 3) pakeltoji tarša.

2021 m. oro kokybė Vilniaus aglomeracijoje buvo kiek prastesnė nei 2020 m. Palyginti su ankstesniais metais, daugelyje stočių nustatytos didesnės kietųjų dalelių KD2,5, azoto dioksido, anglies monoksido, benzo(a)pireno, tačiau fiksuotos mažesnės kietųjų dalelių KD10, sieros dioksido ir benzono vertės. Teršalų, tokių kaip ozonas, policikliniai aromatiniai angliavandeniliai ir daugelis sunkiųjų metalų, koncentracijos kito nežymiai. Dažniausiai teisės aktais nustatytų oro kokybės standartų neatitinkanti KD10 ir padidėjusi kitų teršalų koncentracija buvo fiksuojama šaltuoju metų laiku (sausio–kovo mėn. ir spalio–gruodžio mėn.). Didžiausią įtaką oro užterštumui turėjo degimo procesų metu išmetami teršalai – gaminant šiluminę energiją bei automobilių tarša. Šiltuoju metų laiku (balandžio–rugsėjo mėn.) daugiausia įtakos prastai oro kokybei turėjo transporto išmetami teršalai bei pakeltoji tarša (keliamos dulkės nuo neapželdintų, dulketų paviršių, statyviečių, kelio remonto darbų vietų). Kaip ir kasmet, pasitaikė keletas dienų, kai oro užterštumas padidėdavo ir dėl teršalų pernašos iš kitų valstybių. Pastarųjų metų oro kokybės tyrimų duomenys rodo, kad didžiausias dėmesys turėtų būti skiriamas toms oro kokybės valdymo priemonėms, kurios leistų efektyviau sumažinti oro užterštumą dėl kietojo kuro deginimo, transporto ir pakeltosios taršos.

5.4. Kultūros paveldas (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą, kultūros vertybių registre registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo objektus/kompleksus, teritorijas ir vietas)

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme apibrėžta nekilnojamosios kultūros vertybės sąvoka – tai kultūros paveldo objekto ar vietovės reikšmingumą lemiančių vertingųjų savybių, visuomenei svarbių kaip jos kultūrinis turtas, visuma, neatsižvelgiant į tai, kam nuosavybės teise objektas ar vietovė priklauso. Kultūros paveldo objektai – tai pavieniai, kompleksiniai ar į kompleksą įeinantys objektai, registruoti kaip nekilnojamosios kultūros vertybės, t. y. žemės sklypuose, sklypų dalyse, vandens, miško plotuose ar jų dalyse esantys statiniai ar kiti nekilnojamieji daiktai, kurie turi vertingųjų savybių ir kartu su jiems priskirta teritorija yra atskiri daiktinės teisės objektai ar gali jais būti. Kultūros paveldo vietovė – teritorija, kuri pasižymi istoriškai susiformavusiais ypatumais, visumos darna ir (ar) derme su gamtine aplinka ir kurioje yra kultūros paveldo objektų.

Šalčininkų r. sav. yra iš viso 309 nekilnojamosios kultūros vertybės (unikalus kodai), apibendrintas šių vertybių sąrašas pateiktas 18 lentelėje. Nekilnojamasis kultūros paveldas skirstomas pagal sandarą: pavieniai objektai (čia ir toliau nurodomos Šalčininkų r. sav. esančių vertybių skaičius; 115 pavienių objektų), kompleksiniai objektai (37 kompleksai ir 123 į kompleksus įeinančių objektų) ir vietovės (5 vietovės), ir pagal reikšmingumą lemiančią vertingųjų savybių pobūdį ar jų derinį: archeologinis (60 vertybių), mitologinis (5 vertybės), etnokultūrinis (47 vertybės), architektūrinis (115 vertybių), urbanistinis (6 vertybės), želdynai (7 vertybės), inžinerinis (2 vertybės), istorinis (25 vertybės), memorialinis (27 vertybės), dailės (14 vertybių), sakralinis (8 vertybės), kraštovaizdžio (4 vertybės).

Pagal potipius nekilnojamosios kultūros vertybės skirstomos į statinius (101), vietas (80) ir kitus nekilnojamus daiktus (52). Pagal reikšmingumo lygmenį 27 vertybės priskiriamos vietinio, 105 – regioninio, 67 – nacionalinio reikšmingumo lygmeniui.

Pagal statusą Šalčininkų rajono savivaldybėje yra 2 inicijuoti skelbti valstybės saugomais nekilnojamojo kultūros paveldo objektai, 39 valstybės saugomi objektai, 40 paminklų, 217 registrinių objektų.

18 lentelė. Šalčininkų rajono savivaldybės nekilnojamųjų kultūros vertybių suvestinė.³⁶

Reikšmingumo lygmuo	Nekilnojamųjų kultūros vertybių tipas ir kiekis (vienetais)					Bendras kiekis, vienetais
	Vietovė	Kompleksas	I kompleksą įeinantis	Pavienis objektas	Kita (nepriskirta konkrečiam tipui)	
Vietinis	-	1	16	10	-	27
Regioninis	-	19	63	23	-	105
Nacionalinis	-	7	25	35	-	67
Nepriskirtas	5	10	19	47	29	110
Bendras kiekis, vienetais	5	37	123	115	29	309

Nuo Jašiūnų k. didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės 1,6 km atstumu nutolusi nacionalinės reikšmės Jašiūnų dvaro senųjų kapinių kompleksas (kodas 38336), už 1,9 km – nacionalinės reikšmės paminklas Jašiūnų dvaro sodyba (kodas 945), į šį kompleksą patenka Jašiūnų dvaro sodybos rūmai (kodas 595), Jašiūnų dvaro sodybos oficina (kodas 26255), Jašiūnų dvaro sodybos arklidė-namas (kodas 26256), Jašiūnų dvaro sodybos svirnas (kodas 26257), Jašiūnų dvaro sodybos pirmas kumetynas (kodas 26258), Jašiūnų dvaro sodybos skalbykla (kodas 26259), Jašiūnų dvaro sodybos antras kumetynas (kodas 26260), Jašiūnų dvaro sodybos tvora ir vartai (kodas 26261), Jašiūnų dvaro sodybos parkas (kodas 26262). Už 2,0 km išsidėstęs regioninės reikšmės Jašiūnų geležinkelio stoties pastatų kompleksas (kodas 32385) už 2,5 km – regioninės reikšmės Arliškių pilkapynas (kodas 33853), už 3,0 km – nacionalinės reikšmės Jašiūnų žydų žudynių vieta ir kapas (kodas 38906).

Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė Eišiškių m. yra gana arti kultūros paveldo vietovės – už 0,2 km nuo Eišiškių (kodas 17079), už 0,6 km nuo vietinės reikšmės Eišiškių Didžiosios sinagogos pastato liekanų (kodas 40579), už 0,8 km nuo vietinės reikšmės Eišiškių žydų senųjų kapinių dalies (kodas 38905), už 0,9 km nuo vietinės reikšmės Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vietos (kodas 10519), už 1,4 km nuo nacionalinės reikšmės Eišiškių žydų senųjų kapinių komplekso (kodas 38352) ir Kristaus Žengimo į dangų bažnyčios komplekso (kodas 24486), į kurį patenka Bažnyčia (kodas 24487), Varpinė (kodas 24488) ir Šventoriaus tvora su vartais (kodas 24489). Už 1,9 km nuo aikštelės yra nacionalinis paminklas Eišiškių, Gornostajiškių piliavietė (kodas 1925), už 3,0 km – regioninės reikšmės Gornostajiškių dvaro sodyba (kodas 1334).

Netoli didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės Šalčininkų m., už 1,3 km, stovi regioninės reikšmės Šalčininkų dvaro sodyba (kodas 599), už 1,5 km yra vietinės reikšmės

³⁶ Nekilnojamųjų kultūros vertybių informacija iš Kultūros vertybių registro <https://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>.

Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta (kodas 10836), už 2,2 km – regioninės reikšmės Šalčininkų keramikos dirbtuvės vieta (kodas 2895).

Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė Čiužiakampio k. yra už 2,3 km nuo artimiausio kultūros paveldo objekto – vietinės reikšmės Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta (kodas 10836), už 2,7 km – regioninės reikšmės Šalčininkų dvaro sodyba (kodas 599), kurią sudaro: rūmai (kodas 36514), pirmas kumetynas (kodas 36515), antras kumetynas (kodas 36516), namas (kodas 36517), pirma spirito saugykla (kodas 36518), antra spirito saugykla (kodas 36519), trečia spirito saugykla (kodas 36520), salyklinė (kodas 36521), svirnas (kodas 36522).

5.5. Saugomos teritorijos

Bendrąją saugomų teritorijų sistemą sudaro:

- Konservacinio prioriteto saugomos teritorijos, kuriose saugomi unikalūs arba tipiškai gamtinio bei kultūrinio kraštovaizdžio kompleksai ir objektai. Joms priskiriami rezervatai (gamtiniai ir kultūriniai), draustiniai bei gamtos ir kultūros paveldo objektai (paminklai).

- Ekologinės apsaugos prioriteto saugomos teritorijos, išskiriamos norint išvengti neigiamo poveikio saugomiems gamtos ir kultūros paveldo kompleksams bei objektams arba neigiamo antropogeninių objektų poveikio aplinkai. Šiai kategorijai priskiriamos ekologinės apsaugos zonos.

- Atkuriamosios apsaugos saugomos teritorijos, skiriamos gamtos išteklių atsistatymui, pagausinimui bei apsaugai. Joms priskiriami atkuriamieji ir genetiniai sklypai.

- Kompleksinės saugomos teritorijos, kuriose sujungiamos išsaugančios, apsaugančios, rekreacinės ir ūkinės zonos pagal bendrą apsaugos, tvarkymo ir naudojimo programą. Joms priskiriami valstybiniai (nacionaliniai ir regioniniai) parkai bei biosferos monitoringo teritorijos (biosferos rezervatai ir biosferos poligonai).

Šalčininkų r. sav. teritorijoje konservacinės apsaugos prioriteto saugomoms teritorijoms priskiriami 26 draustiniai (užimamas plotas rajono teritorijoje 13243,241 ha): 2 botaniniai (169,910 ha), iš kurių didžiausias Šilinės botaninis draustinis (163,17 ha), 3 etnokultūriniai (985,960 ha): Rimašių etnokultūrinis draustinis (222,76 ha), Žižmų etnokultūrinis draustinis (223,71 ha), Poškonių etnokultūrinis draustinis (539,49 ha), 3 genetiniai draustiniai (9,810 ha), 1 geologinis – Navakonių – draustinis (5,560 ha), 3 geomorfologiniai draustiniai (3989,140 ha), iš kurių didžiausias – Zygmantiškių geomorfologinis draustinis (2258,86 ha), 2 hidrografiniai (1226,730 ha), iš kurių didžiausias – Šalčios hidrografinis draustinis (760,98 ha), 7 kraštovaizdžio draustiniai (4279,930 ha), didžiausias jų – Rūdninkų kraštovaizdžio draustinis (1801,21 ha), 1 pedologinis – Ažubalės – draustinis (93,080 ha), 1 telmologinis – Kernavo – draustinis (1449,450 ha), 1 Viso: urbanistinis/architektūrinis – Dieveniškų – draustinis (53,360 ha), 1 zoologinis-ichtiologinis – Merkio – draustinis (770,920 ha), 1 zoologinis-ornitologinis – Papio – draustinis (209,390 ha). Apibendrintas šių teritorijų sąrašas pateiktas 19 lentelėje. Kitos konservacinės apsaugos prioriteto saugomos teritorijos (paveldo objektai / paminklai) – kultūros ir gamtos paveldo objektai – aprašyti ataskaitos 5.4 ir 5.6 poskyriuose.

191 lentelė. Šalčininkų r. sav. konservacinės apsaugos prioriteto saugomų teritorijų suvestinė.³⁷

Saugomų teritorijų tipai, kiekis ir plotas				
Draustiniai			Paveldo objektai / paminklai	
Gamtiniai	Kultūriniai	Kompleksiniai	Gamtos paveldo	Kultūros paveldo
15 (7923,991 ha)	4 (1039,32 ha)	7 (4279,930 ha)	Aprašyti ataskaitos poskyryje 5.6	Aprašyti ataskaitos poskyryje 5.4

Kompleksinės saugomos teritorijos apima valstybinius parkus ir biosferos monitoringo teritorijas. Šalčininkų r. sav. teritorijoje yra 1 regioninis parkas – Dieveniškų istorinis regioninis parkas (8598,02 ha), ir 2 biosferos poligonai (19452,068 ha): Baltosios Vokės biosferos poligonas (349,70 ha) ir Rūdinkų girios biosferos poligonas (19102,37 ha). Apibendrintas šių teritorijų sąrašas pateiktas 20 lentelėje.

20 lentelė. Šalčininkų r. sav. kompleksinių saugomų teritorijų suvestinė.³⁸

Saugomų teritorijų tipai, kiekis ir plotas	
Valstybiniai parkai	Biosferos monitoringo teritorijos
Regioniniai	Biosferos poligonai
1 (8598,02 ha)	2 (19452,068 ha)

5.6. Gamtos paveldo objektai

Gamtos paveldo objektai – atskiri arba tankias grupes sudarantys kraštovaizdžio elementai, kuriems dėl jų vertės teisės aktais nustatytas specialus apsaugos ir naudojimo režimas.

Gamtos paveldo objektai yra:

- 1) geologiniai – išskirtinių dydžių rieduliai, uolos, smegduobės ir olos, tipiškos arba unikalios, moksliniu požiūriu vertingos atodangos, fosilijų ir mineralų radavietės;
- 2) geomorfologiniai – išskirtinių dydžių ir išvaizdos reljefo formos: kalvos, gūbriai, atragiai, daubos, raguvos, dubakloniai ir kitos reljefo formos;
- 3) hidrogeologiniai – išskirtinio debito ir ypatingų savybių šaltiniai ir versmės;
- 4) hidrografiniai – išskirtinių dydžių rėvos, senvagės, salos, kriokliai ir kiti hidrografinio tinklo elementai;
- 5) botaniniai – išskirtinio amžiaus, matmenų, formų ar dendrologiniu bei estetiniu požiūriu vertingi medžiai, krūmai, saugomų augalų ir grybų rūšių augavietės (buveinės), unikalios ir nykstančios augalų bendrijos, dendrologiniai rinkiniai, dendrologinę vertę turintys parkai ir skverai;

³⁷ Saugomų teritorijų statistinė informacija iš Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastro, prieiga internetu: <https://stvk.lt/stat>.

³⁸ Saugomų teritorijų statistinė informacija iš Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastro, prieiga internetu: <https://stvk.lt/stat>.

6) zoologiniai – saugomų gyvūnų rūšių radavietės (veisimosi ir maitinimosi vietos), gyvūnų kolonijos, unikalūs paukščių lizdai, kitos gyvūnų veiklos retenybės.

Šalčininkų r. sav. yra iš viso 14 gamtos paveldo objektų.

Apibendrintas šių objektų sąrašas pateiktas 21 lentelėje.

21 lentelė. Šalčininkų r. sav. gamtos paveldo objektų suvestinė.³⁹

Bendras gamtos paveldo objektų skaičius	Gamtos paveldo objektai pagal rūšis	
	Geologiniai	Botaniniai
14	11	3

5.7. Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos

Buveinių apsaugai svarbi teritorija – Europos bendrijos svarbos teritorijoje įstatymų, administracinių aktų ir (arba) sutarčių pagrindu nustatyta teritorija, kurioje taikomos būtinos apsaugos priemonės palankiai natūralių buveinių ir (ar) rūšių populiacijų, kurioms teritorija yra nustatyta, apsaugos būklei palaikyti ar jai atkurti. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos nustatomos vietovėse, kuriose yra Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių tipai ir Europos bendrijos svarbos rūšių buveinės. Teritorijos atrenkamos Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme nustatyta tvarka atsižvelgiant į tai, kokią Lietuvos Respublikos teritorijos dalį užima Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių tipai ir rūšių, kurioms išsaugoti reikia nustatyti buveinių apsaugai svarbias teritorijas, buveinės.

Paukščių apsaugai svarbi teritorija – specialios apsaugos teritorija, kurioje Europos bendrijos svarbos paukščių rūšių buveinėms taikomos tam tikros apsaugos priemonės, kad šios rūšys savo areale išliktų ir veistųsi. Kiekiu ir dydžiu tinkamiausios paukščių apsaugai svarbios teritorijos nustatomos vadovaujantis moksliniais tyrimais ir atsižvelgiant į laukinių paukščių apsaugos poreikį geografiniame jūros ir sausumos plote, apimančiame europinę teritoriją valstybių narių, kurioms taikoma Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo. Nustatant jas, siekiama šių tikslų:

1) kad savo areale išliktų ir veistųsi tokios į Europos bendrijos svarbos paukščių rūšių sąrašą įrašytos paukščių rūšys: kurioms gresia pavojus išnykti; kurioms gali pakenkti tam tikri jų buveinių pokyčiai; kurios laikomos retomis dėl jų mažų populiacijų ar riboto arealo; kurioms dėl specifinio jų buveinių pobūdžio reikia išskirtinio dėmesio. Vertinant visada remiamasi laukinių paukščių rūšių populiacijų gausumo tendencijomis ir pokyčiais;

2) kad būtų išsaugotos nuolatos aptinkamų migruojančių laukinių paukščių rūšių, neįrašytų į Europos bendrijos svarbos paukščių rūšių sąrašą, veisimosi, šėrimosi, žiemojimo ir poilsio teritorijos, esančios jų migracijos kelyje, kreipiant išskirtinį dėmesį šlapžemių, ypač tarptautinės svarbos, apsaugai.

Šalčininkų r. sav. yra 18 buveinių apsaugai skirtų Natura 2000 teritorijos (7411,109 ha) ir 2 paukščių apsaugai svarbios Natura 2000 teritorijos (19452,068 ha).

Apibendrintas šių teritorijų sąrašas pateiktas 22 lentelėje.

³⁹ Saugomų teritorijų statistinė informacija iš Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastro, prieiga internetu: <https://stvk.lt/stat>.

22 lentelė. Šalčininkų r. sav. buveinių ir paukščių apsaugai svarbių Natura 2000 teritorijų suvestinė.⁴⁰

Natura 2000 teritorijų kiekis, vnt.		Natura 2000 teritorijų plotas	
Buveinių apsaugai svarbios teritorijos	Paukščių apsaugai svarbios teritorijos	Buveinių apsaugai svarbios teritorijos	Paukščių apsaugai svarbios teritorijos
18	2	7411,109 ha	19452,068 ha

5.8. Kraštovaizdis

Kraštovaizdis – tai žemės paviršiaus gamtinių (paviršinių uolienuų ir reljefo, pažemio oro, paviršinių ir gruntinių vandenų, dirvožemio, gyvūnų organizmų) ir/ar antropogeninių (archeologinių liekanų, statinių, inžinerinių įrenginių, žemės naudmenų ir informacinio lauko) komponentų, susijusių medžiagiais, energetiniais ir informaciniais ryšiais, teritorinis junginys.⁴¹ Technogeniniai veiksniai, t. y. jėgos, formuojančios ir (arba) keičiančios kraštovaizdį, veikia visoje Šalčininkų r. sav. teritorijoje (kaip ir visoje Lietuvos teritorijoje), jie minimalų poveikį daro tik griežčiausio apsaugos statuso teritorijose (rezervatuose). Jie klasifikuojami į šiuos (atrinkti tik tie veiksniai, kurie susiję su Plane planuojamomis priemonėmis):

1. Statybos ir konstrukcijų veiksnys (pastatų ir techninių įrenginių statyba);
2. Technogeninio judėjimo veiksnys (kraštovaizdžio morfologijos požiūriu, šis elementas uzurpuoja kitus mobilius (t. y. biotos ir žmogaus atžvilgiu) kraštovaizdžio elementus.
3. Sandėliavimo veiksnys. Tai savitas kraštovaizdžio erdvinę struktūrą keičiantis veiksnys, susijęs su žmogaus ūkinei veiklai būdingu įvairių medžiagų koncentravimu įvairiems tikslams tam tikrose vietose. Didžiausią poveikį aplinkai daro atvirasis atliekų sandėliavimas sąvartynuose. Sąvartynai pirmiausia asocijuojasi su vizualine ir geochemine kraštovaizdžio degradacija, t. y. jie sudarko kraštovaizdžio vizualinę kokybę. Šis technogeninis veiksnys, nors ir neišvengiamas, gali būti kontroliuojamas ir iš dalies neutralizuojamas didinant sąvartyno izoliavimą, geriau organizuojant atliekų perdirbimą.
4. Pasklidusios taršos veiksnys. Tai didžiausią poveikį kraštovaizdžiui turintis veiksnys. Šis veiksnys tik netiesiogiai veikia kraštovaizdžio morfologiją. Tarša cheminėmis medžiagomis susijusi su pramonės ir transporto struktūrų išsidėstymu. Atmosferos, vandens, dirvožemio tarša daro didžiulę įtaką biotai, keisdama jos rūšinę sudėtį (išlieka atspariausios užterštumui rūšys) ir būklę (daugelio rūšių individai esant užterštumui skursta). Fizinė tarša, pasireiškianti akustine, elektromagnetine ir paskleistų atliekų

⁴⁰ Saugomų teritorijų statistinė informacija iš Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastro, prieiga internetu: <https://stvk.lt/stat>.

⁴¹ Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, prieiga internetu: <https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/saugomos-teritorijos-ir-krastovaizdis/krastovaizdis>.

formomis, taip pat sudaro nepalankių sąlygų laukus, kur kraštovaizdis tampa apleistas, akultūrinis.⁴²

Gamtinis karkasas – vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, užtikrinantis ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą, gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, kitų aplinkosaugai svarbių teritorijų ar buveinių, taip pat augalų ir gyvūnų migraciją tarp jų.⁴³

Gamtinis karkasas jungia įvairias teritorijas: rezervatus, draustinius, valstybinius parkus, atkuriamuosius ir genetinius sklypus, ekologinės apsaugos zonas, taip pat miškų ūkio, gamtines rekreacines ir ekologiškai svarbias agrarines teritorijas.

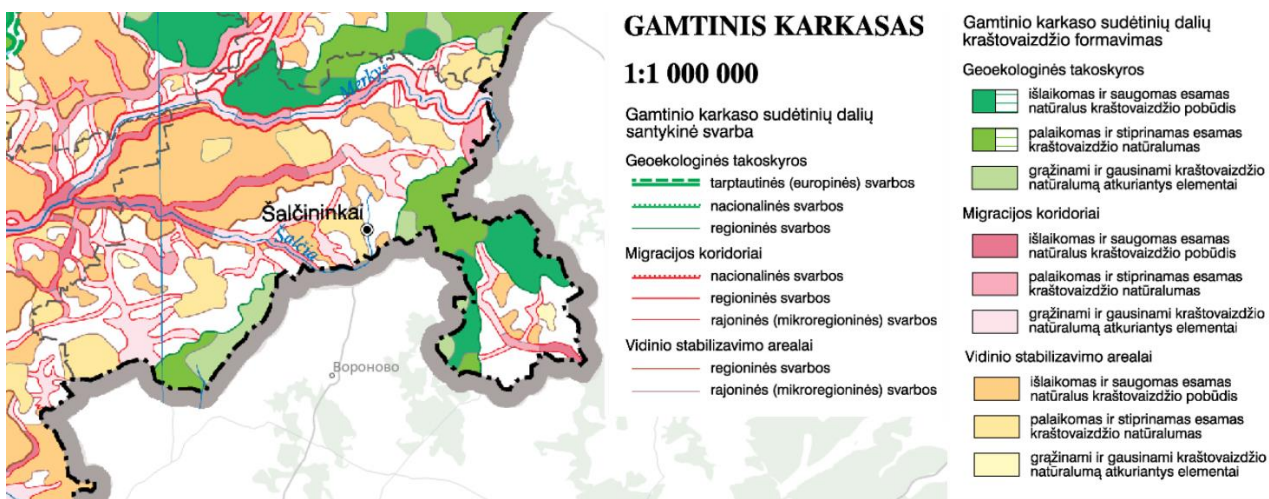
Gamtinį karkasą sudaro:

1) geoekologinės takoskyros – teritorijų juostos, jungiančios ypatinga ekologine svarba bei jautrumu pasižyminčias vietas: upių aukštupius, vandenskyras, aukštumų ežerynus, kalvynus, pelkynus, priekrantes, požeminių vandenų intensyvaus maitinimo ir karsto paplitimo plotus. Jos skiria stambias gamtines ekosistemas ir palaiko bendrąją gamtinio kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą;

2) geosistemų vidinio stabilizavimo arealai ir ašys – teritorijos, galinčios pakeisti šoninį nuotėkį ar kitus gamtinės migracijos srautus, taip pat reikšmingos biologinės įvairovės požiūriu: želdinių masyvai ir grupės, natūralios pievos, pelkės bei kiti vertingi stambiųjų geosistemų ekotopai. Šios teritorijos kompensuoja neigiamą ekologinę įtaką gamtinėms geosistemoms;

3) migraciniai koridoriai – slėniai, raguvynai bei dubakloniai, kitos teritorijos, kuriomis vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija.

Gamtinio karkaso sistema Šalčininkų r. sav. teritorijoje pavaizduota 11 paveiksle.

11 paveikslas. Šalčininkų r. sav. gamtinis karkasas.⁴⁴

⁴² D. Veteikis. Kraštovaizdžio antropogeninės struktūros, 2012 m. Prieiga internetu: https://www.chgf.vu.lt/files/chgf_gj_gkk/chgf_gj_gkk_biblioteka/kraštovaizdžio_antropologinės_struktūros_v_eteikis_2012.pdf.

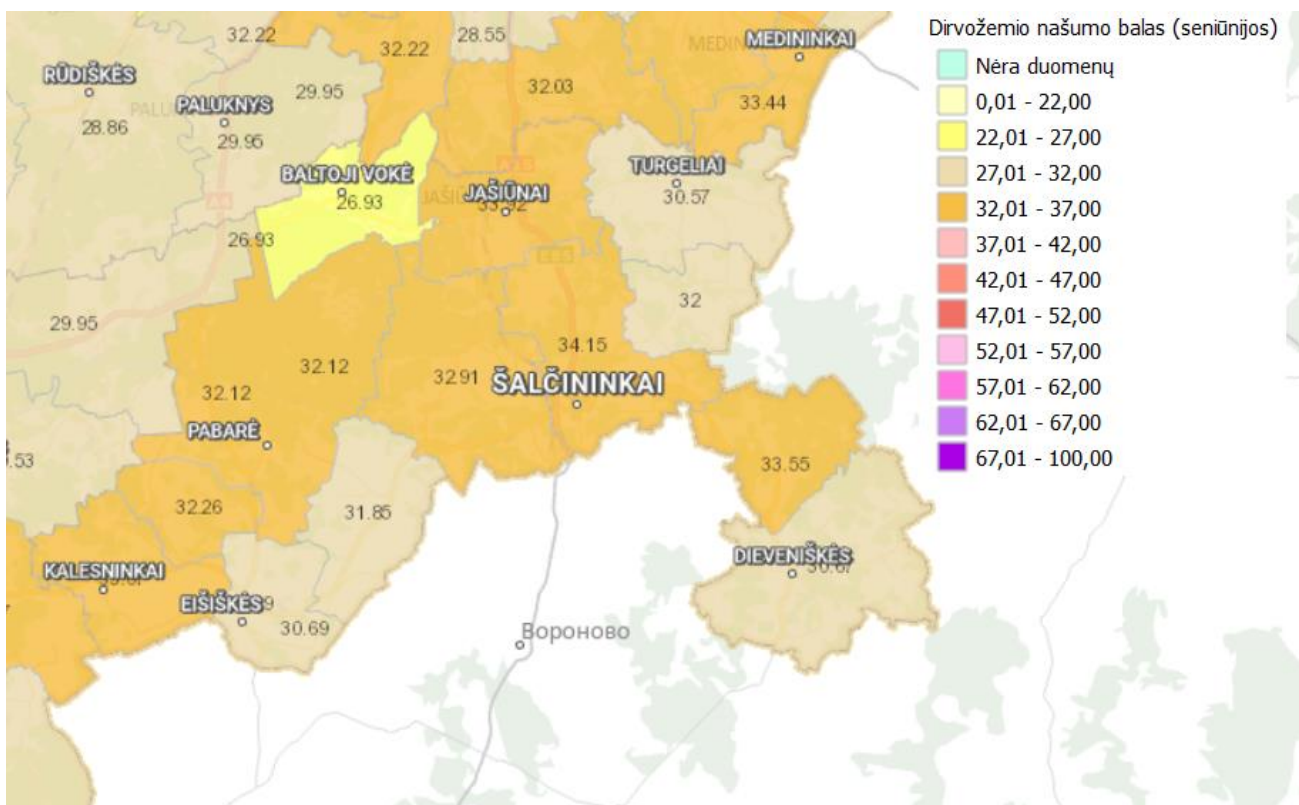
⁴³ Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, prieiga internetu: <https://www.teisesakturegistras.lt/portal/lt/legalAct/TAR.FF1083B528B7/asr>.

⁴⁴ Gamtinis karkasas, prieiga internetu: <https://www.geoportal.lt/map/#>.

5.9. Dirvožemis

Dirvožemis – tai viršutinis kvartero nuogulų sluoksnis. Tai viršutinis purusis Žemės plutos sluoksnis, susidaręs paviršinėse uolienose, veikiamose vandens, oro, gyvųjų organizmų, ir gebantis duoti augalų derlių. Jis įtakoja kitus aplinkos komponentus: augaliją, gruntinio vandens kokybę, gyventojų sveikatos būklę.⁴⁵ Humusas yra pagrindinis dirvožemio komponentas, kuris susidaro biochemiškai kintant augalų ir gyvūnų liekanoms.

Pagal dirvožemio našumą Šalčininkų r. sav. teritorijoje vyrauja prastokos ūkinės vertės dirvožemiai, priskiriami IV grupės (vidutiniškai 32,07 našumo balo) dirvožemių grupei (žr. 12 paveikslą).⁴⁶

12 paveikslas. Šalčininkų r. sav. dirvožemio vertinimas pagal našumo balus.⁴⁷

5.10. Esamų atliekų tvarkymo įrenginių vietos

5.10.1. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės

Šalčininkų r. sav. gyventojai specifines atliekas (didelio gabarito, pavojingas buitines atliekas, elektros ir elektroninės įrangos atliekas, liuminescencines lempas, buitįje

⁴⁵ Lietuvos geologijos tarnybos informacija, prieiga internetu: <https://www.lgt.lt/index.php/apie-lietuvos-zemes-gelmes/kvarteras>.

⁴⁶ Dirvožemio vertinimas, prieiga internetu: <https://www.geoportal.lt/map/#>.

⁴⁷ Dirvožemio vertinimas, prieiga internetu: <https://www.geoportal.lt/map/#>.

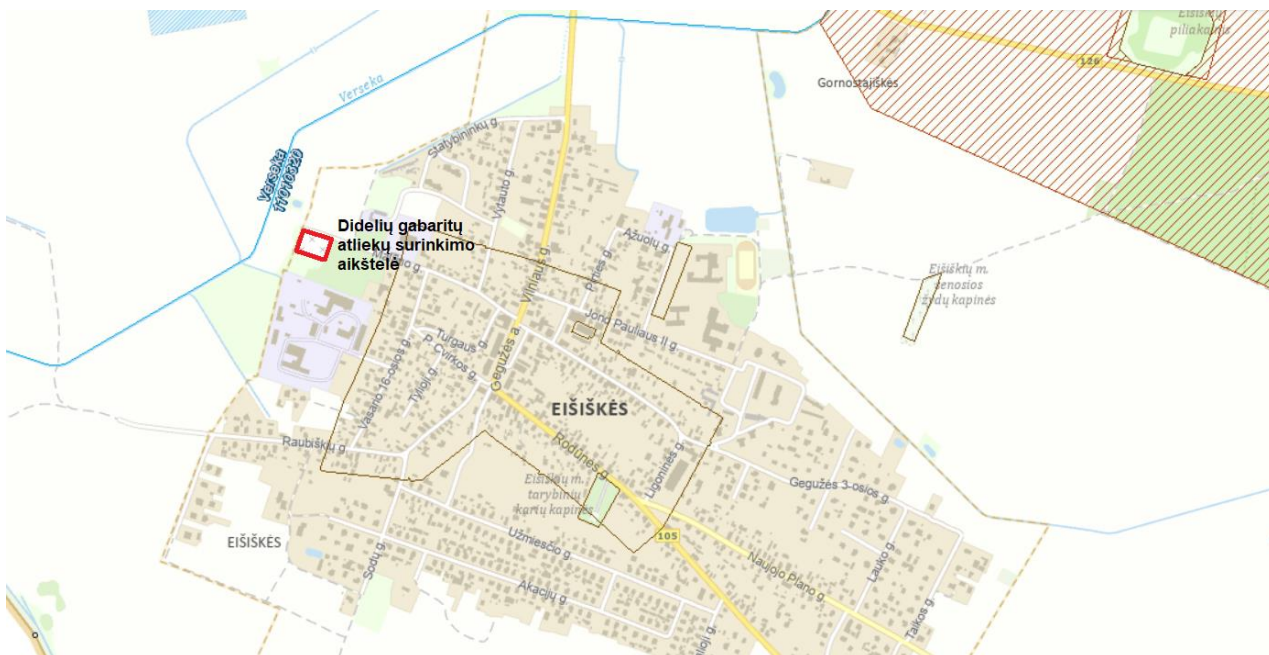
susidarancias statybines atliekas, naudotas padangas, akumulatorius ir baterijas) gali nemokamai pristatyti į didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles (toliau – DGASA), kurias eksploatuoja UAB „VAATC“. Didžiąją dalį DGASA surenkamų atliekų sudaro statybos ir griovimo atliekos, didžiosios atliekos, padangos, pavojingos buities atliekos.

Šiuo metu savivaldybėje veikia 3 didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės. Toliau pateiktuose 13, 14 ir 15 paveiksluose pažymėtos DGASA vietos saugomų teritorijų ir kultūros paveldo teritorijų, gamtos ir kultūros paveldo objektų atžvilgiu, paviršinių vandens telkinių atžvilgiu.

13 paveikslas. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės Jašiūnų k. vieta saugomų teritorijų ir kultūros paveldo teritorijų, gamtos ir kultūros paveldo objektų atžvilgiu, paviršinių vandens telkinių atžvilgiu.⁴⁸

⁴⁸ UAB „VAATC“ ir [geoportal.lt](https://www.geoportal.lt) duomenys, prieiga internetu: <https://www.vaatc.lt/aiksteles/>, <https://www.geoportal.lt/map/>.

14 paveikslas. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės Malūno g. 20, Eišiškių m., vieta saugomų teritorijų ir kultūros paveldo teritorijų, gamtos ir kultūros paveldo objektų atžvilgiu, paviršinių vandens telkinių atžvilgiu.⁴⁹

15 paveikslas. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės Vilniaus g. 3G, Šalčininkų m., vieta saugomų teritorijų ir kultūros paveldo teritorijų, gamtos ir kultūros paveldo objektų atžvilgiu, paviršinių vandens telkinių atžvilgiu.⁵⁰

⁴⁹ UAB „VAATC“ ir [geoportal.lt](https://www.geoportal.lt) duomenys, prieiga internetu: <https://www.vaatc.lt/aiksteles/>, <https://www.geoportal.lt/map/>.

⁵⁰ UAB „VAATC“ ir [geoportal.lt](https://www.geoportal.lt) duomenys, prieiga internetu: <https://www.vaatc.lt/aiksteles/>, <https://www.geoportal.lt/map/>.

5.10.2. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės

Šalčininkų r. sav. gyventojai namų ūkiuose susidariusias žaliąsias atliekas gali pristatyti į 1 žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę (toliau – ŽAKA). Toliau pateiktame 16 paveiksle pažymėta ŽAKA vieta saugomų teritorijų ir kultūros paveldo teritorijų, gamtos ir kultūros paveldo objektų atžvilgiu, paviršinių vandens telkinių atžvilgiu.

16 paveikslas. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės Čiužiakampio k. vieta saugomų teritorijų ir kultūros paveldo teritorijų, gamtos ir kultūros paveldo objektų atžvilgiu, paviršinių vandens telkinių atžvilgiu.⁵¹

⁵¹ UAB „VAATC“ ir geoportal.lt duomenys, prieiga internetu: <https://www.vaatc.lt/aiksteles/>, <https://www.geoportal.lt/map/>.

6. SU PLANU SUSIJUSIOS APLINKOS APSAUGOS PROBLEMAS

Atliekų tvarkymas kaip veikla bendrąja prasme turi teigiamą poveikį aplinkai, aplinkos apsaugos problemas sukelia šiukšlės, atliekos ir jas tvarkant išsiskiriančios medžiagos. Didžiausia problema, kurią sukelia atliekų tvarkymas, yra klimato kaitą skatinančių ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų: anglies dioksido (CO₂), metano (CH₄), diazoto oksido (N₂O), išsiskyrimas (atliekas deginant, šalinant sąvartynuose). Kiek mažesnę poveikį dėl užteršimo atliekų tvarkymo veikla gali daryti vandeniui, dirvožemiui; autotransporto ir atliekų tvarkymo įrenginių keliamas triukšmas, kvapai gali trikdyti žmones, gyvūnus. Naujų įrenginių statybos metu sunaikinamas viršutinis dirvožemio sluoksnis su ten buvusia bioįvairove, o patys atliekų tvarkymo įrenginiai dažniausiai nepagražina kraštovaizdžio.

Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 metų plane, atsižvelgiant į atliekų tvarkymo proceso metu kylančius iššūkius, numatytos geriausios, efektyviausios priemonės išvengti galimo neigiamo poveikio aplinkai arba jį maksimaliai sumažinti ir spręsti susijusias aplinkos problemas. Gyventojų informavimas, edukavimas atliekų mažinimo ir prevencijos temomis, rūšiavimo skatinimas ir galimybių rūšiuoti atliekas didinimas, esamos infrastruktūros veiklos palaikymas ir naujų priemonių diegimas, teisinės bazės tobulinimas, kontrolės mechanizmų stiprinimas padės sukontroliuoti galimas neigiamas pasekmes aplinkai.

7. TARPTAUTINIŲ, EUROPOS SAJUNGOS ARBA NACIONALINIŲ LYGMENIU NUSTATYTI APLINKOS APSAUGOS TIKSLAI, SUSIJĘ SU PLANU, KAIP RENGIANT PLANĄ ATSIŽVELGTA Į ŠIUOS TIKSLUS IR APLINKOS APSAUGĄ

Nacionaliniu lygmeniu atliekų tvarkymą reglamentuoja ir aplinkosauginės priemonės ir tikslus nustato Valstybinis atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų planas, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas ir kiti teisės aktai.

Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano tikslai ir uždaviniai iki 2027 metų: ilgalaikis atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslas – mažinti susidaranciu atliekų kieki, užtikrinti žmonių sveikatai ir aplinkai saugų atliekų tvarkymą, racionalų atliekų medžiaginių ir energinių išteklių naudojimą, siekti mažiau naudoti gamtos, kitus išteklius, mažiau atliekų šalinti sąvartynuose, mažinti aplinkos taršą, aprūpinti pramonę vietinėmis žaliavomis.

Planu siekiama prisidėti prie NPP 6-ojo strateginio tikslo „Užtikrinti gerą aplinkos kokybę ir gamtos išteklių naudojimo darną, saugoti biologinę įvairovę, švelninti Lietuvos poveikį klimato kaitai ir didinti atsparumą jos poveikiui“ 8-ojo pažangos uždavinio „Mažinti susidaranciu atliekų kieki ir efektyviai jas sutvarkyti – laikytis atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumo, didinti pirminį rūšiavimą atliekų susidarymo vietoje, paruošimą pakartotiniam naudojimui, perdirbimą, atliekų pakartotinį naudojimą, taip pat mažinti sąvartyne šalinamų atliekų kieki“ įgyvendinimo. Taip pat siekiama prisidėti prie 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano 1.4 uždavinio „Perorientuoti pramonę link klimatui neutralios ekonomikos“, kurio vienas rodiklių – iki 2025 m. padidinti antrinių žaliavų panaudojimo (žiediško) lygi, kad jis būtų ne mažesnis nei tuometinis ES vidurkis.

Numatomi Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai ir uždaviniai iki 2027 m. pagal atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumą:

1. Atliekų prevencijos skatinimas:

1.1. siekti mažinti atliekų susidarymą skatinant vartotojus rinktis daugiartinis gaminius, naudoti produktus pakartotinai, remonto ir (ar) taisymo paslaugas;

1.2. užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, tvarkyti šiukšles;

2. Atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti:

2.1. gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimas;

2.2. atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumo didinimas;

3. Atliekų paruošimas naudoti pakartotinai:

3.1. tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad jie būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo;

4. Atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti:

4.1. atliekų paruošimo perdirbti ir jų perdirbimo galimybių sukūrimas;

4.2. atsinaujinančios energijos pajėgumų sukūrimas siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą;

5. Atliekų šalinimo galimybės užtikrinimas:

5.1. atliekų šalinimas: atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti, o vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti, šalinti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai.

8. GALIMOS REIKŠMINGOS PASEKMĖS APLINKAI

Vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2014 m. gruodžio 31 d.), 2 priedo 8 punktu, toliau šiame skyriuje įvertintos galimos Plano sprendinių įgyvendinimo reikšmingos tiesioginės, netiesioginės, kaupiamosios, sąveikaujančios (sinergetinės), trumpalaikės, vidutinės trukmės, ilgalaikės, nuolatinės, laikinos, teigiamos ir neigiamos pasekmės aplinkos aspektams (sektoriams), įskaitant biologinę įvairovę, visuomenės sveikatą (tame tarpe nagrinėjant oro taršos, triukšmo ir kvapų poveikį artimiausioms gyvenamosioms ir visuomeninėms teritorijoms ir patalpoms), gyvūniją, augaliją, dirvožemį, vandenį, orą, klimatą, materialųjį turtą, kultūros paveldą (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą, kultūros vertybių registre registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo objektus/kompleksus, teritorijas ir vietas), saugomas teritorijas, gamtos paveldo objektus, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas, kraštovaizdį ir šių veiksnių tarpusavio ryšius.

Visi Plano sprendiniai analizuojami visų keturiolikos šiame skyriuje išvardytų aplinkos aspektų (sektorių) atžvilgiu, nurodant vertinamo sektoriaus apsaugos ir (ar) darnaus vystymosi tikslus bei įvertinant ir apibūdinant galimas pasekmes šių tikslų siekimui, atsižvelgiant į pasekmių pobūdį (neigiamos ar teigiamos), reikšmingumą, erdvinį mastą (vietinis, regioninis, nacionalinis) ir kitas savybes (tiesioginės, netiesioginės, kaupiamosios, sąveikaujančios (sinergetinės), trumpalaikės, vidutinės trukmės, ilgalaikės, nuolatinės, laikinos).

Naudojami Darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 metų (Darbotvarkė 2030)⁵² nustatyti darnaus vystymosi tikslai:

- 6 tikslas. Užtikrinti visiems vandens prieinamumą, darnų valdymą ir sanitariją;
- 7 tikslas. Užtikrinti visiems galimybę naudotis prieinama, patikima, darnia ir modernia energija;
- 9 tikslas. Kurti atsparią infrastruktūrą, skatinti visa apimančią industrializaciją ir skatinti naujoves;
- 11 tikslas. Pasiiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs;
- 12 tikslas. Užtikrinti darnius vartojimo ir gamybos modelius;
- 13 tikslas. Imtis skubių kovos su klimato kaita ir jos poveikiu veiksmų;
- 14 tikslas. Išsaugoti ir tausiai naudoti vandenynus, jūras ir jūrų išteklius darniam vystymuisi;

⁵² Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2015 m. rugsėjo 25 d. patvirtinta „Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų“ (Darbotvarkė 2030), prieiga internetu: <https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-ir-tarptautinis-bendradarbiavimas/darnus-vystymasis/darnus-vystymasis-ir-lietuva/jt-darbotvarke-2030-darnaus-vystymosi-tikslai-ir-kiti-tarptautiniai-susitarimai>.

15 tikslas. Saugoti, atkurti ir skatinti darnų sausumos ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės būklės blogėjimą ir pakeisti šį procesą priešinga kryptimi bei sustabdyti biologinės įvairovės praradimą

17 tikslas. Stiprinti įgyvendinimo priemones ir atgaivinti pasaulinę darnaus vystymosi partnerystę.

Šio įvertinimo rezultatai pateikiami pasekmių lentelėse, kuriose Plano uždavinių įgyvendinimo pasekmės vertinamos aukščiau nurodytais aspektais taip, papildant jas komentarais:

1. Plano sprendiniai turės teigiamas pasekmes (žymima „+“).
2. Plano sprendiniai turės neigiamas pasekmes (žymima „-“).
3. Plano sprendiniai turės tiek teigiamas, tiek neigiamas pasekmes (žymima „+/-“).
4. Plano sprendiniai neturės pasekmių (žymima „0“).
5. Plano sprendinių galimos pasekmės nežinomos, nepakanka informacijos (žymima „?“).

Vadovaujantis Regioninių ir savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planų sudėties ir turinio, rengimo ir skelbimo reikalavimų, patvirtintų 2010 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. D1-1004 „Dėl Regioninių ir savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planų sudėties ir turinio, rengimo ir skelbimo reikalavimų patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2022 m. rugpjūčio 20 d.), 14 punktu, vengiant pakartotinio vertinimo, informacija, surinkta atliekant Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano ir Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano strateginį pasekmių aplinkai vertinimą, buvo panaudota rengiant Plano strateginį pasekmių aplinkai vertinimą.

Vertinimo metu nustatytas galimas reikšmingas neigiamas Plano sprendinių įgyvendinimo pasekmes konkrečioms aplinkos aspektams (sektoriams), priemonės šioms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti numatytos Plano SPAV ataskaitos 9 skyriuje „Priemonės Plano įgyvendinimo reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, sumažinti ar kompensuoti“.

8.1. Biologinė įvairovė, gyvūnija, augalija, saugomos teritorijos, gamtos paveldo objektai, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos

Vertinamo sektoriaus apsaugos ir (ar) darnaus vystymosi tikslai (pagal Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 metų (Darbotvarkę 2030)⁵³:

15 tikslas. Saugoti, atkurti ir skatinti darnų sausumos ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės būklės blogėjimą ir pakeisti šį procesą priešinga kryptimi bei sustabdyti biologinės įvairovės praradimą.

23 lentelė. Galimų reikšmingų pasekmių biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms įvertinimas.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
I tikslas. Atliekų prevencijos skatinimas			
1.1 uždavinys. Siekti mažinti atliekų susidarymą skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, naudoti produktus pakartotinai, remonto ir (ar) taisymo paslaugas			
1.1.1 priemonė. Projekto Atliekų kultūra vykdymas ir tolesnis vystymas	Atliekų prevenciją skatinančios priemonės sąlygos mažesnius susidarantių ir atitinkamai sąvartyne pašalinamų, atliekų deginimo įrenginiuose sudeginamų atliekų kiekį. Atliekomis nevirtę produktai neterš gamtinės aplinkos kenksmingomis medžiagomis, šios – nepateks į mitybos grandines. Dėl priemonių įgyvendinimo taip	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju, visos uždavinio priemonės būtų įgyvendinamos, tik mažesnėmis apimtimis rajone. Numatomos mažesnio reikšmingumo teigiamos,
1.1.2 priemonė. Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas atliekų prevencijos veikloms įrengiant administracines patalpas ir edukacijos centrą			

⁵³ Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2015 m. rugsėjo 25 d. patvirtinta „Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų“ (Darbotvarkė 2030), prieiga internetu: <https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-ir-tarptautinis-bendradarbiavimas/darnus-vystymasis/darnus-vystymasis-ir-lietuva/jt-darbotvarke-2030-darnaus-vystymosi-tikslai-ir-kiti-tarptautiniai-susitarimai>.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
1.1.3 priemonė. Bendradarbiavimas su AM, AAA ir AAD dėl atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų išaiškinimo ir tikslinimo	pat turėtų sumažėti šiukšlių, patekusių į gamtinę aplinką, kiekiai, dėl ko gerės bendras saugomų teritorijų estetinis vaizdas. Galimos mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės pasekmės biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms.	0	netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms.
1.1.4 priemonė. Regiono atliekų apskaitos sistemos stiprinimas	Kai kurių uždavinio priemonių (Nr. 1.1.3 ir 1.1.4) įgyvendinimas pasekmių biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms neturės (pasekmės nenumatomos).		+
1.1.5 priemonė. Viešinio kampanijų organizavimas ir vykdymas, skatinant rinktis daugkartinius gaminius, pakartotinai naudoti daiktus ir kitos švietėjiškos iniciatyvos. 1.1.5.1. Viešinio kampanijų organizavimas ir vykdymas, skatinant rinktis daugkartinius gaminius ir pakartotinai naudoti daiktus Šalčininkų rajono savivaldybėje			
1.2 uždavinys. Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, tvarkyti šiukšles			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
1.2.1 priemonė. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose. 1.2.1.1. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose, siekiant mažinti plastiko pakuočių atliekas Šalčininkų rajono savivaldybėje	Savivaldybės organizuojamas ir vykdomas bešeimininkų padangų surinkimas reikšmingai prisidės šiukšlių pašalinimo iš gamtinės aplinkos, o viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtra mažins į gamtinę aplinką, sąvartynus patenkančių gėrimų pakuočių atliekų kiekį, todėl šio uždavinio priemonių įgyvendinimas turės reikšmingas teigiamas, netiesiogines ir tiesiogines, trumpalaikes ir ilgalaikes pasekmes biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms vietiniu lygmeniu.	Reikšmingos teigiamos, netiesioginės ir tiesioginės, trumpalaikės ir ilgalaikės, vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju galimai nebūtų įgyvendinama priemonė Nr. 1.2.1.1, todėl numatomos mažesnio reikšmingumo teigiamos, tiesioginės, trumpalaikės, vietinio masto pasekmės biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms. +
II tikslas. Atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti			
2.1 uždavinys. Gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimas			
2.1.1 priemonė. Viešinio kampanijos pradedant ir vykdoma biologiskai skaidžių atliekų (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų surinkimą organizavimas	Uždavinio priemonių įgyvendinimas didins tinkamai išrūšiuotų atliekų kiekį, kadangi sąlygos susidariusį mažesnę pašalintų sąvartyne arba sudegintų atliekų kiekį. Nesudeginti, sąvartyne nesuirę produktai	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio	„Nulinės“ alternatyvos atveju, priemonės savivaldybėje vis tiek būtų įgyvendinamos, tik mažesniu mastu, todėl

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.1.2 priemonė. Projektas „Švaros ambasadoriai“	neužters aplinkos kenksmingomis medžiagomis, šios – nepateks į mitybos grandinę. Dėl Plano priemonių įgyvendinimo mažės šiukšlių, patenkančių į gamtinę aplinką, kiekiai. Galimos mažos reikšmės teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės pasekmės biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms vietiniu ir regioniniu lygmeniu.	ir regioninio masto. +	numatomos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms. +
2.1.3 priemonė. Piktogramų (unifikuotų ženklų) diegimas atliekų surinkimo vietose regione			
2.1.4 priemonė. Viešinio kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir kompostavimą vietoje. 2.1.4.1. Viešinio kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2 uždavinys. Atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumo didinimas			
2.2.1 priemonė. Regiono savivaldybių gyventojų poreikius atitinkančios pakuočių atliekų surinkimo sistemos veiklos užtikrinimas, remiantis UAB „VAATC“ ir regiono savivaldybių bendradarbiavimu su GIO	Uždavinio priemonių įgyvendinimas sudarys geresnes sąlygas gyventojams išrūšiuoti atliekas, padidės atliekų infrastruktūros prieinamumas: dalis priemonių (individualūs antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų konteineriai, kompostavimo dėžės, maisto (virtuvės) atliekų konteineriai bus pastatyti individualių namų kiemuose, kitos priemonės: nauja didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė, nauji tekstilės atliekų konteineriai bendrojo naudojimo atliekų surinkimo aikštelėse, pavojingų atliekų mobilūs surinkimo konteineriai didins tinkamą įvairių atliekų išrūšiavimą. Dėl šių	Mažo reikšmingumo ir teigiamos, ir neigiamos, netiesioginės ir tiesioginės, trumpalaikės ir ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. + / - 0	„Nulinės“ alternatyvos atveju uždavinio būty įgyvendinamos, tik mažesniu mastu. Prognozuojamos mažesnio reikšmingumo ir teigiamos, ir neigiamos, tiesioginės ir netiesioginės, trumpalaikės ir ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės biologinei įvairovei, gyvūnijai,
2.2.2 priemonė. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra. 2.2.2.1. Antrinių žaliavų surinkimo priemonių palaikymas ir plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.3 priemonė. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra. 2.2.3.1. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių pasiekiamumo užtikrinimas Šalčininkų rajono savivaldybėje	veiksmų mažės rūšiuotinių atliekų kiekis, patenkantis į mišrių komunalinių atliekų srautą, atitinkamai mažiau susidarys sąvartyne šalinamų arba deginimo įrenginiuose sudeginamų atliekų. Nesudeginti, sąvartyne nesuirę produktai neužters aplinkos kenksmingomis medžiagomis, šios – nepateks į mitybos grandines. Dėl vykdomų Plano priemonių mažės šiukšlių, patenkančių į gamtinę aplinką, kiekiai.		augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms. + / -
2.2.4 priemonė. Esamų didelių gabaritų aikštelių eksploatacijos užtikrinimas	medžiagomis, šios – nepateks į mitybos grandines. Dėl vykdomų Plano priemonių mažės šiukšlių, patenkančių į gamtinę aplinką, kiekiai.		
2.2.5 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra regiono savivaldybėse. 2.2.5.1. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimas Dieveniškėse	Naujos didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimo (statybos) darbų vykdymo metu gali kilti trumpalaikių tiesioginių neigiamų mažai reikšmingų pasekmių vietas biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai dėl viršutinio žemės sluoksnio nukasimo, statybinių medžiagų sandėliavimo, triukšmo, sunkiasvorės autotechnikos keliamos taršos ir dirvos suslėgimo, gali būti sunaikinta augalija ir buveinės, sutrikdyti gyvūnai.		
2.2.6 priemonė. Eksploatuojamų didelių gabaritų aikštelių surinkimo priemonių (konteinerių) atnaujinimas	Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad tokio pobūdžio darbai bus derinami su atsakingomis institucijomis ir atliekami laikantis teisės aktų reikalavimų, laikoma, kad neigiamos pasekmės biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms bus mažai reikšmingos.		
2.2.7 priemonė. Individualaus ar kolektyvinio kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, butyje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti. 2.2.7.1. Individualių kompostavimo priemonių (dėžių) plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.8 priemonė. Maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra, aprūpinant gyventojus atskirais rūšiavimo konteineriais ar rūšiuojamojo surinkimo maišais. 2.2.8.1. Maisto (virtuvės) atliekų surinkimo priemonių plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje	Prognozuojamos mažo reikšmingumo ir teigiamos, ir neigiamos, netiesioginės ir tiesioginės, trumpalaikės ir ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms. Kai kurių priemonių (Nr. 2.2.1, 2.2.13) įgyvendinimas pasekmių biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms neturės.		
2.2.9 priemonė. Žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.10 priemonė. Buityje susidaranti tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra. 2.2.10.1. Tekstilės atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.11 priemonė. Buityje susidaranti pavojingų atliekų mobilių surinkimo konteinerių regiono gyventojam užtikrinimas			
2.2.12 priemonė. Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą savivaldybėje			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus. 2.2.12.1. Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus, ir užtikrintas jų įgyvendinimas Šalčininkų rajono savivaldybėje. 2.2.12.2. Dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šalčininkų rajono savivaldybėje atnaujinimas, diferencijuoto apmokestinimo galimybių ir jų kontrolės priemonių įvertinimas. 2.2.13 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.14 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.15 priemonė. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą Šalčininkų rajono savivaldybėje			
III tikslas. Atliekų paruošimas naudoti pakartotinai			
3.1 uždavinys. Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad jie būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo			
3.1.1 priemonė. Bendradarbiaujant su NVO dalijimosi daiktais stotelių	Dėl stotelėse „DĖK'ui“ vykdomų veiklų sąlygojamo mažesnio susidarancio atliekų	Mažo reikšmingumo	„Nulinės“ alternatyvos atveju, galimai būtų

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
„Dėkui“ tinklo plėtra ir esamų eksploatacija 3.1.2 priemonė. Dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ tinklo plėtra naujai įrengiamose savivaldybių didelių gabaritų aikštelėse ir jų eksploatacija. 3.1.2.1. Dalijimosi daiktais stotelės „DĖK‘ui“ įrengimas naujai įrengiamoje DGASA Šalčininkų rajono savivaldybėje 3.1.3 priemonė. Dėk‘ui dirbtuvės „Atsinaujink“ 3.1.4 priemonė. Dėk‘ui dirbtuvės Senjorų avilyje ir Eko piknikas	kiekio, patenkančio į sąvartyną, ir šiukšlių kiekio gamtinėje aplinkoje mažėjimo, mažesnio teršalų, patenkančių į maisto grandines, mažesnio buveinių užteršimo prognozuojamos mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės vietinio ir regioninio masto pasekmės biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms.	teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. +	neįgyvendinta priemonė Nr. 3.1.2.1, todėl prognozuojamos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms. +
IV tikslas. Atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti			
4.1 uždavinys. Atliekų paruošimo perdirbti ir jų perdirbimo galimybių sukūrimas			
4.1.1 priemonė. Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas įvairioms atliekų tvarkymo veikloms 4.1.2 priemonė. Regioninių Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių plėtra, pritaikant maisto (virtuvės) ir žaliųjų atliekų apdorojimui 4.1.3 priemonė. Biodujų gamybos iš apdorotų biologiškai skaidžių atliekų srauto pajėgumų sukūrimo poreikio, potencialo ir galimybių įvertinimas	Šio uždavinio priemonių įgyvendinimas vyks ne Šalčininkų r. sav. teritorijoje, todėl pasekmių rajono biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių Šalčininkų rajono biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms nenumatoma. 0

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
4.1.4 priemonė. Apdorotų atliekų srauto paruošimo pajėgumų sukūrimas, naudojimui aukšto kaloringumo reikalaujančiuose energetiniuose (deginimo) įrenginiuose			
4.1.5 priemonė. Regioninių Mechaninio biologinio apdoravimo įrenginių atnaujinimas, siekiant apdoroti iš regiono gyventojų surinktą mišrų komunalinį srautą			
4.1.6 priemonė. Aukštos pridėtinės vertės bioskaidžių atliekų srauto tvarkymo pajėgumų sukūrimas regioniniame sąvartyne			
4.1.7 priemonė. Aukštą pakartotinio panaudojimo potencialą turinčių atliekų srautų atskyrimo ir paruošimo naudoti pajėgumų sukūrimas			
4.2 uždavinys. Atsinaujinančios energijos pajėgumų sukūrimas siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą			
4.2.1 priemonė. Atsinaujinančių energetinių resursų poreikio patenkinimas, įrengiant lokalius elektros energijos gamybos įrenginius	Šio uždavinio priemonių įgyvendinimas vyks ne Šalčininkų r. sav. teritorijoje, todėl pasekmių rajono biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių Šalčininkų rajono biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura
4.2.2 priemonė. Dujų, išgaunamų regioniniame sąvartyne, panaudojimas, įrengiant dujų			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
degalinę ir dujinio transporto atliekų pervežimui įsigijimas			2000“ teritorijoms nenumatoma. 0
4.2.3 priemonė. Regioniniame sąvartyne susidarantių biotųjų surinkimas ir panaudojimas			
V tikslas. Atliekų šalinimo galimybių užtikrinimas			
5.1 uždavinys. Atliekų šalinimas: atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti, o vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti, šalinti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai			
5.1.1 priemonė. Namų ūkiuose susidarantių asbesto atliekų šalinimo užtikrinimas Regioniniame sąvartyne	Uždavinio priemonės, išskyrus Nr. 5.1.4. ir 5.1.5, bus vykdomos ne Šalčininkų r. sav. teritorijoje, todėl pasekmių biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms neturės. Priemonių Nr. 5.1.4. ir 5.1.5 įgyvendinimas pasekmių biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms neturės.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms neprognozuojama. 0
5.1.2 priemonė. Regioniniame sąvartyne susidarantių nuotekų (paviršinių nuotekų, sąvartyno filtrato ir koncentrato) kiekio kontrolės ir tvarkymo priemonių plėtra			
5.1.3 priemonė. Regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas			
5.1.4 priemonė. Sąvartynų (veikiančio ir uždarytų) ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas			
5.1.5 priemonė. Uždarytų atliekų šalinimo vietų priežiūra			
5.1.6 priemonė. Poreikio rekultivuoti uždarytą sąvartyną monitoringas			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
5.1.7 priemonė. Sąvartyno naujos sekcijos įrengimas			

8.2. Visuomenės sveikata (tame tarpe oro taršos, triukšmo ir kvapų poveikis artimiausioms gyvenamosioms ir visuomeninėms teritorijoms ir patalpoms)

Vertinamo sektoriaus apsaugos ir (ar) darnaus vystymosi tikslai (pagal Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 metų (Darbotvarkę 2030)⁵⁴:

- 6 tikslas. Užtikrinti visiems vandens prieinamumą, darnų valdymą ir sanitariją;
- 7 tikslas. Užtikrinti visiems galimybę naudotis prieinama, patikima, darnia ir modernia energija;
- 9 tikslas. Kurti atsparią infrastruktūrą, skatinti visa apimančią industrializaciją ir skatinti naujoves;
- 11 tikslas. Pasiiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs;
- 12 tikslas. Užtikrinti darnius vartojimo ir gamybos modelius;
- 17 tikslas. Stiprinti įgyvendinimo priemones ir atgaivinti pasaulinę darnaus vystymosi partnerystę.

⁵⁴ Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2015 m. rugsėjo 25 d. patvirtinta „Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų“ (Darbotvarkė 2030), prieiga internetu: <https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-ir-tarptautinis-bendradarbiavimas/darnus-vystymasis/darnus-vystymasis-ir-lietuva/jt-darbotvarke-2030-darnaus-vystymosi-tikslai-ir-kiti-tarptautiniai-susitarimai>.

24 lentelė. Galimų reikšmingų pasekmių visuomenės sveikatai (tame tarpe oro taršos, triukšmo ir kvapų poveikis artimiausioms gyvenamosioms ir visuomeninėms teritorijoms ir patalpoms) įvertinimas.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
I tikslas. Atliekų prevencijos skatinimas			
1.1 uždavinys. Siekti mažinti atliekų susidarymą skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, naudoti produktus pakartotinai, remonto ir (ar) taisymo paslaugas			
1.1.1 priemonė. Projekto Atliekų kultūra vykdymas ir tolesnis vystymas	Tikėtinos mažai reikšmingos teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės visuomenės sveikatai, susijusios su dėl uždavinio priemonių įgyvendinimo susidariusiu mažesniu atliekų kiekiu, patenkančiu į sąvartyną arba sudeginamu atliekų deginimo įrenginiuose, ir dėl to sukeltos mažesnės oro taršos, kuri tiesiogiai veikia žmonių sveikatą (SO ₂ skatina susirgimus astma ir chroniškas plaučių ligas, NO ₂ dirgina plaučius ir mažina atsparumą kvėpavimo takų infekcijoms, skatina vaikų susirgimus plaučių ligomis, KD sukelia uždegimus, širdies ir plaučių ligas, nemetanieiai lakieji organiniai junginiai gali sukelti vėžinius susirgimus, centrinės nervų sistemos sutrikimus, kepenų ir inkstų pažeidimus ir gali neigiamai veikti reprodukcinę sistemą).	Mažos reikšmės teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju, uždavinio priemonės savivaldybėje vis tiek būtų įgyvendinamos, tik mažesniu mastu. Numatomos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės visuomenės sveikatai. +
1.1.2 priemonė. Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas atliekų prevencijos veikloms įrengiant administracines patalpas ir edukacijos centrą			
1.1.3 priemonė. Bendradarbiavimas su AM, AAA ir AAD dėl atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų išaiškinimo ir tikslinimo			
1.1.4 priemonė. Regiono atliekų apskaitos sistemos stiprinimas			
1.1.5 priemonė. Viešinio kampanijų organizavimas ir vykdymas, skatinant rinktis daugkartinius gaminius, pakartotinai naudoti daiktus ir kitos švietėjiškos iniciatyvos. 1.1.5.1. Viešinio kampanijų organizavimas ir vykdymas, skatinant rinktis daugkartinius gaminius ir pakartotinai naudoti daiktus Šalčininkų rajono savivaldybėje			
1.2 uždavinys. Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, tvarkyti šiukšles			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
1.2.1 priemonė. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose. 1.2.1.1. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose, siekiant mažinti plastiko pakuočių atliekas Šalčininkų rajono savivaldybėje	Įgyvendinant uždavinio priemones, galimos mažai reikšmingos teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto teigiamos pasekmės visuomenės sveikatai, susijusios su dėl mažesnio atliekų kiekio, patenkančio į sąvartyną arba sudeginamo atliekų deginimo įrenginiuose, sukeltos mažesnės oro taršos.	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonė Nr. 1.2.1.1 galimai nebūtų įgyvendinama, todėl prognozuojamos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės visuomenės sveikatai. +
1.2.2 priemonė. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas. 1.2.2.1. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas Šalčininkų rajono savivaldybėje			
II tikslas. Atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti			
2.1 uždavinys. Gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimas			
2.1.1 priemonė. Viešinio kampanijos pradedant ir vykdant biologiškai skaidžių atliekų (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų surinkimą organizavimas	Uždavinio priemonių įgyvendinimas visuomenės sveikatai (įskaitant oro taršos, triukšmo ir kvapų poveikį artimiausioms gyvenamosioms ir visuomeninėms teritorijoms ir patalpoms) neigiamų pasekmių neturės. Įgyvendinant uždavinio priemones,	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju, uždavinio priemonės vis tiek būtų įgyvendinamos, tik mažesniu mastu. Numatomos mažo reikšmingumo
2.1.2 priemonė. Projektas „Švaros ambasadoriai“			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.1.3 priemonė. Piktogramų (unifikuotų ženklų) diegimas atliekų surinkimo vietose regione	galimos mažai reikšmingos teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės visuomenės sveikatai dėl mažesnio atliekų kiekio, patenkančio į sąvartyną ir atitinkamai sumažėjusios oro taršos.		teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės visuomenės sveikatai. +
2.1.4 priemonė. Viešinio kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir kompostavimą vietoje. 2.1.4.1. Viešinio kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2 uždavinys. Atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumo didinimas			
2.2.1 priemonė. Regiono savivaldybių gyventojų poreikius atitinkančios pakuočių atliekų surinkimo sistemos veiklos užtikrinimas, remiantis UAB „VAATC“ ir regiono savivaldybių bendradarbiavimu su GIO	Uždavinio priemonių įgyvendinimas didins surinktų tinkamai išrūšiuotų atliekų kiekius, atliekų perdirbimą, žaliųjų atliekų kompostavimą – veiksmus, kurie sąlygos susidariusį mažesnį šalinamų sąvartyne arba sudeginamų atliekų kiekį. Netvarkomos atliekos ir šiukšlės kelia tiesioginį pavojų gyventojų sveikatai, todėl bet kuri tinkamo atliekų tvarkymo veikla sudaro prielaidas šios grėsmės išvengti ar ją sumažinti.	Mažo reikšmingumo ir teigiamos, ir neigiamos, tiesioginės ir netiesioginės, trumpalaikės ir ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. + / - 0	„Nulinės“ alternatyvos atveju uždavinio priemonės būtų įgyvendinamos mažesniu mastu, todėl tikėtinos mažiau reikšmingos ir teigiamos, ir neigiamos, netiesioginės ir tiesioginės, trumpalaikės ir ilgalaikės pasekmės visuomenės sveikatai. + / -
2.2.2 priemonė. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra. 2.2.2.1. Antrinių žaliavų surinkimo priemonių palaikymas ir plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje	Naujos didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimo (statybos) Dieveniškėse darbų vykdymo metu gali kilti trumpalaikių tiesioginių neigiamų mažai reikšmingų pasekmių visuomenei dėl statybų metu keliamo triukšmo, dulkių, sunkiasvorės autotechnikos		
2.2.3 priemonė. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra. 2.2.3.1. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių pasiekiamumo užtikrinimas Šalčininkų rajono savivaldybėje			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.4 priemonė. Esamų didelių gabaritų aikštelių eksploatacijos užtikrinimas	keliamo triukšmo ir oro taršos. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad nuo sklypo, kuriame bus įrengiama aikštelė, ribos iki artimiausio gyvenamojo namo atstumas apie 280 m, todėl galimos pasekmės bus minimalios.		
2.2.5 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra regiono savivaldybėse.	Taip pat, dėl atskiro atliekų surinkimo gali padidėti autotransporto išmetamų teršalų emisijos, kadangi bus reikalingi papildomi reisai būtent antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų, maisto (virtuvės), tekstilės, pavojingų atliekų surinkimui ir šių atliekų transportavimui iki jų apdorojimo įrenginių vietos, kas sąlygos didesnes orą teršiančių dujų emisijas.		
2.2.5.1. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimas Dieveniškėse	Todėl prognozuojamos mažo reikšmingumo ir teigiamos, ir neigiamos, netiesioginės ir tiesioginės, trumpalaikės ir ilgalaikės vietinio ir regioninio masto pasekmės visuomenės sveikatai.		
2.2.6 priemonė. Eksploatuojamų didelių gabaritų aikštelių surinkimo priemonių (konteinerių) atnaujinimas	Naujos didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimo vieta (statybos projektas) jau yra suderinta su atsakingomis institucijomis, ji nustatyta atsižvelgiant į sanitarinėms apsaugos zonoms taikomus reikalavimus pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 3 priedo 2 lentelės 6 ir 7 punktus. Šiuo metu šių zonų dydis yra atitinkamai po 100 m.		
2.2.7 priemonė. Individualaus ar kolektyvinio kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarantioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti.			
2.2.7.1. Individualių kompostavimo priemonių (dėžių) plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.8 priemonė. Maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra, aprūpinant gyventojus atskirais rūšiavimo konteineriais ar rūšiuojamojo surinkimo maišais.			
2.2.8.1. Maisto (virtuvės) atliekų surinkimo priemonių plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.9 priemonė. Žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.10 priemonė. Buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra. 2.2.10.1. Tekstilės atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje	Tam tikrais atvejais, atlikus planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūras arba poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūras, gavus atitinkamų institucijų sutikimus, sanitarinės apsaugos zonos ribos gali būti patikslintos ir sumažintos iki sklypo, kuriame įrengiama aikštelė, ribų.		
2.2.11 priemonė. Buityje susidarančių pavojingų atliekų mobilių surinkimo konteinerių regiono gyventojam užtikrinimas	Kai kurios uždavinio priemonės (Nr. 2.2.1, 2.2.13) tiesioginių pasekmių visuomenės sveikatai neturės, tačiau jų dėka bus užtikrinama tinkamos, efektyvios atliekų tvarkymo veiklos ir jų kontrolė.		
2.2.12 priemonė. Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą savivaldybėje atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus.			
2.2.12.1. Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus, ir užtikrintas jų įgyvendinimas Šalčininkų rajono savivaldybėje.			
2.2.12.2. Dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šalčininkų rajono savivaldybėje atnaujinimas, diferencijuoto apmokestinimo galimybių ir jų kontrolės priemonių įvertinimas.			
2.2.13 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.14 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.15 priemonė. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą Šalčininkų rajono savivaldybėje			
III tikslas. Atliekų paruošimas naudoti pakartotinai			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
3.1 uždavinys. Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad jie būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo			
3.1.1 priemonė. Bendradarbiaujant su NVO dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ tinklo plėtra ir esamų eksploatacija	„Dėk'ui“ tinklo veikla prisidės prie pakartotinio daiktų naudojimo, taisymo, remonto, atliekų kiekio mažinimo, atitinkamai mažės ir teršalų, patenkančių į orą, vandenį, dirvožemį, kiekis, o iš ten – į žmonių organizmus patenkančių medžiagų kiekiai. Prognozuojamos mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės visuomenės sveikatai.	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju, priemonė Nr. 3.1.2.1 nebūtų įgyvendinama. Numatomos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės visuomenės sveikatai. +
3.1.2 priemonė. Dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ tinklo plėtra naujai įrengiamose savivaldybių didelių gabaritų aikštelėse ir jų eksploatacija.			
3.1.2.1. Dalijimosi daiktais stotelės „DĖK'ui“ įrengimas naujai įrengiamoje DGASA Šalčininkų rajono savivaldybėje			
3.1.3 priemonė. Dėk'ui dirbtuvės „Atsinaujink“			
3.1.4 priemonė. Dėk'ui dirbtuvės Senjorų avilyje ir Eko piknikas	IV tikslas. Atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti		
4.1 uždavinys. Atliekų paruošimo perdirbti ir jų perdirbimo galimybių sukūrimas			
4.1.1 priemonė. Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas įvairioms atliekų tvarkymo veikloms	Šio uždavinio priemonių įgyvendinimas vyks ne Šalčininkų r. sav. teritorijoje, todėl pasekmių rajono visuomenės sveikatai nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių Šalčininkų r. sav. visuomenės sveikatai nenumatoma. 0
4.1.2 priemonė. Regioninių Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių plėtra, pritaikant maisto (virtuvės) ir žaliųjų atliekų apdorojimui			
4.1.3 priemonė. Biodujų gamybos iš apdorotų biologiškai skaidžių atliekų srauto pajėgumų sukūrimo poreikio, potencialo ir galimybių įvertinimas			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
4.1.4 priemonė. Apdorotų atliekų srauto paruošimo pajėgumų sukūrimas, naudojimui aukšto kaloringumo reikalaujančiuose energetiniuose (deginimo) įrenginiuose			
4.1.5 priemonė. Regioninių Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių atnaujinimas, siekiant apdoroti iš regiono gyventojų surinktą mišrų komunalinį srautą			
4.1.6 priemonė. Aukštos pridėtinės vertės bioskaidžių atliekų srauto tvarkymo pajėgumų sukūrimas regioniniame sąvartyne			
4.1.7 priemonė. Aukštą pakartotinio panaudojimo potencialą turinčių atliekų srautų atskyrimo ir paruošimo naudoti pajėgumų sukūrimas			
4.2 uždavinys. Atsinaujinančios energijos pajėgumų sukūrimas siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą			
4.2.1 priemonė. Atsinaujinančių energetinių resursų poreikio patenkinimas, įrengiant lokalius elektros energijos gamybos įrenginius	Šio uždavinio priemonių įgyvendinimas vyks ne Šalčininkų r. sav. teritorijoje, todėl pasekmių rajono visuomenės sveikatai nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių Šalčininkų r. sav. visuomenės sveikatai nenumatoma.
4.2.2 priemonė. Dujų, išgaunamų regioniniame sąvartyne, panaudojimas, įrengiant dujų degalinę ir dujinio transporto atliekų pervežimui įsigijimas			
4.2.3 Regioniniame sąvartyne susidarantių biodujų surinkimas ir panaudojimas			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
V tikslas. Atliekų šalinimo galimybės užtikrinimas			
5.1 uždavinys. Atliekų šalinimas: atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti, o vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti, šalinti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai			
5.1.1 Namų ūkiuose susidarantių asbesto atliekų šalinimo užtikrinimas Regioniniame sąvartyne	Beveik visos uždavinio priemonės, išskyrus Nr. 5.1.4 ir 5.1.5, bus įgyvendinamos ne Šalčininkų r. sav. teritorijoje. Savivaldybė prie visų šių priemonių įgyvendinimo prisidės per regioninę komunalinių atliekų tvarkymo kainą.	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos įgyvendinimo atveju uždavinio priemonės vis tiek būtų įgyvendinamos, numatomos mažos reikšmės teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės vietinio ir regioninio masto pasekmės visuomenės sveikatai. +
5.1.2 Regioniniame sąvartyne susidarantių nuotekų (paviršinių nuotekų, sąvartyno filtrato ir koncentrato) kiekio kontrolės ir tvarkymo priemonių plėtra	Atliekų šalinimo galimybės Vilniaus regiono nepavojingųjų atliekų sąvartyne užtikrinimas Šalčininkų rajono savivaldybės gyventojams yra labai svarbus: į jį iš mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių atvežamos rajone surinktos išrūšiuotos, apdorotos atliekos, netinkančios tolimesniam panaudojimui. Sąvartyno asbesto turinčių atliekų šalinimo sekcijoje yra šalinamos iš gyventojų į sąvartyną tiesiogiai arba didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles pristatytos asbesto turinčių gaminių atliekos. Asbesto atliekos yra labai pavojingos, klasifikuojamos kaip A kategorijos kancerogenas, įkvėpus smulkių asbesto pluošto dalelių gali grėsti tokios ligos kaip asbestozė, mezotelioma ir kitų formų vėžys. Dėl priemonės įgyvendinimo sumažės pavojingų		
5.1.3 Regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas			
5.1.4 Sąvartynų (veikiančio ir uždarytų) ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas			
5.1.5 Uždarytų atliekų šalinimo vietų priežiūra			
5.1.6 Poreikio rekultivuoti uždarytą sąvartyną monitoringas			
5.1.7 Sąvartyno naujos sekcijos įrengimas			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
	medžiagų patekimas į žmonių organizmus. Priemonių Nr. 5.1.4 ir 5.1.5 įgyvendinimas būtinas, kadangi vadovaujantis aplinkos monitoringo programa, turi būti vertinamas uždarytų sąvartynų poveikis aplinkai ir vykdoma jų priežiūra, siekiant užtikrinti įdiegtų uždarymo metu įdiegtų priemonių tęstinumą, mažinantį galimą neigiamą aplinkosauginį poveikį. Uždarytų sąvartynų monitoringo vykdymas ir priežiūra turės mažos reikšmės teigiamų netiesioginių pasekmių visuomenės sveikatai, kadangi dėl vykdomų priemonių monitoringo ir priežiūros priemonių bus eliminuota galimybė kilti grėsmei teršalams iš uždarytų sąvartynų patekti į žmonių gyvenamąją aplinką. Prognozuojamos mažos reikšmės teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės visuomenės sveikatai.		

Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 metų plano sprendiniai nenustato konkrečios naujos didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės vietos, Plane tik nustatomas planuojamas naujų aikštelių skaičius atsižvelgiant į Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane nustatytą plėtros kryptį: „261.7.5. iki 2027 m. išplėsti DGASA tinklą – kaimo vietovėse įrengti po vieną DGASA ne didesniu kaip 15 km atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų, o miestuose – vieną DGASA 10 km atstumu tarp tokių aikštelių arba aprūpinančią bent 40 000 gyventojų“. Konkreti didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės vieta Šalčininkų rajone jau yra parinkta – Geranionų g. 44A, Dieveniškių k., Dieveniškių sen., Šalčininkų r. sav., ji suderinta su atsakingomis institucijomis (parengtas statybų techninis projektas suderintas su atsakingomis institucijomis, gautas statybą leidžiantis dokumentas). Sanitarinės apsaugos zonų dydžiai nustatomi vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu arba atlikus poveikio visuomenės sveikatai vertinimą planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentuose. Naujai planuojamos aikštelės veiklos skleidžiamo triukšmo, sukeltos oro taršos ir kvapų atitiktis visuomenės sveikatos saugos teisės aktams bus nustatyta atskirais Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimais arba Taršos leidimais. Paraiškos leidimams gauti bus teikiamos Aplinkos apsaugos agentūrai ir derinamos su Nacionaliniu visuomenės sveikatos centru prie Sveikatos apsaugos ministerijos.^{55 56}

Esamos atliekų tvarkymo aikštelės nebus plečiamos, Plano sprendiniais numatytos veiklos Šalčininkų rajone (dalijimosi daiktais stotelių „DĖK‘ui“ tinklo plėtra) bus vykdomos didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių teritorijoje, sanitarinės apsaugos zonos, nustatytos šioms aikštelėms, nebus keičiamos, planuojamos veiklos neturės poveikio taikomų sanitarinės apsaugos zonų dydžiui, į šias sanitarinės apsaugos zonų ribas nepateks gyvenamieji namai ir jų gyvenamoji aplinka, visuomeninės paskirties pastatai ir jų aplinka.

Naujų veiklų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse įgyvendinimo metu keliamas triukšmas atitiks Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“, 7 punkto reikalavimus.

Aikštelėse Šalčininkų r. sav. nebus įrengiama naujų stacionarių oro taršos šaltinių, todėl tokio pobūdžio aplinkos oro tarša nenumatoma⁵⁷, naujų veiklų įgyvendinimo esamose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse metu dėl autotransporto priemonių judėjimo atsirastantis poveikis (oro tarša) artimiausioms gyvenamosioms ir visuomeninėms teritorijoms ir patalpoms atitiks Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir sveikatos

⁵⁵ Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-528 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“, prieiga internetu: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.453692>.

⁵⁶ Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. D1-259 „Dėl Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“, prieiga internetu: <https://www.teisesakturegistras.lt/portal/lt/legalAct/afd3d660a9d911e38e1082d04585b3dd/asr>.

⁵⁷ UAB „VAATC“ paraiškos Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimui gauti (pakeisti) informacija, prieiga internetu https://old.gamta.lt/files/Paraiska%20TIPK%20leidimui%20gauti_2020.pdf.

apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. įsakymo Nr. 471/582 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ ir aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 „Dėl aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo“ reikalavimus.

Esamose ir planuojamoje didelių gabaritų aikštelėse įgyvendinant naujai planuojamas veiklas nebus tvarkomos bioskaidžios atliekos, todėl susidarančių kvapų atitiks Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“, 5 punkto reikalavimui artimiausioms gyvenamosioms ir visuomeninėms teritorijoms ir patalpoms nevertinama.

8.3. Dirvožemis

Vertinamo sektoriaus apsaugos ir (ar) darnaus vystymosi tikslai (pagal Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 metų (Darbotvarkę 2030)⁵⁸:

15 tikslas. Saugoti, atkurti ir skatinti darnų sausumos ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės būklės blogėjimą ir pakeisti šį procesą priešinga kryptimi bei sustabdyti biologinės įvairovės praradimą.

25 lentelė. Galimų reikšmingų pasekmių dirvožemiui įvertinimas.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
I tikslas. Atliekų prevencijos skatinimas			
1.1 uždavinys. Siekti mažinti atliekų susidarymą skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, naudoti produktus pakartotinai, remonto ir (ar) taisymo paslaugas			
1.1.1 priemonė. Projekto Atliekų kultūra vykdymas ir tolesnis vystymas	Uždavinio priemonių įgyvendinimas turės mažo reikšmingumo teigiamų, netiesioginių, ilgalaikių, vietinio ir regioninio masto pasekmių dirvožemiui dėl perspektyvoje mažėsiančių šalintinių atliekų kiekių, patekusių į sąvartyną ar deginimo įrenginius. Dėl mažėjančios oro taršos mažės ir dirvožemio užterštumas produktais, susidariusiais po galutinio atliekų tvarkymo. Taip pat galimai perspektyvoje sumažėtų ir naujų teritorijų, skirtų atliekų šalinimo	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju, uždavinio priemonės savivaldybėje vis tiek būtų vykdomos, tik mažesniu mastu. Prognozuojamos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės dirvožemiui.
1.1.2 priemonė. Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas atliekų prevencijos veikloms įrengiant administracines patalpas ir edukacijos centrą			
1.1.3 priemonė. Bendradarbiavimas su AM, AAA ir AAD dėl atliekų tvarkymą			

⁵⁸ Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2015 m. rugsėjo 25 d. patvirtinta „Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų“ (Darbotvarkė 2030), prieiga internetu: <https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-ir-tarptautinis-bendradarbiavimas/darnus-vystymasis/darnus-vystymasis-ir-lietuva/jt-darbotvarke-2030-darnaus-vystymosi-tikslai-ir-kiti-tarptautiniai-susitarimai>.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
reglamentuojančių teisės aktų išaiškinimo ir tikslinimo	vietoms, paėmimo poreikis (dėl ko nebūtų sunaikinami nauji dirvožemio plotai).		+
1.1.4 priemonė. Regiono atliekų apskaitos sistemos stiprinimas			
1.1.5 priemonė. Viešinio kampanijų organizavimas ir vykdymas, skatinant rinktis daugkartinius gaminius, pakartotinai naudoti daiktus ir kitos švietėjiškos iniciatyvos. 1.1.5.1. Viešinio kampanijų organizavimas ir vykdymas, skatinant rinktis daugkartinius gaminius ir pakartotinai naudoti daiktus Šalčininkų rajono savivaldybėje			
1.2 uždavinys. Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, tvarkyti šiukšles			
1.2.1 priemonė. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose. 1.2.1.1. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose, siekiant mažinti plastiko pakuočių atliekas Šalčininkų rajono savivaldybėje	Uždavinio priemonių įgyvendinimas turės reikšmingų teigiamų, tiesioginių ir netiesioginių, trumpalaikių ir ilgalaikių vietinio masto pasekmių dirvožemiui dėl bešeimininkių padangų surinkimo ir išvežimo iš viešųjų teritorijų, kur irdamos atliekos galimai būtų sukėlusios dirvožemio užteršimo grėsmę. Dėl viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtros mažės gėrimų pakuočių, patenkančių į aplinką, tame tarpe ir į dirvožemį, atliekų kiekis.	Reikšmingos teigiamos, netiesioginės ir trumpalaikės ir ilgalaikės, vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju uždavinio galimai nebūtų įgyvendinama priemonė Nr. 1.2.1.1. Prognozuojamos mažesnio reikšmingumo teigiamos, tiesioginės, trumpalaikės, vietinio masto pasekmės dirvožemiui. +

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
1.2.2 priemonė. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas. 1.2.2.1. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas Šalčininkų rajono savivaldybėje			
II tikslas. Atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti			
2.1 uždavinys. Gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimas			
2.1.1 priemonė. Viešinio kampanijos pradėdant ir vykdant biologiškai skaidžių atliekų (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų surinkimą organizavimas	Uždavinio priemonių įgyvendinimas turės mažo reikšmingumo teigiamų, netiesioginių, ilgalaikių, vietinio ir regioninio masto pasekmių dirvožemiui dėl perspektyvoje mažėsiančių šalintinių atliekų kiekių, patekusių į sąvartyną ar deginimo įrenginius. Dėl mažėjančios oro taršos mažės ir dirvožemio užterštumas produktais, susidariusiais po galutinio atliekų tvarkymo. Taip pat galimai perspektyvoje sumažėtų ir naujų teritorijų, skirtų atliekų šalinimo vietoms, paėmimo poreikis (dėl ko nebūtų sunaikinami nauji dirvožemio plotai).	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju, uždavinio priemonės savivaldybėje vis tiek būtų vykdomos, tik mažesniu mastu. Prognozuojamos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės dirvožemiui. +
2.1.2 priemonė. Projektas „Švaros ambasadoriai“			
2.1.3 priemonė. Piktogramų (unifikuotų ženklų) diegimas atliekų surinkimo vietose regione			
2.1.4 priemonė. Viešinio kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir kompostavimą vietoje. 2.1.4.1. Viešinio kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2 uždavinys. Atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumo didinimas			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.1 priemonė. Regiono savivaldybių gyventojų poreikius atitinkančios pakuočių atliekų surinkimo sistemos veiklos užtikrinimas, remiantis UAB „VAATC“ ir regiono savivaldybių bendradarbiavimu su GIO	Uždavinio įgyvendinimas didins tinkamą įvairių atliekų rūšiavimą, perdirbimą, kompostavimą – veiksmus, kurie sąlygos susidariusį mažesnį šalinamų sąvartyne arba sudeginamų atliekų kiekį. Dėl mažėjančios oro taršos mažės ir dirvožemio užterštumas produktais, susidariusiais po galutinio atliekų tvarkymo.	Mažo reikšmingumo ir teigiamos, ir neigiamos, netiesioginės ir tiesioginės, vietinio ir regioninio masto. + / - 0	„Nulinės“ alternatyvos atveju uždavinio priemonės būtų įgyvendinamos mažesniu mastu. Prognozuojamos mažiau reikšmingos ir teigiamos, ir neigiamos, netiesioginės ir tiesioginės, vietinio ir regioninio masto pasekmės dirvožemiui. Kai kurių priemonių (Nr. 2.2.1, 2.2.9, 2.2.13) įgyvendinimas pasekmių dirvožemiui neturės. + / - 0
2.2.2 priemonė. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra. 2.2.2.1. Antrinių žaliavų surinkimo priemonių palaikymas ir plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje	Naujos didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimui (naujai statybai) reikalingame naujame žemės plote bus sunaikintas viršutinis dirvožemio sluoksnis, dėl statybinių medžiagų sandėliavimo, sunkiasvorio autotransporto suslegiama dirva.	Prognozuojamos mažo reikšmingumo ir teigiamos, ir neigiamos, netiesioginės ir tiesioginės, vietinio ir regioninio masto pasekmės dirvožemiui. Kai kurių priemonių (Nr. 2.2.1, 2.2.9, 2.2.13) įgyvendinimas pasekmių dirvožemiui neturės.	
2.2.3 priemonė. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra. 2.2.3.1. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių pasiekiamumo užtikrinimas Šalčininkų rajono savivaldybėje	Prognozuojamos mažo reikšmingumo ir teigiamos, ir neigiamos, netiesioginės ir tiesioginės, vietinio ir regioninio masto pasekmės dirvožemiui. Kai kurių priemonių (Nr. 2.2.1, 2.2.9, 2.2.13) įgyvendinimas pasekmių dirvožemiui neturės.		
2.2.4 priemonė. Esamų didelių gabaritų aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.5 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra regiono savivaldybėse. 2.2.5.1. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimas Dieveniškėse			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.6 priemonė. Eksploatuojamų didelių gabaritų aikštelių surinkimo priemonių (konteinerių) atnaujinimas			
2.2.7 priemonė. Individualaus ar kolektyvinio kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, butyje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti. 2.2.7.1. Individualių kompostavimo priemonių (dėžių) plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.8 priemonė. Maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra, aprūpinant gyventojus atskirais rūšiavimo konteineriais ar rūšiuojamojo surinkimo maišais. 2.2.8.1. Maisto (virtuvės) atliekų surinkimo priemonių plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.9 priemonė. Žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.10 priemonė. Butyje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra.			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.10.1. Tekstilės atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.11 priemonė. Buityje susidarančių pavojingų atliekų mobilių surinkimo konteinerių regiono gyventojam užtikrinimas			
2.2.12 priemonė. Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą savivaldybėje atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus.			
2.2.12.1. Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus, ir užtikrintas jų įgyvendinimas Šalčininkų rajono savivaldybėje.			
2.2.12.2. Dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šalčininkų rajono savivaldybėje atnaujinimas, diferencijuoto apmokestinimo galimybių ir jų kontrolės priemonių įvertinimas.			
2.2.13 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų,			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.14 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.15 priemonė. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir šutvarkymo organizavimą Šalčininkų rajono savivaldybėje			
III tikslas. Atliekų paruošimas naudoti pakartotinai			
3.1 uždavinys. Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad jie būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo			
3.1.1 priemonė. Bendradarbiaujant su NVO dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ tinklo plėtra ir esamų eksploatacija	Uždavinio priemonių įgyvendinimas turės mažo reikšmingumo teigiamų, netiesioginių, ilgalaikių, vietinio ir regioninio masto pasekmių dirvožemiui dėl perspektyvoje mažėsiančių šalintinių atliekų kiekių, patekusių į sąvartyną ar deginimo įrenginius. Dėl mažėjančios oro taršos mažės ir dirvožemio užterštumas produktais, susidariusiais po galutinio atliekų tvarkymo.	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio ir masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonė Nr. 3.1.2.1 galimai nebūtų įgyvendinama, todėl būtų prognozuojamos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinės ir regioninės reikšmės pasekmės dirvožemiui. +
3.1.2 priemonė. Dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ tinklo plėtra naujai įrengiamose savivaldybių didelių gabaritų aikštelėse ir jų eksploatacija.			
3.1.2.1. Dalijimosi daiktais stotelės „DĖK‘ui“ įrengimas naujai įrengiamoje DGASA Šalčininkų rajono savivaldybėje			
3.1.3 priemonė. Dėk‘ui dirbtuvės „Atsinaujink“			
3.1.4 priemonė. Dėk‘ui dirbtuvės Senjorų avilyje ir Eko piknikas	IV tikslas. Atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti		
4.1 uždavinys. Atliekų paruošimo perdirbti ir jų perdirbimo galimybių sukūrimas			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju	
4.1.1 priemonė. Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas įvairioms atliekų tvarkymo veikloms	Uždavinio priemonės bus įgyvendinamos ne Šalčininkų r. sav. teritorijoje, jų įgyvendinimas neturės pasekmių rajono dirvožemiui.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių dirvožemiui nenumatoma. 0	
4.1.2 priemonė. Regioninių Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių plėtra, pritaikant maisto (virtuvės) ir žaliųjų atliekų apdorojimui				4.1.3 priemonė. Biodujų gamybos iš apdorotų biologiškai skaidžių atliekų srauto pajėgumų sukūrimo poreikio, potencialo ir galimybių įvertinimas
4.1.4 priemonė. Apdorotų atliekų srauto paruošimo pajėgumų sukūrimas, naudojimui aukšto kaloringumo reikalaujančiuose energetiniuose (deginimo) įrenginiuose				4.1.5 priemonė. Regioninių Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių atnaujinimas, siekiant apdoroti iš regiono gyventojų surinktą mišrų komunalinį srautą
4.1.6 priemonė. Aukštos pridėtinės vertės bioskaidžių atliekų srauto tvarkymo pajėgumų sukūrimas regioniniame sąvartyne				4.1.7 priemonė. Aukštą pakartotinio panaudojimo

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
potencialą turinčių atliekų srautų atskyrimo ir paruošimo naudoti pajėgumų sukūrimas			
4.2 uždavinys. Atsinaujinančios energijos pajėgumų sukūrimas siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą			
4.2.1 priemonė. Atsinaujinančių energetinių resursų poreikio patenkinimas, įrengiant lokalius elektros energijos gamybos įrenginius	Uždavinio priemonės bus įgyvendinamos ne Šalčininkų r. sav. teritorijoje, jų įgyvendinimas neturės pasekmių rajono dirvožemiui.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių dirvožemiui nenumatoma. 0
4.2.2 priemonė. Dujų, išgaunamų regioniniame sąvartyne, panaudojimas, įrengiant dujų degalinę ir dujinio transporto atliekų pervežimui įsigijimas			
4.2.3 Regioniniame sąvartyne susidarantių biodujų surinkimas ir panaudojimas			
V tikslas. Atliekų šalinimo galimybės užtikrinimas			
5.1 uždavinys. Atliekų šalinimas: atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti, o vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti, šalinti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai			
5.1.1 priemonė. Namų ūkiuose susidarantių asbesto atliekų šalinimo užtikrinimas Regioniniame sąvartyne	Uždavinio priemonės, išskyrus Nr. 5.1.4 ir 5.1.5, bus įgyvendinamos ne Šalčininkų r. sav. teritorijoje, todėl pasekmių dirvožemiui neprognozuojama.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju būtų įgyvendinamos tos pačios uždavinio priemonės, pasekmių dirvožemiui nenumatoma.
5.1.2 priemonė. Regioniniame sąvartyne susidarantių nuotekų (paviršinių nuotekų, sąvartyno filtrato ir koncentrato) kiekio	Priemonių Nr. 5.1.4 ir 5.1.5 įgyvendinimas pasekmių dirvožemiui neturės.		

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
kontrolės ir tvarkymo priemonių plėtra			
5.1.3 priemonė. Regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas			
5.1.4 priemonė. Sąvartynų (veikiančio ir uždarytų) ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas			
5.1.5 priemonė. Uždarytų atliekų šalinimo vietų priežiūra			
5.1.6 priemonė. Poreikio reikultivuoti uždarytą sąvartyną monitoringas			
5.1.7 priemonė. Sąvartyno naujos sekcijos įrengimas			

8.4. Vanduo

Vertinamo sektoriaus apsaugos ir (ar) darnaus vystymosi tikslai (pagal Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 metų (Darbotvarkę 2030)⁵⁹:

6 tikslas. Užtikrinti visiems vandens prieinamumą, darnų valdymą ir sanitariją.

14 tikslas. Išsaugoti ir tausiai naudoti vandenynus, jūras ir jūrų išteklius darniam vystymuisi.

26 lentelė. Galimų reikšmingų pasekmių vandeniui įvertinimas.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
I tikslas. Atliekų prevencijos skatinimas			
1.1 uždavinys. Siekti mažinti atliekų susidarymą skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, naudoti produktus pakartotinai, remonto ir (ar) taisymo paslaugas			
1.1.1 priemonė. Projekto Atliekų kultūra vykdymas ir tolesnis vystymas	Uždavinio priemonės netiesiogiai prisidės prie vandenių taršos mažinimo: dėl didėjančio gyventojų sąmoningumo atliekų srityje mažės į aplinką, tame tarpe ir vandens telkinius išmetamų šiukšlių kiekis. Prognozuojamos mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės paviršiniams vandens telkiniams. Kai kurių uždavinio priemonių (Nr. 1.1.3 ir 1.1.4) įgyvendinimas pasekmių vandeniui neturės (pasekmės nenumatomos).	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. + 0	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonės vis tiek būtų įgyvendinamos, tik mažesniu mastu, todėl galimos mažiau reikšmingos teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto
1.1.2 priemonė. Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas atliekų prevencijos veikloms įrengiant administracines patalpas ir edukacijos centrą			
1.1.3 priemonė. Bendradarbiavimas su AM, AAA ir AAD dėl atliekų tvarkymą			

⁵⁹ Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2015 m. rugsėjo 25 d. patvirtinta „Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų“ (Darbotvarkė 2030), prieiga internetu: <https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-ir-tarptautinis-bendradarbiavimas/darnus-vystymasis/darnus-vystymasis-ir-lietuva/jt-darbotvarke-2030-darnaus-vystymosi-tikslai-ir-kiti-tarptautiniai-susitarimai>.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
reglamentuojančių teisės aktų išaiškinimo ir tikslinimo			pasekmės paviršiniams vandens telkiniams. +
1.1.4 priemonė. Regiono atliekų apskaitos sistemos stiprinimas			
1.1.5 priemonė. Viešinio kampanijų organizavimas ir vykdymas, skatinant rinktis daugkartinius gaminius, pakartotinai naudoti daiktus ir kitos švietėjiškos iniciatyvos. 1.1.5.1. Viešinio kampanijų organizavimas ir vykdymas, skatinant rinktis daugkartinius gaminius ir pakartotinai naudoti daiktus Šalčininkų rajono savivaldybėje			
1.2 uždavinys. Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, tvarkyti šiukšles			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
1.2.1 priemonė. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose. 1.2.1.1. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose, siekiant mažinti plastiko pakuočių atliekas Šalčininkų rajono savivaldybėje	Uždavinio priemonės tiesiogiai (surenkant ir išvežant bešeimininkes padangų atliekas) ir netiesiogiai (per atliekų prevencijos skatinimą vengiant vienkartinį gėrimų pakuočių atliekų) prisidės prie paviršinių vandens telkinių taršos mažinimo. Prognozuojamos reikšmingos teigiamos, netiesioginės ir tiesioginės, trumpalaikės ir ilgalaikės, vietinio masto pasekmės paviršiniams vandens telkiniams.	Reikšmingos teigiamos, tiesioginės ir netiesioginės, trumpalaikės ir ilgalaikės, vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju galimai nebūtų įgyvendinama priemonė Nr. 1.2.1.1, todėl prognozuojamos mažesnio reikšmingumo teigiamos, tiesioginės, trumpalaikės, vietinio masto pasekmės paviršiniams vandens telkiniams. +
1.2.2 priemonė. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas. 1.2.2.1. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas Šalčininkų rajono savivaldybėje			
II tikslas. Atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti			
2.1 uždavinys. Gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimas			
2.1.1 priemonė. Viešinio kampanijos pradėjimas ir vykdymas biologiskai skaidžių atliekų (tame tarpe maisto	Uždavinio priemonės netiesiogiai prisidės prie vandens taršos mažinimo: dėl didėjančio gyventojų sąmoningumo atliekų srityje mažės į	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės,	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonės būtų įgyvendinamos mažesniu mastu, todėl

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
(virtuvės) atliekų surinkimą organizavimas 2.1.2 priemonė. Projektas „Švaros ambasadoriai“ 2.1.3 priemonė. Piktogramų (unifikuotų ženklų) diegimas atliekų surinkimo vietose regione 2.1.4 priemonė. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir kompostavimą vietoje. 2.1.4.1. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą Šalčininkų rajono savivaldybėje	aplinką, tame tarpe ir vandens telkinius, išmetamų šiukšlių kiekis. Prognozuojamos mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės paviršiniams vandens telkiniams.	ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. +	prognozuojamos mažiau reikšmingos teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės paviršiniams vandens telkiniams. +
2.2 uždavinys. Atliekų rūšiovimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumo didinimas			
2.2.1 priemonė. Regiono savivaldybių gyventojų poreikius atitinkančios pakuočių atliekų surinkimo sistemos veiklos užtikrinimas, remiantis UAB „VAATC“ ir regiono savivaldybių bendradarbiavimu su GIO 2.2.2 priemonė. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra.	Uždavinio priemonės netiesiogiai prisidės prie vandens taršos mažinimo: dėl didėjančio gyventojų sąmoningumo atliekų tvarkymo srityje ir geresnių galimybių tinkamai išrūšiuoti atliekas (padidėjusio atliekų rūšiovimo priemonių prieinamumo), mažės į aplinką, tame tarpe ir vandens telkinius, išmetamų šiukšlių kiekis.	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės vietinio ir regioninio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju visos uždavinio priemonės būtų įgyvendinamos, tik mažesniu mastu, todėl galimos mažiau reikšmingos teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės vietinio ir regioninio masto pasekmės paviršiniams vandens telkiniams.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.2.1. Antrinių žaliavų surinkimo priemonių palaikymas ir plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			+
2.2.3 priemonė. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra.			
2.2.3.1. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių pasiekiamumo užtikrinimas Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.4 priemonė. Esamų didelių gabaritų aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.5 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra regiono savivaldybėse. 2.2.5.1. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimas Dieveniškėse			
2.2.6 priemonė. Eksploatuojamų didelių gabaritų aikštelių surinkimo priemonių (konteinerių) atnaujinimas			
2.2.7 priemonė. Individualaus ar kolektyvinio kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti. 2.2.7.1. Individualių kompostavimo priemonių (dėžių) plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.8 priemonė. Maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra, aprūpinant gyventojus atskirais rūšiavimo konteineriais ar rūšiuojamojo surinkimo maišais. 2.2.8.1. Maisto (virtuvės) atliekų surinkimo priemonių plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.9 priemonė. Žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.10 priemonė. Buityje susidarancios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra. 2.2.10.1. Tekstilės atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.11 priemonė. Buityje susidaranciu pavojingu atliekų			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
mobilių surinkimo konteinerių regiono gyventojam užtikrinimas 2.2.12 priemonė. Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą savivaldybėje atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus. 2.2.12.1. Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus, ir užtikrintas jų įgyvendinimas Šalčininkų rajono savivaldybėje. 2.2.12.2. Dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šalčininkų rajono savivaldybėje atnaujinimas, diferencijuoto apmokestinimo galimybių ir jų kontrolės priemonių įvertinimas. 2.2.13 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.14 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje,			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
vežimo ir apdorojimo finansavimo Šalčininkų rajono savivaldybėje 2.2.15 priemonė. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą Šalčininkų rajono savivaldybėje			
III tikslas. Atliekų paruošimas naudoti pakartotinai			
3.1 uždavinys. Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad jie būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo			
3.1.1 priemonė. Bendradarbiaujant su NVO dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ tinklo plėtra ir esamų eksploatacija 3.1.2 priemonė. Dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ tinklo plėtra naujai įrengiamose savivaldybių didelių gabaritų aikštelėse ir jų eksploatacija. 3.1.2.1. Dalijimosi daiktais stotelės „DĖK‘ui“ įrengimas naujai įrengiamoje DGASA Šalčininkų rajono savivaldybėje 3.1.3 priemonė. Dėk‘ui dirbtuvės „Atsinaujink“ 3.1.4 priemonė. Dėk‘ui dirbtuvės Senjorų avilyje ir Eko piknikas	Uždavinio priemonės netiesiogiai prisidės prie vandens taršos mažinimo: dėl didėjančio gyventojų sąmoningumo atliekų srityje, dėl daiktų pakartotinio naudojimo mažės į aplinką, tame tarpe ir į vandens telkinius, išmetamų šiukšlių kiekis.	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju būtų neįgyvendinama tik priemonė Nr. 3.1.2.1, todėl galimos mažiau reikšmingos teigiamos netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės paviršiniams vandens telkiniams. +
IV tikslas. Atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
4.1 uždavinys. Atliekų paruošimo perdirbti ir jų perdirbimo galimybių sukūrimas			
4.1.1 priemonė. Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas įvairioms atliekų tvarkymo veikloms	Uždavinio priemonės bus įgyvendinamos ne Šalčininkų r. sav. teritorijoje, todėl pasekmių rajono vandenims neturės.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių rajono vandenims nenumatoma. 0
4.1.2 priemonė. Regioninių Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių plėtra, pritaikant maisto (virtuvės) ir žaliųjų atliekų apdorojimui			
4.1.3 priemonė. Biudujų gamybos iš apdorotų biologiškai skaidžių atliekų srauto pajėgumų sukūrimo poreikio, potencialo ir galimybių įvertinimas			
4.1.4 priemonė. Apdorotų atliekų srauto paruošimo pajėgumų sukūrimas, naudojimui aukšto kaloringumo reikalaujančiuose energetiniuose (deginimo) įrenginiuose			
4.1.5 priemonė. Regioninių Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių atnaujinimas, siekiant apdoroti iš regiono gyventojų surinktą mišrų komunalinį srautą			
4.1.6 priemonė. Aukštos pridėtinės vertės bioskaidžių			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
atliekų srauto tvarkymo pajėgumų sukūrimas regioniniame sąvartyne 4.1.7 priemonė. Aukštą pakartotinio panaudojimo potencialą turinčių atliekų srautų atskyrimo ir paruošimo naudoti pajėgumų sukūrimas			
4.2 uždavinys. Atsinaujinančios energijos pajėgumų sukūrimas siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą			
4.2.1 priemonė. Atsinaujinančių energetinių resursų poreikio patenkinimas, įrengiant lokalius elektros energijos gamybos įrenginius	Uždavinio priemonės bus įgyvendinamos ne Šalčininkų r. sav. teritorijoje, todėl pasekmių rajono vandenims neturės.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių rajono vandenims nenumatoma. 0
4.2.2 priemonė. Dujų, išgaunamų regioniniame sąvartyne, panaudojimas, įrengiant dujų degalinę ir dujinio transporto atliekų pervežimui įsigijimas			
4.2.3 Regioniniame sąvartyne susidarantių biodujų surinkimas ir panaudojimas			
V tikslas. Atliekų šalinimo galimybės užtikrinimas			
5.1 uždavinys. Atliekų šalinimas: atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti, o vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti, šalinti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai			
5.1.1 priemonė. Namų ūkiuose susidarantių asbesto atliekų šalinimo užtikrinimas Regioniniame sąvartyne	Šalčininkų r. sav. teritorijoje esančių uždarytų sąvartynų monitoringas ir priežiūra (priemonės Nr. 5.1.4 ir 5.1.5) turės netiesioginių ilgalaikių teigiamų pasekmių vandeniui dėl vykdomos	Reikšmingos teigiamos, netiesioginės,	„Nulinės“ alternatyvos atveju visos uždavinio priemonės vis tiek būtų įgyvendinamos, todėl

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
5.1.2 priemonė. Regioniniame sąvartyne susidarančių nuotekų (paviršinių nuotekų, sąvartyno filtrato ir koncentrato) kiekio kontrolės ir tvarkymo priemonių plėtra	teršalų patekimo į gruntinius vandenis prevencijos ir kontrolės. Kitų priemonių įgyvendinimas vyks ne Šalčininkų r. sav. teritorijoje, todėl pasekmių rajono vandenims nenumatoma.	ilgalaikės, vietinio masto. + 0	planuojamos reikšmingos teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto. pasekmės vandenims.
5.1.3 priemonė. Regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas			
5.1.4 priemonė. Sąvartynų (veikiančio ir uždarytų) ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas			
5.1.5 priemonė. Uždarytų atliekų šalinimo vietų priežiūra			
5.1.6 priemonė. Poreikio rekultivuoti uždarytą sąvartyną monitoringas			
5.1.7 priemonė. Sąvartyno naujos sekcijos įrengimas			

8.5. Oras ir klimatas

Vertinamo sektoriaus apsaugos ir (ar) darnaus vystymosi tikslai (pagal Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 metų (Darbotvarkę 2030)⁶⁰:

13 tikslas. Imtis skubių kovos su klimato kaita ir jos poveikiu veiksmų.

27 lentelė. Galimų reikšmingų pasekmių orui ir klimatui įvertinimas.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
I tikslas. Atliekų prevencijos skatinimas			
1.1 uždavinys. Siekti mažinti atliekų susidarymą skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, naudoti produktus pakartotinai, remonto ir (ar) taisymo paslaugas			
1.1.1 priemonė. Projekto Atliekų kultūra vykdymas ir tolesnis vystymas	Dėl gyventojų švietimo ir informavimo apie tinkamą atliekų tvarkymą, skatinant tinkamai rūšiuoti, perdirbti atliekas, didinti atliekų pakartotinį naudojimą, taisyti, remontuoti, atnaujinti daiktus, kad jie nevirstų atliekomis, susidarys mažesnis regioniniame sąvartyne šalinamų, deginimo įrenginiuose sudeginamų atliekų kiekis. Šitaip bus išvengta dalies teršalų, šiltnamio efekto sukeliančių dujų patekimo į orą. Tikėtinos mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės,	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. + 0	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonės būtų įgyvendinamos, tik mažesniu mastu, todėl galimos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės orui ir klimatui. +
1.1.2 priemonė. Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas atliekų prevencijos veikloms įrengiant administracines patalpas ir edukacijos centrą			
1.1.3 priemonė. Bendradarbiavimas su AM, AAA ir AAD dėl atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų išaiškinimo ir tikslinimo			
1.1.4 priemonė. Regiono atliekų apskaitos sistemos stiprinimas			
1.1.5 priemonė. Viešinimo kampanijų organizavimas ir vykdymas, skatinant			

⁶⁰ Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2015 m. rugsėjo 25 d. patvirtinta „Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų“ (Darbotvarkė 2030), prieiga internetu: <https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-ir-tarptautinis-bendradarbiavimas/darnus-vystymasis/darnus-vystymasis-ir-lietuva/jt-darbotvarke-2030-darnaus-vystymosi-tikslai-ir-kiti-tarptautiniai-susitarimai>.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
rinktis daugkartinius gaminius, pakartotinai naudoti daiktus ir kitos švietėjiškos iniciatyvos. 1.1.5.1. Viešinio kampanijų organizavimas ir vykdymas, skatinant rinktis daugkartinius gaminius ir pakartotinai naudoti daiktus Šalčininkų rajono savivaldybėje	vietinio ir regioninio masto pasekmės orui ir klimatui. Kai kurių uždavinio priemonių (Nr. 1.1.3 ir 1.1.4) įgyvendinimas pasekmių orui ir klimatui neturės (pasekmės nenumatomos).		
1.2 uždavinys. Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, tvarkyti šiukšles			
1.2.1 priemonė. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose. 1.2.1.1. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose, siekiant mažinti plastiko pakuočių atliekas Šalčininkų rajono savivaldybėje	Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtra leis mažinti gyventojų sunaudojamų ir išmetamų vienkartinį gėrimų pakuočių atliekų kiekį, kas netiesiogiai leis sumažinti dėl jų perdirbimo susidarantių oro teršalų ir klimato kaitą sukeliančių dujų išsiskyrimo į aplinką. Tikėtinos teigiamos, netiesioginės, trumpalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės orui ir klimatui.	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, trumpalaikės, vietinio ir regioninio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju galima būtų neįgyvendinama priemonė Nr. 1.2.1.1, todėl numatomos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, trumpalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės orui ir klimatui. +
1.2.2 priemonė. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas. 1.2.2.1. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas Šalčininkų rajono savivaldybėje			
II tikslas. Atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti			
2.1 uždavinys. Gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimas			
2.1.1 priemonė. Viešinio kampanijos pradedant ir vykdant biologiškai skaidžių	Dėl atliekų susidarymo prevencijos, tinkamo buityje susidarantių skirtingų	Mažo reikšmingumo	„Nulinės“ alternatyvos įgyvendinimo atveju

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
atliekų (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų surinkimą organizavimas 2.1.2 priemonė. Projektas „Svaros ambasadoriai“ 2.1.3 priemonė. Piktogramų (unifikuotų ženklų) diegimas atliekų surinkimo vietose regione 2.1.4 priemonė. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir kompostavimą vietoje. 2.1.4.1. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą Šalčininkų rajono savivaldybėje	rūšių atliekų išrūšiavimo į joms skirtus konteinerius mažesnis rūšiuotinių atliekų kiekis su bendru mišrių komunalinių atliekų srautu pateks į regioninį sąvartyną. Šitaip bus išvengta dalies teršalų, šiltnamio efektą sukeliančių dujų patekimo į orą. Tikėtinos mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės orui ir klimatui.	teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. +	priemonės būtų įgyvendinamos, tik mažesniu mastu, todėl galimos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės orui ir klimatui. +
2.2 uždavinys. Atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumo didinimas			
2.2.1 priemonė. Regiono savivaldybių gyventojų poreikius atitinkančios pakuočių atliekų surinkimo sistemos veiklos užtikrinimas, remiantis UAB „VAATC“ ir regiono savivaldybių bendradarbiavimu su GIO 2.2.2 priemonė. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra. 2.2.2.1. Antrinių žaliavų surinkimo priemonių palaikymas ir plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje	Uždavinio priemonių įgyvendinimas didins tinkamą įvairių atliekų rūšiavimą, kompostavimą – veiksmus, kurie sąlygos susidariusį mažesnę šalinamų sąvartyne arba sudeginamų atliekų kiekį. Nesudeginti produktai neužters aplinkos oro kenksmingomis medžiagomis ir neprisidės prie klimato kaitą sukeliančių dujų emisijų. Naujos didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimo (statybos) darbų vykdymo metu gali kilti trumpalaikių tiesioginių neigiamų mažai reikšmingų pasekmių orui ir klimatui dėl dulkių, autotransporto keliamos taršos. Tačiau, atsižvelgiant į	Mažo reikšmingumo ir teigiamos, ir neigiamos, netiesioginės ir tiesioginės, trumpalaikės ir ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. + / - 0	„Nulinės“ alternatyvos įgyvendinimo atveju priemonės būtų įgyvendinamos, tik mažesniu mastu, todėl galimos mažesnio reikšmingumo ir teigiamos, ir neigiamos, netiesioginės ir tiesioginės, trumpalaikės ir ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės orui ir klimatui. + / -
2.2.3 priemonė. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra. 2.2.3.1. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių pasiekiamumo	kilti trumpalaikių tiesioginių neigiamų mažai reikšmingų pasekmių orui ir klimatui dėl dulkių, autotransporto keliamos taršos. Tačiau, atsižvelgiant į		

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
užtikrinimas Šalčininkų rajono savivaldybėje	tai, kad tokio pobūdžio darbai bus derinami su atsakingomis institucijomis ir atliekami laikantis teisės aktų reikalavimų, naudojamos transporto priemonės atitiks nustatytus minimalios taršos reikalavimus, laikoma, kad neigiamos pasekmės orui ir klimatui bus mažai reikšmingos. Taip pat, dėl atskiro atliekų surinkimo gali padidėti autotransporto išmetamų teršalų emisijos, kadangi bus reikalingi papildomi reisai būtent antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų, bioskaidžių, tekstilės, pavojingų atliekų surinkimui ir šių atliekų transportavimui iki jų apdorojimo įrenginių vietos, kas sąlygos didesnes šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas. Todėl prognozuojamos mažo reikšmingumo ir teigiamos, ir neigiamos, netiesioginės ir tiesioginės, trumpalaikės ir ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės orui ir klimatui. Kai kurių priemonių (Nr. 2.2.1, 2.2.13) įgyvendinimas pasekmių orui ir klimatui neturės.		
2.2.4 priemonė. Esamų didelių gabaritų aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.5 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra regiono savivaldybėse.			
2.2.5.1. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimas Dieveniškėse			
2.2.6 priemonė. Eksploatuojamų didelių gabaritų aikštelių surinkimo priemonių (konteinerių) atnaujinimas			
2.2.7 priemonė. Individualaus ar kolektyvinio kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, butyje susidarantioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti. 2.2.7.1. Individualių kompostavimo priemonių (dėžių) plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.8 priemonė. Maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra, aprūpinant gyventojus atskirais rūšiavimo konteneriais ar rūšiuojamojo surinkimo maišais. 2.2.8.1. Maisto (virtuvės) atliekų surinkimo priemonių plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.9 priemonė. Žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.10 priemonė. Buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra.			
2.2.10.1. Tekstilės atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.11 priemonė. Buityje susidarančių pavojingų atliekų mobilių surinkimo konteinerių regiono gyventojam užtikrinimas			
2.2.12 priemonė. Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą savivaldybėje atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus. 2.2.12.1. Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus, ir užtikrintas jų įgyvendinimas Šalčininkų rajono savivaldybėje. 2.2.12.2. Dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šalčininkų rajono savivaldybėje atnaujinimas, diferencijuoto apmokestinimo galimybių ir jų kontrolės priemonių įvertinimas.			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.13 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.14 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šalčininkų rajono savivaldybėje			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.15 priemonė. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą Šalčininkų rajono savivaldybėje			
III tikslas. Atliekų paruošimas naudoti pakartotinai			
3.1 uždavinys. Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad jie būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo			
3.1.1 priemonė. Bendradarbiaujant su NVO dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ tinklo plėtra ir esamų eksploatacija	Dėl gyventojų švietimo ir informavimo apie tinkamą atliekų tvarkymą, skatinant tinkamai rūšiuoti, perdirbti atliekas, didinti atliekų pakartotinį naudojimą, taisyti, remontuoti, atnaujinti daiktus, kad jie nevirstų atliekomis, susidarys mažesnis regioniniame sąvartyne šalinamų, deginimo įrenginiuose sudeginamų atliekų kiekis. Šitaip bus išvengta dalies teršalų, šiltnamio efektą sukeliančių dujų patekimo į orą. Tikėtinos mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės orui ir klimatui.	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos įgyvendinimo atveju priemonės būtų įgyvendinamos, tik mažesniu mastu, todėl galimos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės orui ir klimatui. +
3.1.2 priemonė. Dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ tinklo plėtra naujai įrengiamose savivaldybių didelių gabaritų aikštelėse ir jų eksploatacija. 3.1.2.1. Dalijimosi daiktais stotelės „DĖK‘ui“ įrengimas naujai įrengiamoje DGASA Šalčininkų rajono savivaldybėje			
3.1.3 priemonė. Dėk‘ui dirbtuvės „Atsinaujink“			
3.1.4 priemonė. Dėk‘ui dirbtuvės Senjorų avilyje ir Eko piknikas			
IV tikslas. Atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti			
4.1 uždavinys. Atliekų paruošimo perdirbti ir jų perdirbimo galimybių sukūrimas			
4.1.1 priemonė. Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas įvairioms atliekų tvarkymo veikloms	Pasekmių Šalčininkų r. sav. teritorijai nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių Šalčininkų r. sav. teritorijai nenumatoma.
4.1.2 priemonė. Regioninių Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių plėtra,			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
pritaikant maisto (virtuvės) ir žaliųjų atliekų apdorojimui 4.1.3 priemonė. Biodujų gamybos iš apdorotų biologiškai skaidžių atliekų srauto pajėgumų sukūrimo poreikio, potencialo ir galimybių įvertinimas 4.1.4 priemonė. Apdorotų atliekų srauto paruošimo pajėgumų sukūrimas, naudojimui aukšto kaloringumo reikalaujančiuose energetiniuose (deginimo) įrenginiuose 4.1.5 priemonė. Regioninių Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių atnaujinimas, siekiant apdoroti iš regiono gyventojų surinktą mišrų komunalinį srautą 4.1.6 priemonė. Aukštos pridėtinės vertės bioskaidžių atliekų srauto tvarkymo pajėgumų sukūrimas regioniniame sąvartyne 4.1.7 priemonė. Aukštą pakartotinio panaudojimo potencialą turinčių atliekų srautų atskyrimo ir paruošimo naudoti pajėgumų sukūrimas			
4.2 uždavinys. Atsinaujinančios energijos pajėgumų sukūrimas siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą			
4.2.1 priemonė. Atsinaujinančių energetinių resursų poreikio patenkinimas, įrengiant lokalius elektros energijos gamybos įrenginius	Pasekmių Šalčininkų r. sav. teritorijai nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių Šalčininkų r. sav. teritorijai nenumatoma.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
4.2.2 priemonė. Dujų, išgaunamų regioniniame sąvartyne, panaudojimas, įrengiant dujų degalinę ir dujinio transporto atliekų pervežimui įsigijimas			
4.2.3 priemonė. Regioniniame sąvartyne susidarantių biodujų surinkimas ir panaudojimas			
V tikslas. Atliekų šalinimo galimybės užtikrinimas			
5.1 uždavinys. Atliekų šalinimas: atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti, o vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti, šalinti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai			
5.1.1 priemonė. Namų ūkiuose susidarantių asbesto atliekų šalinimo užtikrinimas Regioniniame sąvartyne	Pasekmių Šalčininkų r. sav. teritorijai nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių Šalčininkų r. sav. teritorijai nenumatoma.
5.1.2 priemonė. Regioniniame sąvartyne susidarantių nuotekų (paviršinių nuotekų, sąvartyno filtrato ir koncentrato) kiekio kontrolės ir tvarkymo priemonių plėtra			
5.1.3 priemonė. Regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas			
5.1.4 priemonė. Sąvartynų (veikiančio ir uždarytų) ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas			
5.1.5 priemonė. Uždarytų atliekų šalinimo vietų priežiūra			
5.1.6 priemonė. Poreikio rekultivuoti uždarytą sąvartyną monitoringas			
5.1.7 priemonė. Sąvartyno naujos sekcijos įrengimas			

8.6. Materialusis turtas

Vertinamo sektoriaus apsaugos ir (ar) darnaus vystymosi tikslai pagal Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 metų (Darbotvarkę 2030)⁶¹:

11 tikslas. Pasiiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs.

28 lentelė. Galimų reikšmingų pasekmių materialiajam turtui įvertinimas.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
I tikslas. Atliekų prevencijos skatinimas			
1.1 uždavinys. Siekti mažinti atliekų susidarymą skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, naudoti produktus pakartotinai, remonto ir (ar) taisymo paslaugas			
1.1.1 priemonė. Projekto Atliekų kultūra vykdymas ir tolesnis vystymas	Dėl vykdomų atliekų prevencijos veiklų ateityje į regioninį sąvartyną pateks mažesni šalintinių atliekų kiekiai. Tai ilgalaikėje perspektyvoje sudarys prielaidas mažesniai naujų sąvartyno sekcijų poreikiui, todėl nereikės atliekų tvarkymo poreikiams perimti naujų žemės sklypų – bus taupomi materialiniai išteklių. Taip pat dėl šios priežasties nemažės ir netoli sąvartyno esančių žemės sklypų	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. + 0	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonės būtų įgyvendinamos, tik mažesniu mastu, todėl prognozuojamos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio
1.1.2 priemonė. Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas atliekų prevencijos veikloms įrengiant administracines patalpas ir edukacijos centrą			
1.1.3 priemonė. Bendradarbiavimas su AM, AAA ir AAD dėl atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų išaiškinimo ir tikslinimo			
1.1.4 priemonė. Regiono atliekų apskaitos sistemos stiprinimas			

⁶¹ Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2015 m. rugsėjo 25 d. patvirtinta „Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų“ (Darbotvarkė 2030), prieiga internetu: <https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-ir-tarptautinis-bendradarbiavimas/darnus-vystymasis/darnus-vystymasis-ir-lietuva/jt-darbotvarke-2030-darnaus-vystymosi-tikslai-ir-kiti-tarptautiniai-susitarimai>.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
1.1.5 priemonė. Viešinio kampanijų organizavimas ir vykdymas, skatinant rinktis daugkartinius gaminius, pakartotinai naudoti daiktus ir kitos švietėjiškos iniciatyvos. 1.1.5.1. Viešinio kampanijų organizavimas ir vykdymas, skatinant rinktis daugkartinius gaminius ir pakartotinai naudoti daiktus Šalčininkų rajono savivaldybėje	vertė. Galimos teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės materialiajam turtui. Kai kurių uždavinio priemonių (Nr. 1.1.3 ir 1.1.4) įgyvendinimas pasekmių materialiajam turtui neturės.		masto pasekmės materialiajam turtui. +
1.2 uždavinys. Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, tvarkyti šiukšles			
1.2.1 priemonė. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose. 1.2.1.1. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose, siekiant mažinti plastiko pakuočių atliekas Šalčininkų rajono savivaldybėje	Pasekmių materialiajam turtui nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių materialiajam turtui nenumatoma. 0
1.2.2 priemonė. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas. 1.2.2.1. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas Šalčininkų rajono savivaldybėje			
II tikslas. Atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti			
2.1 uždavinys. Gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimas			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.1.1 priemonė. Viešinimo kampanijos pradedant ir vykdant biologiškai skaidžių atliekų (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų surinkimą organizavimas	Dėl vykdomų atliekų prevencijos, rūšiavimo veiklų ateityje į regioninį sąvartyną pateks mažesni šalintinių atliekų kiekiai. Tai ilgalaikėje perspektyvoje sudarys prielaidas mažesni naujų sąvartyno sekcijų poreikiui, todėl nereikės atliekų tvarkymo poreikiams perimti naujų žemės sklypų – bus taupomi materialiniai išteklių, nemažės arčiau sąvartyno esančių žemės sklypų vertė. Galimos teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės materialiajam turtui.	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonės būtų įgyvendinamos, tik mažesniu mastu, todėl prognozuojamos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės materialiajam turtui. +
2.1.2 priemonė. Projektas „Švaros ambasadoriai“			
2.1.3 priemonė. Piktogramų (unifikuotų ženklų) diegimas atliekų surinkimo vietose regione			
2.1.4 priemonė. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir kompostavimą vietoje. 2.1.4.1. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2 uždavinys. Atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumo didinimas			
2.2.1 priemonė. Regiono savivaldybių gyventojų poreikius atitinkančios pakuočių atliekų surinkimo sistemos veiklos užtikrinimas, remiantis UAB „VAATC“ ir regiono savivaldybių bendradarbiavimu su GIO	Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės statybai reikalingas naujas žemės sklypas, šiam atliekų infrastruktūros objektui bus nustatoma sanitarinės apsaugos zona, kuri didins gretimai esančių teritorijų naudojimo apribojimus. Dėl naujai įrengtos atliekų priėmimo infrastruktūros į regioninį sąvartyną pateks mažesni šalintinių atliekų kiekiai. Tai ilgalaikėje perspektyvoje sudarys prielaidas mažesni naujų sąvartyno sekcijų poreikiui, todėl nereikės atliekų tvarkymo	Mažo reikšmingumo ir teigiamos, ir neigiamos, netiesioginės ir tiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. + / - 0	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonės būtų įgyvendinamos, tik mažesniu mastu, todėl prognozuojamos mažesnio reikšmingumo ir teigiamos, ir neigiamos, netiesioginės ir tiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės materialiajam turtui. + / -
2.2.2 priemonė. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra. 2.2.2.1. Antrinių žaliavų surinkimo priemonių palaikymas ir plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.3 priemonė. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra.			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.3.1. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių pasiekiamumo užtikrinimas Šalčininkų rajono savivaldybėje	poreikiams perimti naujų žemės sklypų – bus taupomi materialiniai ištekliai.		
2.2.4 priemonė. Esamų didelių gabaritų aikštelių eksploatacijos užtikrinimas	Galimos mažo reikšmingumo ir teigiamos, ir neigiamos, netiesioginės ir tiesioginės, trumpalaikės ir ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės materialiajam turtui.		
2.2.5 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra regiono savivaldybėse.	Kai kurių priemonių (Nr. 2.2.1 ir 2.2.13) įgyvendinimas pasekmių materialiajam turtui neturės.		
2.2.5.1. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimas Dieveniškėse			
2.2.6 priemonė. Eksploatuojamų didelių gabaritų aikštelių surinkimo priemonių (konteinerių) atnaujinimas			
2.2.7 priemonė. Individualaus ar kolektyvinio kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti.			
2.2.7.1. Individualių kompostavimo priemonių (dėžių) plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.8 priemonė. Maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra, aprūpinant gyventojus atskirais rūšiavimo konteineriais ar rūšiuojamojo surinkimo maišais.			
2.2.8.1. Maisto (virtuvės) atliekų surinkimo priemonių plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.9 priemonė. Žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.10 priemonė. Buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra. 2.2.10.1. Tekstilės atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.11 priemonė. Buityje susidarančių pavojingų atliekų mobilių surinkimo konteinerių regiono gyventojam užtikrinimas			
2.2.12 priemonė. Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą savivaldybėje atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus. 2.2.12.1. Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus, ir užtikrintas jų įgyvendinimas Šalčininkų rajono savivaldybėje. 2.2.12.2. Dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šalčininkų rajono savivaldybėje atnaujinimas, diferencijuoto apmokestinimo galimybių ir jų kontrolės priemonių įvertinimas.			
2.2.13 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.14 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.15 priemonė. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą Šalčininkų rajono savivaldybėje			
III tikslas. Atliekų paruošimas naudoti pakartotinai			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
3.1 uždavinys. Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad jie būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo			
3.1.1 priemonė. Bendradarbiaujant su NVO dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ tinklo plėtra ir esamų eksploatacija	Dėl stotelėse „DĖK'ui“ vykdomų atliekų prevencijos veiklų ateityje į regioninį sąvartyną pateks mažesni šalintinų atliekų kiekiai. Tai ilgalaikėje perspektyvoje sudarys prielaidas mažesniai naujų sąvartyno sekcijų poreikiui, todėl nereikės atliekų tvarkymo poreikiams perimti naujų žemės sklypų – bus taupomi materialiniai ištekliai, nemažės arčiau sąvartyno esančių žemės sklypų vertė. Galimos teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės materialiajam turtui.	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonės būtų įgyvendinamos, tik mažesniu mastu, todėl prognozuojamos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės materialiajam turtui. +
3.1.2 priemonė. Dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ tinklo plėtra naujai įrengiamose savivaldybių didelių gabaritų aikštelėse ir jų eksploatacija. 3.1.2.1. Dalijimosi daiktais stotelės „DĖK'ui“ įrengimas naujai įrengiamoje DGASA Šalčininkų rajono savivaldybėje			
3.1.3 priemonė. Dėk'ui dirbtuvės „Atsinaujink“			
3.1.4 priemonė. Dėk'ui dirbtuvės Senjorų avilyje ir Eko piknikas			
IV tikslas. Atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti			
4.1 uždavinys. Atliekų paruošimo perdirtbti ir jų perdirtbimo galimybių sukūrimas			
4.1.1 priemonė. Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas įvairioms atliekų tvarkymo veikloms	Uždavinio priemonės bus įgyvendinamos ne Šalčininkų r. sav. teritorijoje, todėl pasekmių rajono materialiajam turtui nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos įgyvendinimo atveju pasekmių materialiajam turtui nenumatoma. 0
4.1.2 priemonė. Regioninių Mechaninio biologinio apdoravimo įrenginių plėtra, pritaikant maisto (virtuvės) ir žaliųjų atliekų apdorojimui			
4.1.3 priemonė. Biodujų gamybos iš apdorotų biologiškai skaidžių atliekų srauto pajėgumų			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
sukūrimo poreikio, potencialo ir galimybių įvertinimas 4.1.4 priemonė. Apdorotų atliekų srauto paruošimo pajėgumų sukūrimas, naudojimui aukšto kaloringumo reikalaujančiuose energetiniuose (deginimo) įrenginiuose 4.1.5 priemonė. Regioninių Mechaninio biologinio apdoravimo įrenginių atnaujinimas, siekiant apdoroti iš regiono gyventojų surinktą mišrų komunalinį srautą 4.1.6 priemonė. Aukštos pridėtinės vertės bioskaidžių atliekų srauto tvarkymo pajėgumų sukūrimas regioniniame sąvartyne 4.1.7 priemonė. Aukštą pakartotinio panaudojimo potencialą turinčių atliekų srautų atskyrimo ir paruošimo naudoti pajėgumų sukūrimas			
4.2 uždavinys. Atsinaujinančios energijos pajėgumų sukūrimas siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą			
4.2.1 priemonė. Atsinaujinančių energetinių resursų poreikio patenkinimas, įrengiant lokalius elektros energijos gamybos įrenginius	Pasekmių materialiajam turtui nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos įgyvendinimo atveju pasekmių materialiajam turtui nenumatoma.
4.2.2 priemonė. Dujų, išgaunamų regioniniame sąvartyne, panaudojimas, įrengiant dujų degalinę ir dujinio transporto atliekų pervežimui įsigijimas			0
4.2.3 priemonė. Regioniniame sąvartyne susidarantių biodujų surinkimas ir panaudojimas			
V tikslas. Atliekų šalinimo galimybės užtikrinimas			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
5.1 uždavinys. Atliekų šalinimas: atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti, o vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti, šalinti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai			
5.1.1 priemonė. Namų ūkiuose susidarančių asbesto atliekų šalinimo užtikrinimas Regioniniame sąvartyne	Pasekmių materialiajam turtui nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos įgyvendinimo atveju pasekmių materialiajam turtui nenumatoma. 0
5.1.2 priemonė. Regioniniame sąvartyne susidarančių nuotekų (paviršinių nuotekų, sąvartyno filtrato ir koncentrato) kiekio kontrolės ir tvarkymo priemonių plėtra			
5.1.3 priemonė. Regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas			
5.1.4 priemonė. Sąvartynų (veikiančio ir uždarytų) ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas			
5.1.5 priemonė. Uždarytų atliekų šalinimo vietų priežiūra			
5.1.6 priemonė. Poreikio rekultivuoti uždarytą sąvartyną monitoringas			
5.1.7 priemonė. Sąvartyno naujos sekcijos įrengimas			

8.7. Kultūros paveldas (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą, kultūros vertybių registre registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo objektus/kompleksus, teritorijas ir vietas)

29 lentelė. Galimų reikšmingų pasekmių kultūros paveldui (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą, kultūros vertybių registre registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo objektus/kompleksus, teritorijas ir vietas) įvertinimas.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
I tikslas. Atliekų prevencijos skatinimas			
1.1 uždavinys. Siekti mažinti atliekų susidarymą skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, naudoti produktus pakartotinai, remonto ir (ar) taisymo paslaugas			
1.1.1 priemonė. Projekto Atliekų kultūra vykdymas ir tolesnis vystymas	Uždavinio priemonių įgyvendinimas turės teigiamas, netiesiogines, ilgalaikes, vietinio ir regioninio masto pasekmes kultūros paveldui – dėl prevencinių priemonių įgyvendinimo, tikėtina, mažės šiukšlių kiekis, patenkantis į kultūros paveldo teritorijas ir vietas.	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonės būtų įgyvendinamos, tačiau mažesniu mastu. Galimos mažiau reikšmingos teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės kultūros paveldui. +
1.1.2 priemonė. Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas atliekų prevencijos veikloms įrengiant administracines patalpas ir edukacijos centrą			
1.1.3 priemonė. Bendradarbiavimas su AM, AAA ir AAD dėl atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų išaiškinimo ir tikslinimo			
1.1.4 priemonė. Regiono atliekų apskaitos sistemos stiprinimas			
1.1.5 priemonė. Viešinio kampanijų organizavimas ir vykdymas, skatinant rinktis daugkartinius gaminius, pakartotinai naudoti daiktus ir kitos švietėjiškos iniciatyvos. 1.1.5.1. Viešinio kampanijų organizavimas ir vykdymas, skatinant rinktis daugkartinius gaminius ir pakartotinai naudoti daiktus Šalčininkų rajono savivaldybėje			
1.2 uždavinys. Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, tvarkyti šiukšles			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
1.2.1 priemonė. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose. 1.2.1.1. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose, siekiant mažinti plastiko pakuočių atliekas Šalčininkų rajono savivaldybėje	Uždavinio priemonių įgyvendinimas turės reikšmingas teigiamas, netiesiogines ir tiesiogines, trumpalaikes ir ilgalaikes, vietinio ir regioninio masto pasekmes kultūros paveldo teritorijoms ir vietovėms. Dėl surinktų ir iš kultūros paveldo teritorijų išvežtų bešeimininkų padangų bus atkurtas šių teritorijų estetiškas vaizdas. Dėl viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtros turėtų būti sumažintas šių teritorijų užterštumas vienkartinėmis gėrimų pakuočių atliekomis.	Reikšmingos teigiamos, netiesioginės ir tiesioginės, trumpalaikės ir ilgalaikės, vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju galimai nebūtų įgyvendinta priemonė Nr. 1.2.1.1, todėl pasekmės kultūros paveldo teritorijoms ir vietovėms prognozuojamos mažiau reikšmingos teigiamos, tiesioginės, trumpalaikės, vietinio masto pasekmės kultūros paveldui. +
II tikslas. Atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti			
2.1 uždavinys. Gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimas			
2.1.1 priemonė. Viešinio kampanijos pradedant ir vykdant biologiškai skaidžių atliekų (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų surinkimą organizavimas	Uždavinio priemonių įgyvendinimas turės teigiamas, netiesiogines, ilgalaikes, vietinio ir regioninio masto pasekmes kultūros paveldui – dėl prevencinių priemonių įgyvendinimo, tikėtina, mažės šiukšlių kiekis, patenkantis į kultūros paveldo teritorijas ir vietoves.	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonės būtų įgyvendinamos, tačiau mažesniu mastu. Galimos mažiau reikšmingos teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės kultūros paveldui. +
2.1.2 priemonė. Projektas „Švaros ambasadoriai“			
2.1.3 priemonė. Piktogramų (unifikuotų ženklų) diegimas atliekų surinkimo vietose regione			
2.1.4 priemonė. Viešinio kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiojamąjį surinkimą ir kompostavimą vietoje.			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.1.4.1. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2 uždavinys. Atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumo didinimas			
2.2.1 priemonė. Regiono savivaldybių gyventojų poreikius atitinkančios pakuočių atliekų surinkimo sistemos veiklos užtikrinimas, remiantis UAB „VAATC“ ir regiono savivaldybių bendradarbiavimu su GIO	Uždavinio priemonių įgyvendinimas turės mažai reikšmingas teigiamas, netiesiogines, ilgalaikes, vietinio ir regioninio masto pasekmes kultūros paveldui (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą, kultūros vertybių registre registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo objektus/kompleksus, teritorijas ir vietoves), nes dėl įdiegtų priemonių sumažės kultūros paveldo teritorijų ir vietovių užšiukšlinimas.	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. + 0	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonės būtų įgyvendinamos mažesniu mastu, todėl prognozuojamos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės kultūros paveldui (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą, kultūros vertybių registre registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo objektus/kompleksus, teritorijas ir vietoves). +
2.2.2 priemonė. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra.			
2.2.2.1. Antrinių žaliavų surinkimo priemonių palaikymas ir plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.3 priemonė. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra.			
2.2.3.1. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių pasiekiamumo užtikrinimas Šalčininkų rajono savivaldybėje	Vieta planuojamai naujai didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštei parinkta ne kultūros paveldo vertybių teritorijoje, todėl jos statyba neigiamų pasekmių kultūros paveldui (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą, kultūros vertybių registre registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo objektus/kompleksus, teritorijas ir vietoves).		
2.2.4 priemonė. Esamų didelių gabaritų aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.5 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra regiono savivaldybėse.			
2.2.5.1. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimas Šalčininkų rajono savivaldybėje			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.6 priemonė. Eksploatuojamų didelių gabaritų aikštelių surinkimo priemonių (konteinerių) atnaujinimas	objektus/kompleksus, teritorijas ir vietas) neturės. Kai kurių priemonių (Nr. 2.2.1 ir 2.2.13) įgyvendinimas pasekmių kultūros paveldui neturės.		
2.2.7 priemonė. Individualaus ar kolektyvinio kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, butyje susidarantioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti. 2.2.7.1. Individualių kompostavimo priemonių (dėžių) plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.8 priemonė. Maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra, aprūpinant gyventojus atskirais rūšiavimo konteineriais ar rūšiuojamojo surinkimo maišais. 2.2.8.1. Maisto (virtuvės) atliekų surinkimo priemonių plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.9 priemonė. Žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.10 priemonė. Butyje susidarantioms tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra. 2.2.10.1. Tekstilės atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.11 priemonė. Butyje susidarantių pavojingų atliekų mobilių surinkimo konteinerių regiono gyventojam užtikrinimas			
2.2.12 priemonė. Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
įmokomis už atliekų tvarkymą savivaldybėje atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus. 2.2.12.1. Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus, ir užtikrintas jų įgyvendinimas Šalčininkų rajono savivaldybėje. 2.2.12.2. Dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šalčininkų rajono savivaldybėje atnaujinimas, diferencijuoto apmokestinimo galimybių ir jų kontrolės priemonių įvertinimas.			
2.2.13 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.14 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.15 priemonė. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą Šalčininkų rajono savivaldybėje			
III tikslas. Atliekų paruošimas naudoti pakartotinai			
3.1 uždavinys. Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad jie būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo			
3.1.1 priemonė. Bendradarbiaujant su NVO dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ tinklo plėtra ir esamų eksploatacija	Uždavinio priemonių įgyvendinimas turės teigiamas, netiesiogines, ilgalaikes, vietinio ir regioninio masto pasekmes kultūros paveldui – dėl prevencinių priemonių įgyvendinimo, tikėtina, mažės šiukšlių kiekis, patenkantis į kultūros paveldo teritorijas ir vietas.	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonės būtų įgyvendinamos, tačiau mažesniu mastu. Galimos mažiau reikšmingos teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės kultūros paveldui. +
3.1.2 priemonė. Dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ tinklo plėtra naujai įrengiamose savivaldybių didelių gabaritų aikštelėse ir jų eksploatacija.			
3.1.2.1. Dalijimosi daiktais stotelės „DĖK‘ui“ įrengimas naujai įrengiamoje DGASA Šalčininkų rajono savivaldybėje			
3.1.3 priemonė. Dėk‘ui dirbtuvės „Atsinaujink“			
3.1.4 priemonė. Dėk‘ui dirbtuvės Senjorų avilyje ir Eko piknikas			
IV tikslas. Atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti			
4.1 uždavinys. Atliekų paruošimo perdirbti ir jų perdirbimo galimybių sukūrimas			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
4.1.1 priemonė. Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas įvairioms atliekų tvarkymo veikloms	Uždavinio priemonės bus vykdomos ne Šalčininkų rajono savivaldybės teritorijoje, todėl rajono kultūros paveldui (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą, kultūros vertybių registre registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo objektus/kompleksus, teritorijas ir vietas) pasekmių nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių Šalčininkų rajono kultūros paveldui (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą, kultūros vertybių registre registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo objektus/kompleksus, teritorijas ir vietas) nenumatoma. 0
4.1.2 priemonė. Regioninių Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių plėtra, pritaikant maisto (virtuvės) ir žaliųjų atliekų apdorojimui			
4.1.3 priemonė. Biodujų gamybos iš apdorotų biologiškai skaidžių atliekų srauto pajėgumų sukūrimo poreikio, potencialo ir galimybių įvertinimas			
4.1.4 priemonė. Apdorotų atliekų srauto paruošimo pajėgumų sukūrimas, naudojimui aukšto kaloringumo reikalaujančiuose energetiniuose (deginimo) įrenginiuose			
4.1.5 priemonė. Regioninių Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių atnaujinimas, siekiant apdoroti iš regiono gyventojų surinktą mišrų komunalinį srautą			
4.1.6 priemonė. Aukštos pridėtinės vertės bioskaidžių atliekų srauto tvarkymo pajėgumų sukūrimas regioniniame sąvartyne			
4.1.7 priemonė. Aukštą pakartotinio panaudojimo potencialą turinčių atliekų srautų atskyrimo ir paruošimo naudoti pajėgumų sukūrimas			
4.2 uždavinys. Atsinaujinančios energijos pajėgumų sukūrimas siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą			
4.2.1 priemonė. Atsinaujinančių energetinių resursų poreikio patenkinimas, įrengiant lokalius elektros energijos gamybos įrenginius	Uždavinio priemonės bus vykdomos ne Šalčininkų rajono savivaldybės teritorijoje, todėl	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju rajono kultūros paveldui (įskaitant

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
4.2.2 priemonė. Dujų, išgaunamų regioniniame sąvartyne, panaudojimas, įrengiant dujų degalinę ir dujinio transporto atliekų pervežimui įsigijimas	rajono kultūros paveldui (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą, kultūros vertybių registre registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo objektus/kompleksus, teritorijas ir vietas) pasekmių nenumatoma.		architektūros ir archeologijos paveldą, kultūros vertybių registre registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo objektus/kompleksus, teritorijas ir vietas) pasekmių nenumatoma. 0
4.2.3 priemonė. Regioniniame sąvartyne susidarantių biodujų surinkimas ir panaudojimas			
V tikslas. Atliekų šalinimo galimybių užtikrinimas			
5.1 uždavinys. Atliekų šalinimas: atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti, o vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti, šalinti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai			
5.1.1 priemonė. Namų ūkiuose susidarantių asbesto atliekų šalinimo užtikrinimas Regioniniame sąvartyne	Šalčininkų rajono kultūros paveldui (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą, kultūros vertybių registre registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo objektus/kompleksus, teritorijas ir vietas) pasekmių nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju Šalčininkų rajono kultūros paveldui (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą, kultūros vertybių registre registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo objektus/kompleksus, teritorijas ir vietas) pasekmių nenumatoma. 0
5.1.2 priemonė. Regioniniame sąvartyne susidarantių nuotekų (paviršinių nuotekų, sąvartyno filtrato ir koncentrato) kiekio kontrolės ir tvarkymo priemonių plėtra			
5.1.3 priemonė. Regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas			
5.1.4 priemonė. Sąvartynų (veikiančio ir uždarytų) ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas			
5.1.5 priemonė. Uždarytų atliekų šalinimo vietų priežiūra			
5.1.6 priemonė. Poreikio rekultivuoti uždarytą sąvartyną monitoringas			
5.1.7 priemonė. Sąvartyno naujos sekcijos įrengimas			

Kultūros vertybių registre registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo objektų/kompleksų ir vietovių pavadinimai bei atstumai nuo atliekų surinkimo ir tvarkymo aikštelių iki jų yra pateikti ataskaitos 5.4 poskyryje „5.4. Kultūros paveldas (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą, kultūros vertybių registre registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo objektus/kompleksus, teritorijas ir vietas). Iš pateiktos informacijos yra aišku, kad nei vienas Kultūros vertybių registre registruotas nekilnojamojo kultūros paveldo objektas/kompleksas, teritorija ir vieta nepatenka į atliekų surinkimo ir tvarkymo aikštelių teritorijas.

Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 m. plano sprendiniai nenustato konkrečios naujos didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės vietos, Plane tik nustatomas planuojamas naujų aikštelių skaičius Šalčininkų rajono savivaldybėje, atsižvelgiant į Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane nustatytą plėtros kryptį: „261.7.5. iki 2027 m. išplėsti DGASA tinklą – kaimo vietovėse įrengti po vieną DGASA ne didesniu kaip 15 km atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų, o miestuose – vieną DGASA 10 km atstumu tarp tokių aikštelių arba aprūpinančią bent 40 000 gyventojų“. Konkreti naujos didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės vieta jau nustatyta, ji nepatenka į kultūros paveldo objektų (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą, kultūros vertybių registre registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo objektų/kompleksų, teritorijas ir vietas), statytojai jos įrengimo (statybos) techninį projektą suderino informacinėje sistemoje „Infostatyba“, kurioje subjektai, tame tarpe ir Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, pagal kompetenciją patikrino projekto atitikimą teisės aktų nustatytiems reikalavimams. Statybos leidimas šios aikštelės įrengimui jau išduotas.

Kaip nurodyta 29 lentelėje, Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 metų plano sprendiniai neigiamų pasekmių Kultūros vertybių registre registruotiems nekilnojamojo kultūros paveldo objektams/kompleksams bei jų teritorijoms ir vietovėms neturės. Priešingai, plano sprendiniai turės netiesioginių reikšmingų teigiamų pasekmių šiam aplinkos aspektui, kadangi dėl vykdomų veikalų mažės šiukšlių kiekis, patenkantis į kultūros paveldo teritorijas ir vietas.

8.8. Kraštovaizdis

Vertinamo sektoriaus apsaugos ir (ar) darnaus vystymosi tikslai (pagal Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 metų (Darbotvarkę 2030)⁶²: 11 tikslas. Pasiiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs.

30 lentelė. Galimų reikšmingų pasekmių kraštovaizdžiui įvertinimas.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
I tikslas. Atliekų prevencijos skatinimas			
1.1 uždavinys. Siekti mažinti atliekų susidarymą skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, naudoti produktus pakartotinai, remonto ir (ar) taisymo paslaugas			
1.1.1 priemonė. Projekto Atliekų kultūra vykdymas ir tolesnis vystymas	Uždavinio priemonių įgyvendinimas turės mažai reikšmingas teigiamas, netiesiogines, ilgalaikes, vietinės ir regioninės reikšmės pasekmes kraštovaizdžiui – dėl prevencinių priemonių įgyvendinimo, tikėtina, mažės šiukšlių kiekis, patenkantis į aplinką.	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto.	„Nulinės“ alternatyvos atveju uždavinio priemonės vis tiek būtų vykdomos, tik mažesniu mastu. Numatomos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės kraštovaizdžiui. +
1.1.2 priemonė. Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas atliekų prevencijos veikloms įrengiant administracines patalpas ir edukacijos centrą			
1.1.3 priemonė. Bendradarbiavimas su AM, AAA ir AAD dėl atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų išaiškinimo ir tikslinimo			
1.1.4 priemonė. Regiono atliekų apskaitos sistemos stiprinimas			
1.1.5 priemonė. Viešinimo kampanijų organizavimas ir vykdymas, skatinant			

⁶² Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2015 m. rugsėjo 25 d. patvirtinta „Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų“ (Darbotvarkė 2030), prieiga internetu: <https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-ir-tarptautinis-bendradarbiavimas/darnus-vystymasis/darnus-vystymasis-ir-lietuva/jt-darbotvarke-2030-darnaus-vystymosi-tikslai-ir-kiti-tarptautiniai-susitarimai>.

rinktis daugkartinius gaminius, pakartotinai naudoti daiktus ir kitos švietėjiškos iniciatyvos. 1.1.5.1. Viešinio kampanijų organizavimas ir vykdymas, skatinant rinktis daugkartinius gaminius ir pakartotinai naudoti daiktus Šalčininkų rajono savivaldybėje			
1.2 uždavinys. Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, tvarkyti šiukšles			
1.2.1 priemonė. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose. 1.2.1.1. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose, siekiant mažinti plastiko pakuočių atliekas Šalčininkų rajono savivaldybėje	Uždavinio priemonių įgyvendinimas turės reikšmingas teigiamas, netiesiogines ir tiesiogines, trumpalaikes ir ilgalaikes, vietinio masto pasekmes kraštovaizdžiui: bešeimininkų padangų atliekų surinkimas ir išvežimas iš gamtinės aplinkos lokaliai pagerins kraštovaizdžio būklę. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtra sumažins vienkartinį gėrimų pakuočių atliekų, patenkančių į aplinką ir gadinančių estetinį kraštovaizdžio vaizdą, kiekius.	Reikšmingos teigiamos, netiesioginės ir tiesioginės, trumpalaikės ir ilgalaikės, vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju galimai būtų neįgyvendinama uždavinio priemonė Nr. 1.2.1.1, todėl numatomos mažiau reikšmingos teigiamos, netiesioginės ir tiesioginės, trumpalaikės, vietinio masto pasekmės kraštovaizdžiui. +
1.2.2 priemonė. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas. 1.2.2.1. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas Šalčininkų rajono savivaldybėje			
II tikslas. Atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti			
2.1 uždavinys. Gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimas			
2.1.1 priemonė. Viešinio kampanijos pradedant ir vykdant biologiškai skaidžių atliekų (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų surinkimą organizavimas	Uždavinio priemonių įgyvendinimas turės mažos reikšmės teigiamas, netiesiogines, ilgalaikes, vietinio ir regioninio masto pasekmes kraštovaizdžiui – dėl priemonių	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto.	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonės būtų įgyvendinamos mažesniu mastu, todėl tikėtinos mažesnio reikšmingumo
2.1.2 priemonė. Projektas „Svaros ambasadoriai“			

2.1.3 priemonė. Piktogramų (unifikuotų ženklų) diegimas atliekų surinkimo vietose regione	įgyvendinimo, tikėtina, mažės šiukšlių kiekis, patenkantis į aplinką.	+	teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės kraštovaizdžiui.
2.1.4 priemonė. Viešinio kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir kompostavimą vietoje. 2.1.4.1. Viešinio kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą Šalčininkų rajono savivaldybėje			+
2.2 uždavinys. Atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumo didinimas			
2.2.1 priemonė. Regiono savivaldybių gyventojų poreikius atitinkančios pakuočių atliekų surinkimo sistemos veiklos užtikrinimas, remiantis UAB „VAATC“ ir regiono savivaldybių bendradarbiavimu su GIO	Naujos didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimas (statyba) šiek tiek įtakos gamtinio kraštovaizdžio keitimasi. Tačiau vieta šiai aikštei parinkta atsižvelgiant į teritorijų naudojimą, privažiavimo prie aikštelės galimybes, todėl suprojektuota ir bus įrengiama arčiau urbanizuotų teritorijų. Aikštelės vieta jau suderinta su atsakingomis už institucijomis.	Reikšmingos ir teigiamos, ir neigiamos, tiesioginės ir netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto.	„Nulinės“ alternatyvos atveju prognozuojamos mažesnio reikšmingumo ir teigiamos, ir neigiamos, tiesioginės ir netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės kraštovaizdžiui.
2.2.2 priemonė. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra. 2.2.2.1 priemonė. Antrinių žaliavų surinkimo priemonių palaikymas ir plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje	Dėl tinkamo įvairių atliekų surinkimo, rūšiavimo, perdirbimo, kompostavimo mažės ir šiukšlių, paliekamų tam neskirtoje aplinkoje, kiekis.	+ / - 0	+ / -
2.2.3 priemonė. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra. 2.2.3.1. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių pasiekiamumo užtikrinimas Šalčininkų rajono savivaldybėje	Namų ūkiuose susidarančių asbesto atliekų surinkimas ir šalinimo užtikrinimas kraštovaizdžiui sukels reikšmingas tiesiogines teigiamas pasekmes, kadangi neretais atvejais gyventojai, pakeitę pastatų stogus, asbestinio šiferio krūvas palieka stovėti gyvenamojoje aplinkoje, laukdami galimybių jas pristatyti, arba,		
2.2.4 priemonė. Esamų didelių gabaritų aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.5 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra regiono savivaldybėse.			

2.2.5.1. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimas Dieveniškėse	dar blogiau, šiomis atliekomis atsikrato nuošaliuose vietose. Todėl prognozuojamos reikšmingos ir teigiamos, ir neigiamos, tiesioginės ir netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės kraštovaizdžiui. Kai kurių priemonių (Nr. 2.2.1 ir 2.2.13) įgyvendinimas pasekmių kraštovaizdžiui neturės.		
2.2.6 priemonė. Eksploatuojamų didelių gabaritų aikštelių surinkimo priemonių (konteinerių) atnaujinimas			
2.2.7 priemonė. Individualaus ar kolektyvinio kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, butyje susidarantioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti. 2.2.7.1. Individualių kompostavimo priemonių (dėžių) plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.8 priemonė. Maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra, aprūpinant gyventojus atskirais rūšiavimo konteineriais ar rūšiuojamojo surinkimo maišais. 2.2.8.1. Maisto (virtuvės) atliekų surinkimo priemonių plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.9 priemonė. Žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.10 priemonė. Butyje susidarantioms tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra. 2.2.10.1. Tekstilės atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.11 priemonė. Butyje susidarantių pavojingų atliekų mobilių surinkimo konteinerių regiono gyventojam užtikrinimas			
2.2.12 priemonė. Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su			

įmokomis už atliekų tvarkymą savivaldybėje atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus. 2.2.12.1. Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus, ir užtikrintas jų įgyvendinimas Šalčininkų rajono savivaldybėje. 2.2.12.2. Dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šalčininkų rajono savivaldybėje atnaujinimas, diferencijuoto apmokestinimo galimybių ir jų kontrolės priemonių įvertinimas.			
2.2.13 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.14 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų,			

parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šalčininkų rajono savivaldybėje			
2.2.15 priemonė. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą Šalčininkų rajono savivaldybėje			
III tikslas. Atliekų paruošimas naudoti pakartotinai			
3.1 uždavinys. Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad jie būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo			
3.1.1 priemonė. Bendradarbiaujant su NVO dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ tinklo plėtra ir esamų eksploatacija	Uždavinio priemonių įgyvendinimas turės mažai reikšmingas teigiamas, netiesiogines, ilgalaikes, vietinio ir regioninio masto pasekmes kraštovaizdžiui – dėl priemonių įgyvendinimo, tikėtina, mažės šiukšlių kiekis, patenkantis į aplinką ir bloginantis kraštovaizdžio būklę.	Mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju prognozuojamos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio ir regioninio masto pasekmės. +
3.1.2 priemonė. Dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ tinklo plėtra naujai įrengiamose savivaldybių didelių gabaritų aikštelėse ir jų eksploatacija.			
3.1.2.1. Dalijimosi daiktais stotelės „DĖK‘ui“ įrengimas naujai įrengiamoje DGASA Šalčininkų rajono savivaldybėje			
3.1.3 priemonė. Dėk‘ui dirbtuvės „Atsinaujink“			
3.1.4 priemonė. Dėk‘ui dirbtuvės Senjorų avilyje ir Eko piknikas			
IV tikslas. Atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti			
4.1 uždavinys. Atliekų paruošimo perdirtbti ir jų perdirtbimo galimybių sukūrimas			
4.1.1 priemonė. Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas įvairioms atliekų tvarkymo veikloms	Šio uždavinio priemonių įgyvendinimas vyks ne Šalčininkų r. sav. teritorijoje, todėl pasekmių rajono kraštovaizdžiui nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių Šalčininkų rajono kraštovaizdžiui nenumatoma.
4.1.2 priemonė. Regioninių Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių plėtra,			

pritaikant maisto (virtuvės) ir žaliųjų atliekų apdorojimui			0
4.1.3 priemonė. Biodujų gamybos iš apdorotų biologiškai skaidžių atliekų srauto pajėgumų sukūrimo poreikio, potencialo ir galimybių įvertinimas			
4.1.4 priemonė. Apdorotų atliekų srauto paruošimo pajėgumų sukūrimas, naudojimui aukšto kaloringumo reikalaujančiuose energetiniuose (deginimo) įrenginiuose			
4.1.5 priemonė. Regioninių Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių atnaujinimas, siekiant apdoroti iš regiono gyventojų surinktą mišrų komunalinį srautą			
4.1.6 priemonė. Aukštos pridėtinės vertės bioskaidžių atliekų srauto tvarkymo pajėgumų sukūrimas regioniniame sąvartyne			
4.1.7 priemonė. Aukštą pakartotinio panaudojimo potencialą turinčių atliekų srautų atskyrimo ir paruošimo naudoti pajėgumų sukūrimas			
4.2 uždavinys. Atsinaujinančios energijos pajėgumų sukūrimas siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą			
4.2.1 priemonė. Atsinaujinančių energetinių resursų poreikio patenkinimas, įrengiant lokalius elektros energijos gamybos įrenginius	Šio uždavinio priemonių įgyvendinimas vyks ne Šalčininkų r. sav. teritorijoje, todėl pasekmių rajono kraštovaizdžiui nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių Šalčininkų rajono kraštovaizdžiui nenumatoma.
4.2.2 priemonė. Dujų, išgaunamų regioniniame sąvartyne, panaudojimas, įrengiant dujų degalinę ir dujinio transporto atliekų pervežimui įsigijimas			0
4.2.3 priemonė. Regioniniame sąvartyne susidarančių biodujų surinkimas ir panaudojimas			

V tikslas. Atliekų šalinimo galimybės užtikrinimas			
5.1 uždavinys. Atliekų šalinimas: atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti, o vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti, šalinti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai			
5.1.1 priemonė. Namų ūkiuose susidarančių asbesto atliekų šalinimo užtikrinimas Regioniniame sąvartyne	Šio uždavinio priemonių įgyvendinimas pasekmių rajono kraštovaizdžiui neturės.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių Šalčininkų rajono kraštovaizdžiui nenumatoma. 0
5.1.2 priemonė. Regioniniame sąvartyne susidarančių nuotekų (paviršinių nuotekų, sąvartyno filtrato ir koncentrato) kiekio kontrolės ir tvarkymo priemonių plėtra			
5.1.3 priemonė. Regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas			
5.1.4 priemonė. Sąvartynų (veikiančio ir uždarytų) ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas			
5.1.5 priemonė. Uždarytų atliekų šalinimo vietų priežiūra			
5.1.6 priemonė. Poreikio rekultivuoti uždarytą sąvartyną monitoringas			
5.1.7 priemonė. Sąvartyno naujos sekcijos įrengimas			

9. PRIEMONĖS PLANO ĮGYVENDINIMO REIŠMINGOMS NEIGIAMOMS PASEKMĖMS APLINKAI IŠVENGTI, SUMAŽINTI AR KOMPENSUOTI

Šiame ataskaitos skyriuje pateikiamos priemonės Plano įgyvendinimo reišmingoms neigiamoms pasekmėms, kurios buvo identifikuotos Plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo metu, išvengti, sumažinti ar kompensuoti.

Atlikus Plano vertinimą, nustatyta, kad mažo reišmingumo neigiamas pasekmes aplinkai Šalčininkų rajone gali sukelti šių priemonių įgyvendinimas:

2.2.2.1 priemonė „Antrinių žaliavų surinkimo priemonių palaikymas ir plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje“;

2.2.5.1 priemonė „Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimas Dieveniškėse“;

2.2.8 priemonė „Maisto (virtuvės) atliekų surinkimo priemonių plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje“;

2.2.10.1 priemonė „Tekstilės atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje“;

2.2.12 priemonė „Buityje susidarantių pavojingų atliekų mobilių surinkimo konteinerių regiono gyventojam užtikrinimas“.

2.2.15 priemonė „Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą Šalčininkų rajono savivaldybėje“.

Neigiamas pasekmių pobūdis šioms priemonėms kyla dėl naujo atliekų infrastruktūros objekto (didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės) statybos ir dėl naujų individualių antrinių žaliavų ir pakuočių ir maisto (virtuvės) atliekų konteinerių, bendrojo naudojimo tekstilės atliekų konteinerių aptarnavimo metu, apvažiavimo būdu vykdomų asbesto gaminių turinčių gaminių atliekų surinkimo metu specializuotų transporto priemonių išskiriamų teršalų.

Priemonės šių pasekmių aplinkai išvengimui, sumažinimui ar kompensavimui:

- įrengiant naujus atliekų tvarkymo infrastruktūros objektus, jų vietos turi būti parenkamos atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos specialiujų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 3 priedo 2 lentelėje nustatytus sanitarinių apsaugos zonų dydžius arba sanitarines apsaugos zonas nustatant atliekant planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūras, į Minimaliuose komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimuose nustatytus komunalinių atliekų konteinerių aikštelių minimalius atstumus iki pastatų, ir kituose teisės aktuose nustatytus reikalavimus;

- vengti naujų objektų vietų planavimo saugomose teritorijose, kultūros ir gamtos paveldo objektų teritorijose ir apsaugos zonose, „Natura 2000“ teritorijose;

- siekiant išvengti vizualinės taršos kraštovaizdyje, naujų atliekų infrastruktūros objektų vietas parinkti vengiant ypač saugotino vizualinio ir estetinio potencialo arealų ir vietovių, ypač raiškios ir vidutinės vertikaliosios sąskaidos pusiau uždarytų ir uždarytų erdvių

kraštovaizdžio, ypač raiškios ir vidutinės vertikaliosios sąskaidos atvirų ir pusiau atvirų erdvių kraštovaizdžio teritorijų;⁶³

- atskirai išrūšiuotų atliekų surinkimui ir vežimui naudoti mažiausiai taršias ir triukšmingas bei efektyviausias transporto priemones.

⁶³ Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos pateikiami vertingiausių Lietuvos kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškai, prieiga internetu: <https://vst-t.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=80388c28c00845d9a9792bb01cd936df>.

10. PASIRINKTŲ PLANO ALTERNATYVŲ APRAŠYMAS, PRIEŽASTYS, KODĖL PASIRINKTOS SVARSTYTOS PLANO ALTERNATYVOS

Vertintos dvi alternatyvos:

1. „Nulinė“ alternatyva – Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 metų plano sprendiniai neįgyvendinami;
2. Siūloma alternatyva – įgyvendinami Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 metų plano sprendiniai (numatomos priemonės, padėsiančios pasiekti Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plane ir Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane nurodytas užduotis ir tikslus).

31 lentelėje pateiktas svarbiausių regioninio atliekų plano alternatyvų priemonių įgyvendinimo palyginimas.

31 lentelė. Alternatyvų priemonių palyginimas.

Priemonė ir įgyvendinamas Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano punktas	Siūloma alternatyva	„Nulinė“ alternatyva
I tikslas. Atliekų prevencijos skatinimas		
1.1 uždavinys. Siekti mažinti atliekų susidarymą skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, naudoti produktus pakartotinai, remonto ir (ar) taisymo paslaugas		
1.1.1 priemonė. Projekto Atliekų kultūra vykdymas ir tolesnis vystymas [253.1.1.1].	Įgyvendinama	Įgyvendinama
1.1.2 priemonė. Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas atliekų prevencijos veikloms įrengiant administracines patalpas ir edukacijos centrą [253.1.1.1, 253.2.1.1, 253.3.1.1].	Įgyvendinama	Įgyvendinama
1.1.3 priemonė. Bendradarbiavimas su AM, AAA ir AAD dėl atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų išaiškinimo ir tikslinimo [253.7.1.1, 253.7.1.2, 253.7.1.3].	Įgyvendinama	Įgyvendinama
1.1.4 priemonė. Regiono atliekų apskaitos sistemos stiprinimas [253.7.1.1].	Įgyvendinama	Įgyvendinama

Priemonė ir įgyvendinamas Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano punktas	Siūloma alternatyva	„Nulinė“ alternatyva
1.1.5 priemonė. Viešinio kampanijų organizavimas ir vykdymas, skatinant rinktis daugkartinius gaminius, pakartotinai naudoti daiktus ir kitos švietėjiškos iniciatyvos [256.2]. 1.1.5.1. Viešinio kampanijų organizavimas ir vykdymas, skatinant rinktis daugkartinius gaminius ir pakartotinai naudoti daiktus Šalčininkų rajono savivaldybėje	Įgyvendinama	Įgyvendinama mažesne apimtimi
1.2 uždavinys. Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, tvarkyti šiukšles		
1.2.1 priemonė. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose [257.7]. 1.2.1.1. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose, siekiant mažinti plastiko pakuočių atliekas Šalčininkų rajono savivaldybėje	Įgyvendinama	Neįgyvendinama
1.2.2 priemonė. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas [253.1.1.2, 253.5.1]. 1.2.2.1. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas Šalčininkų rajono savivaldybėje	Įgyvendinama	Įgyvendinama
II tikslas. Atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti		
2.1 uždavinys. Gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimas		
2.1.1 priemonė. Viešinio kampanijos pradedant ir vykdant biologiškai skaidžių atliekų (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų surinkimą organizavimas [253.1.1.3, 253.2.1.1].	Įgyvendinama	Įgyvendinama
2.1.2 priemonė. Projektas „Švaros ambasadoriai“ [253.2.1.1].	Įgyvendinama	Įgyvendinama
2.1.3 priemonė. Piktogramų (unifikuotų ženklų) diegimas atliekų surinkimo vietose regione [253.2.1.1].	Įgyvendinama	Įgyvendinama
2.1.4 priemonė. Viešinio kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir kompostavimą vietoje [280.1]. 2.1.4.1. Viešinio kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą Šalčininkų rajono savivaldybėje	Įgyvendinama	Įgyvendinama mažesne apimtimi
2.2 uždavinys. Atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumo didinimas		

Priemonė ir įgyvendinamas Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano punktas	Siūloma alternatyva	„Nulinė“ alternatyva
2.2.1 priemonė. Regiono savivaldybių gyventojų poreikius atitinkančios pakuočių atliekų surinkimo sistemos veiklos užtikrinimas, remiantis UAB VAATC ir regiono savivaldybių bendradarbiavimu su GIO [253.2.1.2].	Įgyvendinama	Įgyvendinama
2.2.2 priemonė. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra [253.2.1.2]. 2.2.2.1. Antrinių žaliavų surinkimo priemonių palaikymas ir plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje	Įgyvendinama	Įgyvendinama mažesne apimtimi
2.2.3 priemonė. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra. 2.2.3.1. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių pasiekiamumo užtikrinimas Šalčininkų rajono savivaldybėje	Įgyvendinama	Įgyvendinama
2.2.4 priemonė. Esamų didelių gabaritų aikštelių eksploatacijos užtikrinimas [253.2.1.2]	Įgyvendinama	Įgyvendinama
2.2.5 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra regiono savivaldybėse [253.2.1.2] 2.2.5.1. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimas Dieveniškėse	Įgyvendinama	Įgyvendinama
2.2.6 priemonė. Eksploatuojamų didelių gabaritų aikštelių surinkimo priemonių (konteinerių) atnaujinimas [253.2.1.2]	Įgyvendinama	Įgyvendinama
2.2.7 priemonė. Individualaus ar kolektyvinio kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarantioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti [253.2.1.2]. 2.2.7.1. Individualių kompostavimo priemonių (dėžių) plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje	Įgyvendinama	Įgyvendinama mažesne apimtimi
2.2.8 priemonė. Maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra, aprūpinant gyventojus atskirais rūšiavimo konteineriais ar rūšiuojamojo surinkimo maišais [253.2.1.2]. 2.2.8.1. Maisto (virtuvės) atliekų surinkimo priemonių plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje	Įgyvendinama	Įgyvendinama mažesne apimtimi
2.2.9 priemonė. Žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas [253.2.1.2].	Įgyvendinama	Įgyvendinama
2.2.10 priemonė. Buityje susidarantiems tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra [253.2.1.2]. 2.2.10.1. Tekstilės atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje	Įgyvendinama	Įgyvendinama
2.2.11 priemonė. Buityje susidarantiems pavojingų atliekų mobilių surinkimo konteinerių regiono gyventojam užtikrinimas [253.2.1.2].	Įgyvendinama	Įgyvendinama

Priemonė ir įgyvendinamas Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano punktas	Siūloma alternatyva	„Nulinė“ alternatyva
2.2.12 priemonė. Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą savivaldybėje atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus [253.7.1.1, 253.7.1.2, 253.7.1.3]. 2.2.12.1. Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus, ir užtikrintas jų įgyvendinimas Šalčininkų rajono savivaldybėje. 2.2.12.2. Dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šalčininkų rajono savivaldybėje atnaujinimas, diferencijuoto apmokestinimo galimybių ir jų kontrolės priemonių įvertinimas.	Įgyvendinama	Įgyvendinama
2.2.13 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šalčininkų rajono savivaldybėje	Įgyvendinama	Įgyvendinama
2.2.14 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šalčininkų rajono savivaldybėje	Įgyvendinama	Įgyvendinama
2.2.15 priemonė. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą Šalčininkų rajono savivaldybėje [253.6.1.1]	Įgyvendinama	Įgyvendinama
3 tikslas. Atliekų paruošimas naudoti pakartotinai		
3.1. uždavinys. Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad jie būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo		
3.1.1 priemonė. Bendradarbiaujant su NVO dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ tinklo plėtra ir esamų eksploatacija [253.1.1.1, 253.2.1.1, 253.3.1.1].	Įgyvendinama	Įgyvendinama

Priemonė ir įgyvendinamas Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano punktas	Siūloma alternatyva	„Nulinė“ alternatyva
3.1.2 priemonė. Dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ tinklo plėtra naujai įrengiamose savivaldybių didelių gabaritų aikštelėse ir jų eksploatacija [253.1.1.1, 253.2.1.1, 253.3.1.1]. 3.1.2.1. Dalijimosi daiktais stotelės „DĖK‘ui“ įrengimas naujai įrengiamoje DGASA Šalčininkų rajono savivaldybėje	Įgyvendinama	Neįgyvendinama
3.1.3 priemonė. Dėk‘ui dirbtuvės „Atsinaujink“ [253.3.1.1].	Įgyvendinama	Įgyvendinama
3.1.4 priemonė. Dėk‘ui dirbtuvės Senjorų avilyje ir Eko piknikas [253.3.1.1].	Įgyvendinama	Įgyvendinama
IV tikslas. Atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti		
4.1 uždavinys. Atliekų paruošimo perdirbti ir jų perdirbimo galimybių sukūrimas		
4.1.1 priemonė. Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas įvairioms atliekų tvarkymo veikloms [253.4.1.1].	Įgyvendinama	Įgyvendinama
4.1.2 priemonė. Regioninių Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių plėtra, pritaikant maisto (virtuvės) ir žaliųjų atliekų apdorojimui	Įgyvendinama	Įgyvendinama
4.1.3 priemonė. Biodujų gamybos iš apdorotų biologiškai skaidžių atliekų srauto pajėgumų sukūrimo poreikio, potencialo ir galimybių įvertinimas	Įgyvendinama	Įgyvendinama
4.1.4 priemonė. Apdorotų atliekų srauto paruošimo pajėgumų sukūrimas, naudojimui aukšto kaloringumo reikalaujančiuose energetiniuose (deginimo) įrenginiuose [253.5.1.1].	Įgyvendinama	Įgyvendinama
4.1.5 priemonė. Regioninių Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių atnaujinimas, siekiant apdoroti iš regiono gyventojų surinktą mišrų komunalinį srautą	Įgyvendinama	Įgyvendinama
4.1.6 priemonė. Aukštos pridėtinės vertės bioskaidžių atliekų srauto tvarkymo pajėgumų sukūrimas regioniniame sąvartyne [253.5.1].	Įgyvendinama	Įgyvendinama
4.1.7 priemonė. Aukštą pakartotinio panaudojimo potencialą turinčių atliekų srautų atskyrimo ir paruošimo naudoti pajėgumų sukūrimas [253.5.1.1].	Įgyvendinama	Įgyvendinama
4.2 uždavinys. Atsinaujinančios energijos pajėgumų sukūrimas siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą		
4.2.1 priemonė. Atsinaujinančių energetinių resursų poreikio patenkinimas, įrengiant lokalius elektros energijos gamybos įrenginius [253.5.1.1].	Įgyvendinama	Įgyvendinama

Priemonė ir įgyvendinamas Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano punktas	Siūloma alternatyva	„Nulinė“ alternatyva
4.2.2 priemonė. Dujų, išgaunamų regioniniame sąvartyne, panaudojimas, įrengiant dujų degalinę ir dujinio transporto atliekų pervežimui įsigijimas	Įgyvendinama	Įgyvendinama
4.2.3 priemonė. Regioniniame sąvartyne susidarančių biudujų surinkimas ir panaudojimas	Įgyvendinama	Įgyvendinama
V tikslas. Atliekų šalinimo galimybės užtikrinimas		
5.1. Atliekų šalinimas: atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti, o vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti, šalinti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai		
5.1.1 priemonė. Namų ūkiuose susidarančių asbesto atliekų šalinimo užtikrinimas regioniniame sąvartyne [253.6.1.1].	Įgyvendinama	Įgyvendinama
5.1.2 priemonė. Regioniniame sąvartyne susidarančių nuotekų (paviršinių nuotekų, sąvartyno filtrato ir koncentrato) kiekio kontrolės ir tvarkymo priemonių plėtra	Įgyvendinama	Įgyvendinama
5.1.3 priemonė. Regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas [253.6.1].	Įgyvendinama	Įgyvendinama
5.1.4 priemonė. Sąvartynų (veikiančio ir uždarytų) ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas	Įgyvendinama	Įgyvendinama
5.1.5 priemonė. Uždarytų atliekų šalinimo vietų priežiūra	Įgyvendinama	Įgyvendinama
5.1.6 priemonė. Poreikio rekultivuoti uždarytą sąvartyną monitoringas	Įgyvendinama	Įgyvendinama
5.1.7 priemonė. Sąvartyno naujos sekcijos įrengimas [253.6.1].	Įgyvendinama	Įgyvendinama

Neįgyvendinus Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 metų plano siūlomoje alternatyvoje numatytų priemonių Šalčininkų rajono mišrių komunalinių atliekų sraute susidarytų daugiau maisto (virtuvės), žaliųjų atliekų, pakuočių atliekų bei antrinių žaliavų, tekstilės, pavojingųjų atliekų.

Neįgyvendinus siūlomos alternatyvos priemonių nebūtų užtikrintas Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane ir Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų numatytų komunalinių atliekų šalinimo uždavinių pasiekimas, kadangi 2027 m. komunalinių atliekų, tenkančių vienam gyventojui, kiekis, viršytų 100 proc. Europos Sąjungos vidurkio, sąvartyne būtų šalinama daugiau nei 8 proc. susidariusių komunalinių atliekų, paruoštų pakartotinai naudoti ir perdirbtų komunalinių atliekų dalis nesiektų 57 proc.

Atsižvelgiant į aukščiau pateiktus argumentus, Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 metų plano sprendinių įgyvendinimo alternatyva yra pranašesnė už „nulinę“ alternatyvą.

11. VERTINIMO, ĮSKAITANT VISUS SUNKUMUS, SU KURIAIS SUSIDURTA KAUPIANT REIKIAMĄ INFORMACIJĄ, APRAŠYMAS

Vertinimo sunkumai, su kuriais buvo susidurta atliekant Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 metų plano projekto strateginį pasekmių aplinkai vertinimą, buvo šie:

1. Iš skirtingų informacijos šaltinių surinkti statistiniai duomenys ne visada sutapo, taip pat kartais nesutapo net to paties šaltinio gauti duomenys. Skirtingų metų informacija labai varijuoja, kas neleidžia daryti išvadų dėl atliekų susidarymo ir tvarkymo tendencijų Vilniaus regione. Viena pagrindinių duomenų nepatikimumo priežasčių – nesisteminis skirtingų atliekų srautų priskyrimas komunalinių atliekų srautui.

2. Iš Valstybės statistinių informacinių sistemų gautų duomenų netikslumas.

12. NUMATYTŲ TAIKYTI STEBĖSENOS PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

Vadovaujantis Direktyva 2001/42/EB „Dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo“, planų ir programų įgyvendinimo reikšmingų pasekmių aplinkai monitoringas turi būti atliekamas tam, kad būtų laiku numatytos neigiamos pasekmės ir galima būtų imtis tinkamų veiksmų, reikalingų susidariusiai padėčiai ištaisyti.⁶⁴

Atskirų atliekų tvarkymo įrenginių pasekmės aplinkai bus vertinamos vykdant ūkio subjektų aplinkos monitoringą, kuris vykdomas pagal aplinkos monitoringo programas siekiant nustatyti ūkio subjektų taršos šaltinių išmetamų ir (arba) išleidžiamų teršalų kiekį ir ūkinės veiklos poveikį gamtinei aplinkai ir užtikrinti jų sukeltą taršos ar kito neigiamo poveikio mažinimą. Plane numatyta atskira 5.1.4 priemonė „Sąvartynų (veikiančio ir uždarytų) ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas“, įgyvendinant ją aplinkos monitoringas bus vykdomas vadovaujantis aplinkos monitoringo programa, taip pat bus vertinamas uždarytų sąvartynų poveikis aplinkai.

Šalčininkų rajono savivaldybėje pasekmių stebėseną bus vykdoma (aplinkos kokybės būklė ir jos pokyčiai vertinami) įgyvendinant savivaldybės tarybos patvirtintą aplinkos monitoringo programą.

⁶⁴ 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo, prieiga internetu: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/lt/TXT/?uri=CELEX%3A32001L0042>.

13. ATASKAITOJE PATEIKTOS INFORMACIJOS SANTRAUKA

Pagrindinis Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 metų plano tikslas – nustatyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimo priemonės, kurios užtikrintų aplinkosaugos, techninius-ekonominius ir higienos reikalavimus atitinkančios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos pasiūlą visiems savivaldybės teritorijoje esantiems asmenims.

Valstybinis ilgalaikis atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslas – mažinti susidarančių atliekų kiekį, užtikrinti žmonių sveikatai ir aplinkai saugų atliekų tvarkymą, racionalų atliekų medžiaginių ir energinių išteklių naudojimą, siekti mažiau naudoti gamtos, kitus išteklius, mažiau atliekų šalinti sąvartynuose, mažinti aplinkos taršą, aprūpinti pramonę vietinėmis žaliavomis.

Vilniaus regiono ilgalaikis atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslas – lyderyste grįstas, efektyvus ir skaidrus Vilniaus regiono atliekų tvarkymo sistemos vystymas paremtas regioniniu bendradarbiavimu ir geriausiai atliepiantis gyventojų lūkesčius.

Siekiant ilgalaikio atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslo įgyvendinimo, nustatomi Šalčininkų rajono atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 metų sistemos vystymą užtikrinantys tikslai: 1) atliekų prevencijos skatinimas, 2) atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti, 3) atliekų paruošimas naudoti pakartotinai, 4) atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti, 5) atliekų šalinimo galimybės užtikrinimas.

Vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo 6.1 papunkčiu, kad strateginį pasekmių aplinkai vertinimą privaloma atlikti, kai rengiamas planas, skirtas atliekų tvarkymui, kuris nustato ūkinės veiklos, įrašytos į Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 ar 2 priedus, vystymo pagrindus ir kuris rengiamas didesniam nei 10 kv. kilometrų plotui.

Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas – tai tam tikrų planų ir programų įgyvendinimo galimų pasekmių aplinkai nustatymo, apibūdinimo ir vertinimo procesas, per kurį rengiami strateginio pasekmių aplinkai vertinimo dokumentai, konsultuojama, atsižvelgiama į vertinimo ir konsultacijų rezultatus prieš priimant ir (arba) tvirtinant planą ar programą, teikiama informacija, susijusi su sprendimu dėl plano ar programos priėmimo ir (arba) tvirtinimo.

Ataskaitoje aprašomos ir įvertinamos Plano įgyvendinimo galimos reikšmingos pasekmės aplinkai, išsamiai nagrinėjami vertinimo apimties nustatymo dokumente numatyti klausimai.

Vertinimui pasirinktos šios alternatyvos:

- „Nulinė“ alternatyva – Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 m. plano sprendiniai neįgyvendinami;
- Siūloma alternatyva – įgyvendinami Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 metų plano sprendiniai (numatomos priemonės, padėsiančios pasiekti Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane ir Vilniaus regiono 2021-2027 metų plane nustatytus tikslus ir užduotis).

Pasirinkta alternatyva apima: projekto „Atliekų kultūra“ vykdymą ir tolesnį vystymą, Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymą atliekų prevencijos veikloms įrengiant administracines patalpas ir edukacijos centrą, bendradarbiavimą su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Aplinkos apsaugos agentūra, Aplinkos apsaugos departamentu prie Aplinkos ministerijos dėl atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų išaiškinimo ir tikslinimo, viešinio kampanijų organizavimą ir vykdymą, skatinant rinktis daugkartinius gaminius ir pakartotinai naudoti daiktus Šalčininkų rajono savivaldybėje, viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimą savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose, siekiant mažinti plastiko pakuočių atliekas Šalčininkų rajono savivaldybėje, padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymą Šalčininkų rajono savivaldybėje, viešinio kampanijos pradedant ir vykdant biologiškai skaidžių atliekų (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų surinkimą organizavimą, projektą „Švaros ambasadoriai“, piktogramų (unifikuotų ženklų) diegimą atliekų surinkimo vietose regione, viešinio kampanijų vykdymą, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir kompostavimą vietoje, regiono savivaldybių gyventojų poreikius atitinkančios pakuočių atliekų surinkimo sistemos veiklos užtikrinimą, remiantis UAB VAATC ir regiono savivaldybių bendradarbiavimu su GIO, antrinių žaliavų surinkimo priemonių palaikymą ir plėtrą Šalčininkų rajono savivaldybėje, mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių pasiekiamumo užtikrinimą Šalčininkų rajono savivaldybėje, esamų didelių gabaritų aikštelių eksploatacijos užtikrinimą, didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimą Dieveniškėse; eksploatuojamų didelių gabaritų aikštelių surinkimo priemonių (konteinerių) atnaujinimą, individualių kompostavimo priemonių (dėžių) plėtrą Šalčininkų rajono savivaldybėje; maisto (virtuvės) atliekų surinkimo priemonių plėtrą Šalčininkų rajono savivaldybėje, žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimą, tekstilės atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Šalčininkų rajono savivaldybėje, buitįje susidarančių pavojingų atliekų mobilių surinkimo konteinerių regiono gyventojams užtikrinimą, atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimą, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus, ir užtikrintą jų įgyvendinimą Šalčininkų rajono savivaldybėje, dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šalčininkų rajono savivaldybėje atnaujinimą, diferencijuoto apmokestinimo galimybių ir jų kontrolės priemonių įvertinimą, sutarčių sudarymą su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymą su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šalčininkų rajono savivaldybėje, sutarčių sudarymą su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šalčininkų rajono savivaldybėje, saugaus asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimo Šalčininkų rajono savivaldybėje užtikrinimą, dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ tinklo plėtrą ir esamų eksploataciją bendradarbiaujant su nevyriausybinėmis organizacijomis, dalijimosi daiktais stotelės „DĖK'ui“ įrengimą naujai įrengiamoje didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėje Šalčininkų rajono savivaldybėje, Dėk'ui dirbtuves „Atsinaujink“, Dėk'ui dirbtuves Senjorų avilyje ir Eko pikniką, Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymą įvairioms atliekų tvarkymo veikloms, regioninių Mechaninio

biologinio apdorojimo įrenginių plėtrą, pritaikant maisto (virtuvės) ir žaliųjų atliekų apdorojimui, biodujų gamybos iš apdorotų biologiškai skaidžių atliekų srauto pajėgumų sukūrimo poreikio, potencialo ir galimybių įvertinimą, apdorotų atliekų srauto paruošimo pajėgumų sukūrimą naudojimui aukšto kaloringumo reikalaujančiuose energetiniuose (deginimo) įrenginiuose, regioninių Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių atnaujinimą, siekiant apdoroti iš regiono gyventojų surinktą mišrų komunalinį srautą, aukštos pridėtinės vertės bioskaidžių atliekų srauto tvarkymo pajėgumų sukūrimą regioniniame sąvartyne, aukštą pakartotinio panaudojimo potencialą turinčių atliekų srautų atskyrimo ir paruošimo naudoti pajėgumų sukūrimą, atsinaujinančių energetinių resursų poreikio patenkinimą įrengiant lokalius elektros energijos gamybos įrenginius, dujų, išgaunamų regioniniame sąvartyne, panaudojimą, įrengiant dujų degalinę ir dujinio transporto atliekų pervežimui įsigijimas, regioniniame sąvartyne susidarantių biodujų surinkimą ir panaudojimą, namų ūkiuose susidarantių asbesto atliekų šalinimo užtikrinimą regioniniame sąvartyne, regioniniame sąvartyne susidarantių nuotekų (paviršinių nuotekų, sąvartyno filtrato ir koncentrato) kiekio kontrolės ir tvarkymo priemonių plėtrą, regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimą, sąvartynų (veikiančio ir uždarytų) ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymą, uždarytų atliekų šalinimo vietų priežiūrą, poreikio rekultivuoti uždarytą sąvartyną monitoringą, sąvartyno naujos sekcijos įrengimą.

Atsižvelgiant į aukščiau pateiktus argumentus, Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 metų plano sprendinių įgyvendinimo alternatyva yra pranašesnė už „nulinę“ alternatyvą, kadangi tik ši alternatyva užtikrins Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano ir Vilniaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano uždavinių įgyvendinimą.

14. VERTINIMO SUBJEKTŲ IŠVADOS APIE SPAV APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTĄ

32 lentelė. Vertinimo subjektų išvadų apie SPAV apimties nustatymo dokumentą apibendrinimas.

Eil. Nr.	Vertinimo subjektas	Išvados data ir Nr.	Išvados turinys
1.	Aplinkos apsaugos agentūra	2022-11-21 Nr. (30-4)-A4E-12739	Pritarta.
2.	Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus departamentas	2022-11-17 Nr. (10-21 14.3.9 Mr)2-55111	Pritarta.
3.	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos	2022-11-15 Nr. V3-1606	Pritarta.
4.	Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus teritorinis skyrius	2022-11-04	Pritarta.
5.	Šalčininkų rajono savivaldybės administracija	2022-11-16 Nr. S(5.18 E.)-2138	Pritarta

1. Aplinkos apsaugos agentūra:

Elektroninio dokumento nuorašas

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Budžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, mob. tel. +370 682 92653, el. p. aaa@gamta.lt, <https://aaa.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB Nomine Consult
el. p. info.lt@nomineconsult.com
el. p. emilija.galeckaite@nomineconsult.com

2022-11- Nr. (30-4)-A4E-
į 2022-11-03 Nr. 03/11/22-R2

DĖL ŠALČININKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO 2021–2027 METŲ PLANO STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTO

Aplinkos apsaugos agentūra (toliau – Agentūra) pagal kompetenciją išnagrinėjo Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentą (toliau – Apimties nustatymo dokumentas). Atsižvelgiant į tai, kad Apimties nustatymo dokumente pateikta Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr.1467 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Aprašas), 20 punkte nurodyta informacija ir vadovaujantis Aprašo 22 punktu Apimties nustatymo dokumentui pritariame.

Šį atsakymą Jūs turite teisę apskūsti teisės aktuose nustatyta tvarka¹.

Direktoriaus pavaduotoja

Justina Čemienė

Rūta Ramonaitė, tel. 8 68 708260, el. p. ruta.ramonaite@gamta.lt
Živilė Šidiskienė, tel. 8695 18707, el. p. zivile.sidiskiene@gamta.lt

¹ Šį atsakymą Jūs turite teisę apskūsti Aplinkos apsaugos agentūrai (A. Juozapavičiaus g. 9, Vilnius 09311) Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos arba Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierii dėl valstybės tarnautojų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje per vienerius metus nuo šio atsakymo įteikimo dienos (Gedimino g. 56, 01110 Vilnius) Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo nustatyta tvarka.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Aplinkos apsaugos agentūra 188784898, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ŠALČININKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO 2021–2027 METŲ PLANO STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTO
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-11-21 Nr. (30-4)-A4E-12739
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Justina Černienė, Direktorius pavaduotojas
Sertifikatas išduotas	JUSTINA ČERNIENĖ, Aplinkos apsaugos agentūra LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-11-21 12:54:10 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-11-21 12:54:19 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-05-03 10:14:36 – 2025-05-02 10:14:36
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.68
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-11-21 13:08:27)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-11-21 13:08:27 DBSIS

2. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus departamentas:

Elektroninio dokumento nuorašas

**NACIONALINIO VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRO
PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS
VILNIAUS DEPARTAMENTO
ŠALČININKŲ SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, Kalvarijų g. 153, LT-08221 Vilnius.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 291349070.
Departamento duomenys: Kalvarijų g. 153, LT-08221 Vilnius.
Skyriaus duomenys: Vilniaus g. 53, LT-17117 Šalčininkai, tel. / faks. (8 380) 51 212, el. p. salcininkai@mvsc.lt

UAB „Nomine Consult“ 2022-11- Nr. (10-23 14.3.9Mr)2-
El. p. info.lt@nomineconsult.com Į 2022-11-03 Nr. 03/11/22-R22

Kopija
El. p. emilija.galeckaite@nomineconsult.com

DĖL STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTO VERTINIMO IR IŠVADOS PATEIKIMO

Informacija apie plano ar programos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumento rengėją – UAB „Nomine Consult“, J. Tumo-Vaižganto g. 8-1, Vilnius, tel. (8 5) 2107210, el. p. info.lt@nomineconsult.com; UAB „EKONOMINĖS KONSULTACIJOS IR TYRIMAI“, J. Jasinskio g. 16 B, Vilnius, tel. (8 5) 2526225, el. p. ekt@ekt.lt; UAB „JOSTRA“, Nočios g. 15A-12, Vilnius, tel. (8 5) 2773777, el. p. info@jostra.lt.

Plano ar programos rengimo organizatorius – UAB „VAATC“, Lvivo g. 89-75, Vilnius, tel. (8 5) 213 0397, el. p. info@vaatc.lt.

Plano ar programos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumento pavadinimas – Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentas.

Plano ar programos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumente nurodyta veiklos vieta – Šalčininkų rajono savivaldybės teritorija.

Plano ar programos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumento vertinimas.

Rengiamo Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano (toliau – Planas) pagrindiniai tikslai: nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas Plano įgyvendinimo pasekmes aplinkai; užtikrinti, kad bus konsultuojamasi su atsakingomis už aplinkos apsaugą valstybės ir savivaldybių institucijomis, įstaigomis, visuomene; užtikrinti, kad Plano rengimo organizatorius turės išsamią informaciją apie galimas reikšmingas Plano įgyvendinimo pasekmes aplinkai ir atsižvelgs į ją.

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumente analizuojamos 2 koncepcijos alternatyvos: 1. „Nulinė“ alternatyva – Plano sprendiniai neįgyvendinami; 2. Siūloma alternatyva – įgyvendinami Plano sprendiniai (numatomos priemonės, padėsiančios pasiekti Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plane ir Vilniaus regioniniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plane nurodytas užduotis ir tikslus). Pasirinkta

Nuorosas tikras.
Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos

2022-11-17

alternatyva apima atskirą maisto (virtuvės) atliekų surinkimą, didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtrą, atliekų, tinkamų paruošti pakartotinai naudoti, priėmimo vietų (stotelių) tinklo plėtrą, gyventojų informuotumo vykdant viešinimo kampanijas, skatinančias atliekų rūšiuojamąjį surinkimą, didinimą, tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtrą.

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitoje bus įvertintos galimos Plano sprendinių įgyvendinimo reikšmingos tiesioginės, netiesioginės, kaupiamosios, sąveikaujančios, trumpalaikės, vidutinės trukmės, ilgalaikės, nuolatinės, laikinos, teigiamos ir neigiamos pasekmės aplinkos aspektams, įskaitant biologinę įvairovę, visuomenės sveikatą (tame tarpe nagrinėjant oro taršos, triukšmo ir kvapų poveikį artimiausioms gyvenamosioms ir visuomeninėms teritorijoms ir patalpoms), gyvūniją, augaliją, dirvožemį, vandenį, orą, klimatą, materialųjį turą, kultūros paveldą, saugomas teritorijas, gamtos paveldo objektus, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas, kraštovaizdį ir šių veiksnių tarpusavio ryšius.

Vertinimo išvada: strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentui pritariame.

Vilniaus departamento Šalčininkų skyriaus vedėja

Vilma Vlasovienė

V. Vlasovienė, tel. (8 380) 51212, el. p. vilma.vlasoviene@nvsc.lt

Nuorašas tikras

Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos

2022-11-17

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos 291349070, Kalvarijų g. 153, 08221 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTO VERTINIMO IR IŠVADOS PATEIKIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-11-17 Nr. (10-21 14.3.9 Mr)2-55111
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vilma Vlasovienė, Vilniaus departamento Šalčininkų skyriaus vedėja, Šalčininkų skyrius
Sertifikatas išduotas	VILMA VLASOVIENĖ, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie SAM LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-11-17 11:41:02 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-11-17 11:38:43 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentų išrašymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-11-17 09:48:19 – 2024-11-16 09:48:19
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avily, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija, į.k. 288600210 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-13 10:03:48 iki 2022-12-13 10:03:48
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	-
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avily, versija 3.5.68
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-11-17 11:45:05)
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-11-17 11:45:05 Dokumentų valdymo sistema Avily

Nuorašas tikras

Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos

2022-11-17

3. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos:

Elektroninio dokumento nuorašas

VALSTYBINĖ SAUGOMŲ TERITORIJŲ TARNYBA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, Antakalnio g. 26, LT-10312 Vilnius,
tel. (8 6) 272 3284, faks. (8 6) 272 2672, el. p. vsft@vsft.lt, <http://www.vsft.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724381

UAB „Nomine Consult“

2022-

Nr.

į 2022-11-03

Nr. 03/11/22-R2

DĖL ŠALČININKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO 2021–2027 METŲ PLANO STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTO

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos pagal kompetenciją nacionalinių saugomų teritorijų ir jose saugomų gamtinių vertybių bei Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų aspektu išnagrinėjo Jūsų pateiktą Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentą ir jam pritaria.

Direktorius

Albertas Stanislovaitis

R. Uzdras, 8 659 63415, el. p. remigijus.uzdras@vsft.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 188724381, Antakalnio g. 25, LT-10312 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ŠALČIŪNŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO 2021–2027 METŲ PLANO STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTO
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-11-15 Nr. V3-1606
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Albertas Stanislovaitis, Direktorius
Sertifikatas išduotas	ALBERTAS STANISLOVAITIS, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie AM LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-11-15 11:13:25 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymeje nurodytas laikas	2022-11-15 11:13:36 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu išrašymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-01-10 12:20:40 – 2025-01-09 12:20:40
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05- 19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.68
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-11-15 18:56:58)
Paiėškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-11-15 18:56:58 DBSIS

4. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus teritorinis skyrius:

Elektroninio dokumento nuorašas

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS VILNIAUS TERITORINIS SKYRIUS

Gerb. Emilijai Galeckaitėi 2022- Nr.
el. pastas emilija.galeckaite@nomineconsult.com Į 2022-11-03 Nr. 03/11/22-R2

DĖL ŠALČININKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO 2021–2027 METŲ PLANO STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTO DERINIMO

Išanalizavę Jūsų pateiktą patikslinto Šalčininkų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentą (toliau – SPAV), teikiame išvadą ir pasiūlymus dėl vertinimo ataskaitos apimties ir išsamumo:

Šalčininkų rajono savivaldybės prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano SPAV apimties nustatymo dokumentui pritariame, informacija apie galimą sprendinių poveikį Kultūros vertybių registre registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo objektams/kompleksams bei jų teritorijoms pakankama.

Informuojame, kad žemės sklypui ar žemės sklypo daliai, kurią užima Kultūros vertybių registro teritorijos ar apsaugos zonos, taikomi paveldosaugos reikalavimai – V skyriaus, pirmo skirsnio apribojimai, nustatyti 2019 m. birželio 6 d. Lietuvos Respublikos specialiujų žemės naudojimo sąlygų įstatymu Nr. XIII-2166.

Atliekų šalinimas sąvartynuose gali turėti reikšmingų neigiamų pasekmių tam tikru atstumu nuo sąvartynų esantiems kultūros paveldo ar gamtos paveldo objektams, prašome atlikti strateginį pasekmių aplinkai vertinimą pasirinktoms plėtros teritorijoms, prašome atsižvelgti į Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. liepos 26 d. įsakymu Nr. D1-433 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo pakeitimo“ Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo reikalavimus ir 1 priedo 2 priedėlyje pateiktą sąrašą.

Pažymime, kad PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio kultūros paveldo tvarkyba“ tekstą reikėtų skaityti nuosekliai ir atkreipti dėmesį į 7.2. papunktį, kuris reglamentuoja vieną iš archeologinių tyrimų privalomumo atvejų, kai „iš viso nėra ar trūksta papildomos informacijos apie archeologinį paveldą ar nekilnojamųjų kultūros vertybių archeologinio pobūdžio vertingąsias savybes, siekiama aptikti naujus archeologinius objektus, juos lokalizuoti, nustatyti kultūrinio sluoksnio ar archeologinių objektų būklę (išlikimo laipsnį), chronologiją, archeologinio pobūdžio vertingąsias savybes, kultūrinio sluoksnio storį, archeologinę vertę, jo paplitimo ir archeologinių objektų teritorijų ar apsaugos zonų ribas“, vykdant žemės judinimo darbus didesniame nei 1 ha plote, yra tikimybė aptikti naujus archeologinius objektus, todėl archeologiniai tyrimai yra privalomi.

Projektuojant žemės sklypus, turi būti numatyta galimybė į kiekvieną žemės sklypą įvažiuoti (išvažiuoti) keliu (gatve), besijungiančiu su valstybinės reikšmės ar vietinės reikšmės keliais, sudarančiais kelių tinklą, arba siūlomi servitutai. Projektuojamas privažiavimas negali patekti į KVR registruoto kultūros paveldo objekto teritoriją, nustatytą apibrėžtų teritorijos ribų planu, privalo būti

saugomi galimai esami archeologiniai sluoksniai nuo fizinio sužalojimo, nepažeidžiamos objekto vertingosios savybės.

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (toliau – NKPAĮ) 25 straipsnio 7 dalimi, rengiant teritorijų planavimo dokumentus, turi būti numatyti servitutai priėti prie viešojo pažinimo ir naudojimo kultūros paveldo objektų ir jų apžiūros vietų. Šie servitutai įteisinami pagal Civilinio kodekso ir Žemės įstatymo reikalavimus.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. lapkričio 5 d. nutarimu Nr. 1025 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. 935 redakcija) patvirtintos Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklės reglamentuoja valstybės ar savivaldybių skelbiamų saugomais ar saugomų kultūros paveldo objektų ir kultūros paveldo vietovių apsaugos zonų apibrėžimo ir nustatymo principus, kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų (jų pozonių) ribų žymėjimą Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos ir savivaldybių sudarytų nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybų aktuose, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose. Paveldosaugos reikalavimai kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonose nustatomi NKPAĮ 22 straipsnio 2 dalyje nurodytuose dokumentuose.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio vertinimas kultūros paveldo apsaugos požiūriu reikalingas. Vadovaujantis 1996 m. rugpjūčio 15 d. Lietuvos Respublikos „Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo“ įstatymo Nr. I-1495 8 straipsnio 4 dalimi nagrinėsime ataskaitas dėl galimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio nekilnojamajam kultūros paveldui.

Vyr. specialistė, pavaduojanti vedėją

Viltė Drėmaitė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos 188692688, Šnipiškių g. 3, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ŠALČIŪNŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO 2021–2027 METŲ PLANO STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTO DERINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	–
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Viltė Drėmaitė, vedėjo, Vilniaus teritorinis skyrius
Sertifikatas išduotas	VILTĖ DRĖMAITĖ, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-11-04 10:56:15 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-11-04 10:56:28 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentų israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-08-24 14:41:55 – 2024-08-23 14:41:55
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	–
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilyš, versija 3.5.51
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Metaduomuo „Registravimo data“ turi būti nurodytas Metaduomuo „Dokumento registracijos Nr.“ turi būti nurodytas Metaduomuo „Priskirtos bylos (tomo) indeksas“ turi būti nurodytas Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-11-04 10:56:31)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-11-04 10:56:31 Dokumentų valdymo sistema Avilyš

5. Šalčininkų rajono savivaldybės administracija:

ŠALČININKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga. Vilniaus g.49, LT-17116 Šalčininkai.
Tel. (8 380) 51 233, faks. (8380) 51 244, el. paštas: primamasis@salcininkai.lt, www.salcininkai.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188718713.

UAB NOMINE CONSULT

Nr.
2022.09.2003 Nr.

DĖL ŠALČININKŲ SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO 2021–2027 METŲ PLANO STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTO DERINIMO

Informuojame, kad Šalčininkų rajono savivaldybės administracija susipažino su Šalčininkų savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentais ir pastabų neturi.

Savivaldybės administracijos direktorius

Josif Rybak

Diana Politova, Komunalinio ūkio skyrius, tel.: +37068809079, el. paštas:
diana.politova@salcininkai.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Šalčininkų rajono savivaldybės administracija, Vilniaus g. 49, LT-17116 Šalčininkai, Lietuva (2022.11.17 09:33:46)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ŠALČININKŲ SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO 2021–2027 METŲ PLANO STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO APDMTIES NUSTATYMO DOKUMENTO DERINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-11-16 Nr. S(5.18 E.)-2138
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Josif Rybak, Savivaldybės administracijos direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-11-16 10:50:28 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-11-16 10:50:29 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022.08.25 15:05:20–2024.08.24 15:05:20
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Olga Šengerej, Vyriausioji specialistė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-11-16 10:55:09 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-C
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-11-16 10:55:17 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022.07.07 14:06:44–2024.07.06 14:06:44
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.6.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022.11.17 09:33:46)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022.11.17 09:33:46 atspausdino Diana Politova
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-